

Fondsbørsen og fondsbørsvekslererne

Betænkning II

Afgivet af handelsministeriets udvalg til
revision af fondsbørsordningen

ex. 2

BETÆNKNING NR. 600

1971

Statens trykningskontor
Ha 00-362-bet.

ISBN 87 503 1092 5

Indholdsfortegnelse

	Side
INDLEDNING, kommissorium, udvalgsarbejde m. v.	5
KAPITEL I. Sammenfatning af udvalgets arbejde.	8
KAPITEL II. Fondsbørsens organisation og virksomhed.	13
KAPITEL III. Fondsbørsens indtægter og udgifter.	18
KAPITEL IV. Tilsynet og sikkerhedsordninger.	20
KAPITEL V. Udenlandske ordninger.	31
KAPITEL VI. Udkast til lov om Københavns Fondsbørs.	36
KAPITEL VII. Udkast til bekendtgørelse om Københavns Fondsbørs	42
KAPITEL VIII. Bemærkninger til lovudkastet.	49
KAPITEL IX. Bilag til betænkningen.	71
Bilag 1. Lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs	
" 1a. Lov nr. 492 af 19. december 1951 om ændringer i fondsbørs-	
loven	
" 1b. Lov nr. 353 af 27. december 1958 om ændringer i fondsbørs-	
loven	
" 2. Bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for	
Københavns Fondsbørs	
" 2a. Bekendtgørelse af 22. september 1960 om ændringer i vedtægterne	
" 2b. " " 7. juli 1961	
" 2c. " " 22. juni 1963	
" 2d. " " 30. juni 1964	
¹¹ 2e. " " 24. august 1965	
" 2f. " " 24. maj 1968	
" 2g. " " 13. marts 1969	
" 3. " " 23. februar 1968 om fondsbørsvekselerernes	
regnskaber	

- Bilag 4. Fondsbørstilsynets regulativ af 4. december 1968 om regnskabs-aflæggelse og revision for vekselerere, der er medlemmer af Københavns Fondsbørs.
5. Skrivelse af 29. november 1962 fra bestyrelsen for Københavns Fondsbørs
- " 6. Sammenfatning fra den svenske fondsbørsutrednings betænkning 1968:
"Förenklad aktiehantering".
- " 7. Torkel Stern: "Nya former för aktieemissioner, betalning av utdelning och övrig aktiehantering"
- " 8. Forsikringspolice ved R', den lovpligtige kautionsforsikring på 75. 000 kr.
- " 9. Godseddelblanket
- " 10. Godseddelblanket
- " 11. Godseddelblanket
- " 12. Forsikringspolice vedr. fondsbørsvekselerernes kundeforsikring
- " 13. Vedtægter for fondsbørsvekselerernes checksikring
- " 14. Forsikringspolice til sikring af fondsbørsvekselerernes afregningspligt
15. Police for fondsbørsvekselerernes valorentransportforsikring
- " 16. Skrivelse af 23. februar 1971 fra Danmarks Rederiforening.

Indledning

Ved skrivelse af 29. november 1962 (bilag nr. 5) anmodede bestyrelsen for Københavns Fondsbørs handelsministeriet om at nedsætte et udvalg med den opgave at gennemgå den mere end 30 år gamle fondsbørslovgivning, hvis indhold på væsentlige punkter var kommet ud af trit med samfundsforholdene.

I skrivelsen peges på områder, hvor en ændring af lovgivningen tiltrænges. Der omtales i første række mangler ved børsens administrative opbygning, i hvilken forbindelse det anføres, at ordningen, hvorefter den tilsynsførende med fondsbørsvekselererne og fondsbørsen samtidig er formand for fondsbørsbestyrelsen, principielt er uheldig, og at den stigende børsomsætning og børsens fremtrædende stilling ved formidlingen af omsætningen af aktier og obligationer gør det påkrævet, at der søges en mere rationel ordning angående bestyrelsens og tilsynets funktioner.

Endvidere fremhæves det uheldige i, at efterbørsen, hvor der sker ikke alene en notering af en lang række papirer, som ikke er optaget på den officielle kursliste, men også en efternotering af de officielt noterede papirer, ikke er underkastet de for den officielle notering gældende regler.

Fondsbørsbestyrelsen henviser dernæst til de gældende bestemmelser for tilvejebringelse af midlerne til dækning af fondsbørsens udgifter, hvorefter udgifterne deles mellem fondsbørsvekselererne og de noterede aktieselskaber, medens realkreditinstitutterne, hvis obligationer udgør ca. 95 pct. af børsens omsætning, ikke deltager i udredelse af udgifterne. Den gennem årene udviklede praksis, hvorefter realkreditinstitutter på frivillig basis betaler et vist årligt beløb, er ikke holdbar, og fondsbørsbestyrelsen finder derfor, at der også på dette område bør ske ændringer.

Der er herudover peget på andre forhold, som bør tages op til overvejelse.

Fondsbørsbestyrelsens henvendelse resulterede i, at handelsministeriet den 10. april 1963 nedsatte et udvalg til revision af den gældende fondsbørsordning. Udvalget fik følgende kommissorium:

"Udvalget har til opgave at gennemgå den i henhold til lov nr. 80 af 19. marts 1930 bestående fondsbørsordning og på baggrund af den siden gennemførelsen af denne ordning stedfundne udvikling i erhvervsforholdene, herunder erhvervslivets stadigt stigende investeringsbehov, i fornødent omfang fremkomme med forslag til en ændret lovgivning og andre nødvendige bestemmelser om afholdelse af fondsbørs og dennes forhold i øvrigt. Udvalget må herved have for øje, at fondsbørsens virksomhed tilrettelægges således, at der herigennem bidrages bedst muligt til tilvejebringelsen af gunstige vilkår for kapitalanbringelse i værdipapirer til fremme af er-

hvervslivets finansiering, ligesom udvalget i sine overvejelser herom vil kunne inddrage sådanne forhold i øvrigt, som udvalget skønner er af særlig betydning for kapitalmarkedets funktion. Det forudsættes, at udvalget lader hensynet til muligheden af friere kapitalbevægelser mellem Danmark og udlandet indgå i sine overvejelser."

Højesteretsdommer P. Hermann og professor, dr. polit. P. Nørregaard Rasmussen udnævntes henholdsvis til formand og næstformand for udvalget, der i øvrigt fik følgende sammensætning:

Direktør F. Sunesen, udpeget af Danmarks Nationalbank,
direktør Henning Hoffmann, udpeget af Danske Bankers Fællesrepræsentation,
vekselerer Palle Palsby samt
vekselerer S. A. Jensen, begge udpeget af Repræsentantskabet for fondsbørsens medlemmer,
grosserer Chr. Saugmann, udpeget af Grosserer-Societetets Komite,
direktør Ole Simonsen, udpeget af Industrirådet,
direktør Paul Valeur, udpeget af Kreditforeningernes og Hypotekforeningernes stående Fællesudvalg,
direktør Viggo Nørby, Byggeriets Realkreditfond,
direktør G. Schmidt Laursen, udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd,
bankinspektør A. Eken, formand for bestyrelsen for Københavns Fondsbørs,
afdelingschef P. Bjørn Olsen, udpeget af finansministeriet,
kontorchef G. Backhaus, udpeget af handelsministeriet.

I den forløbne tid er følgende medlemmer udtrådt af udvalget:

Bankdirektør Henning Hoffmann, grosserer Chr. Saugmann, direktør Paul Valeur, bankinspektør A. Eken, afdelingschef Bjørn Olsen samt vekselerer Palle Palsby.

I stedet er indtrådt:

Bankdirektør Johannes Green, grosserer Victor B. Strand, kreditforeningsdirektør Knud Andersen, direktør E. Sveinbjørnsson, tilsynet med banker og sparekasser, afdelingschef K. O. Bredahl, finansministeriet samt vekselerer Henrik Henriques.

I udvalgets arbejde har endvidere som sagkyndige deltaget vicedirektør H. Paaschburg og underdirektør Knud Olsen, Privatbanken, vekselerer Ole Mauritzen, vekselerer Ole Hertz samt fondschef i Danmarks Nationalbank P. Vieth.

Under den sidste del af udvalgets arbejde har direktør H. Paaschburg afløst direktør Johannes Green som ordinært medlem af udvalget.

Ekspeditionssekretær K. Skjødt og ekspeditionssekretær T. Hjorth-Lorenzen, begge handelsministeriet, har virket som udvalgets sekretærer.

En del af udvalgets arbejde, som i første række vedrører generelle økonomiske spørgsmål i forbindelse med børsens betydning for værdipapirmarkedet og de hermed sammenhængende spørgsmål vedrørende erhvervs-

livets finansiering, blev tilendebragt i december 1966 med udvalgets betænkning I "Børsen og kapitalmarkedet".

De juridisk-administrative problemer i forbindelse med en ændret lovgivning for fondsbørsen og fondsbørsvekslererne er blevet behandlet i et særligt arbejdsudvalg, der ved betænkningens afgivelse til plenum havde følgende sammensætning:

Højesteretsdommer P. Hermann, direktør E. Sveinbjørnsson, kontorchef G. Backhaus, fondschef P. Vieth, direktør H. Paaschburg, grosserer Victor B. Strand samt vekslererne Henrik Henriques, S. A. Jensen og Ole Hertz.

Repræsentanter for Danmarks Rederiforening har haft lejlighed til i det afsluttende plenarmøde at redegøre for foreningens synspunkter. Disse er anført i rederiforeningens skrivelse af 23. februar 1971, der er optaget som bilag nr. 16 til betænkningen.

Arbejdsudvalget, der har afholdt 107 møder, har udarbejdet udkast til en ny lov om Københavns Fondsbørs samt udkast til bekendtgørelse om Københavns Fondsbørs.

Arbejdsudvalgets resultat er blevet tiltrådt af fondsbørsudvalgets plenarforsamling.

København i marts 1971.

Knud Andersen	G. Backhaus	K. O. Bredahl
Henrik Henriques	P. Hermann	S. A. Jensen
	formand	
G. Schmidt Laursen	Viggo Nørby	H. Paaschburg
P. Nørregaard Rasmussen	Ole Simonsen	Victor B. Strand
næstformand		
Frede Sunesen	E. Sveinbjørnsson	

K. Skjødt

Kapitel I

Sammenfatning af udvalgets arbejde

Den nugældende fondsbørslov indeholder hovedsagelig bestemmelser om fondsbørsbestyrelse og tilsyn samt betingelserne for at få adgang til noteringen. Herudover er der givet visse hovedregler for selve handelen på børsen. De nærmere bestemmelser for fondsbørsens virkemåde har loven overladt handelsministeren at give. Sådanne regler er givet i bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs, senest optrykt i bekendtgørelse nr. 130 af 25. april 1959 (bilag nr. 2).

Udvalget finder det hensigtsmæssigt at opretholde denne fleksibilitet i fondsbørsordningen, idet erfaringerne fra den tid, den nugældende ordning har virket, har vist, at udviklingen i samfundet, herunder især i de økonomiske forhold, har nødvendiggjort ændringer i de bestemmelser, som er nedfældet i fondsbørsens vedtægter. Udvalget har derfor samtidig med lovudkastet udarbejdet et udkast til en bekendtgørelse om fondsbørsen, der indeholder de bestemmelser, som efter udvalgets opfattelse bør kunne ændres af handelsministeren, alt efter hvilke krav, der i fremtiden bør kunne stilles til fondsbørsens virksomhed og til fondsbørsvekselererne. Lovudkastet er dog i visse henseender gjort mere omfattende end den nugældende lov. Således er der bl. a. i lovudkastet bestemt, at handelsministeren stiller særlige sikkerhedsmæssige krav til de vekselerere, som opnår beskikkelse som fondsbørsvekselerer.

Om udvalgets hovedresultater kan, i det i øvrigt henvises til de efterfølgende kapitler, kort bemærkes:

1. Udvalget finder det hensigtsmæssigt at gennemføre en bredere sammensætning af fondsbørsbestyrelsen for derved at styrke dens stilling indtil såvel som udadtil.

2. Udvalget anser det endvidere for nødvendigt, at bestyrelsens ansvar og arbejdsopgaver nøje fastlægges dels i loven dels i bekendtgørelsen, og at der samtidig hermed finder en klar adskillelse sted af de funktioner, der tillægges fondsbørsbestyrelsen og de arbejdsopgaver, der fremover tillægges den tilsynsførende med vekselererne. Den gældende lov og de i medfør af loven udfærdigede vedtægter er efter udvalgets opfattelse i så henseende mangelfulde og uklare og giver på flere punkter bestemmelser, der tillægger bestyrelsen og den tilsynsførende samme arbejdsopgaver. Hertil kommer, at loven ikke indeholder regler om den virksomhed, som fondsbørsvekselererne driver udover egentlig vekselerervirksomhed. Det har imidlertid altid været antaget, at fondsbørsvekselererne også kan drive anden virksomhed end børsforretninger, men hverken gældende lov eller vedtægterne giver regler herom.

Der har inden for udvalget været enighed om, at fondsbørsvekselerernes samlede forretningsområde under en kommende børsordning skal være det samme som hidtil, idet man samtidig foreslår, at der tilvejebringes regler for tilsyn med fondsbørsvekselererne med henblik på i størst muligt omfang at sikre deres kunder.

Udvalgets overvejelser angående disse spørgsmål var allerede vidt fremskredet, da to vekselererfirmaer i februar 1968 gik konkurs med derfor følgende betydelige tab for kunderne.

Medens de tab, de to vekselererkonkurser medførte for andre fondsbørsvekselerere, fuldt ud kunne dækkes på grundlag af den i lovens § 3 f omhandlede kautionsforsikring, var de to vekselererfirmaers kunder henvist til at søge deres tab anmeldt i de pågældende vekselererers konkursboer.

I udvalget var der straks fra begyndelsen enighed om, at fondsbørsvekselerernes regnskaber burde undergives statsautoriseret revision, og denne tanke blev efter de to vekselererfirmaers konkurs realiseret, idet handelsministeriet med hjemmel i den nylig ikrafttrådte næringslov den 23. februar 1968 udfærdigede en bekendtgørelse om statsautoriseret revision for medlemmer af Københavns Fondsbørs (bilag nr. 3). Fondsbørstilsynet udfærdigede i tilslutning hertil i december 1968 et regulativ om regnskabsaflæggelse og revision for vekselerere, der er medlem af Københavns Fondsbørs (bilag nr. 4).

Disse under udvalgets arbejde givne regler må indgå i en kommende børsordning.

Under indflydelse af de fornævnte begivenheder med væsentlige tab for vekselerernes kunder optog fondsbørsvekselererne under udvalgets arbejde forhandlinger med et herværende firsikringsselskab om tilvejebringelse af en ordning, der sikrer vekselerernes kunder mod tab, hvad enten sådanne tab skyldes strafbare forhold eller ej.

Resultatet af forhandlingerne blev indgåelse af en kollektiv forsikringsaftale mellem forsikringsselskabet og fondsbørsvekselererne, en forsikringsordning, som udvalget har givet sin tilslutning. Det er ved lovudkastet gjort til et vilkår, at den, der har beskikkelse som fondsbørsvekselerer, er medlem af denne kollektive forsikringsordning eller stiller anden af handelsministeren godkendt sikkerhed.

3 Efterbørsen foreslås henlagt under fondsbørsens bestyrelse, hvorved etableres den fornødne offentlige kontrol med denne del af børsens virksomhed, jfr. nedenfor under kapitel II.

4 Der har i udvalget været enighed om, at realkreditinstitutterne fremtidig bør deltage i afholdelse af børsens udgifter, ligesom der har været enighed om den i § 4 i udkastet til bekendtgørelsen fastlagte fordeling af udgifterne.

5 Den nødvendige udbygning af fondsbørsens organisation, herunder oprettelse af et egentligt sekretariat med henblik på bl. a. formidling af oplysninger til fremme af forståelsen af børsens betydning og for skabelsen af et bedre investeringsklima hos befolkningen, er omtalt i betænkning I om børsen og kapitalmarkedet.

6. Aktieomsætningen på fondsbørsen er som allerede omtalt i udvalgets betænkning I beskeden i forhold til den omfattende omsætning, der finder sted af obligationer.

Et led i børshandelen er baisseforretninger, der for tiden kun finder sted i begrænset omfang. Som senere omtalt forudsætter gennemførelse af baisseforretninger et udbygget system med udlån af værdipapirer m. v. , og disse forretninger var især i årene omkring 1. verdenskrig ret omfattende. Efter den gældende fondsbørslov kan der på børsen gennemføres baisseforretninger, som i øvrigt er almindeligt forekommende på en række udenlandske børser.

Udvalget har ment, at baisseforretninger fortsat bør kunne udføres, men udvalget finder, at der bør gennemføres strengere kontrolbestemmelser i forbindelse med afviklingen af forretningerne.

7. I betænkning I er fremhævet det ønskelige i, at børsnoterede selskaber i videre omfang end nu, giver publikum fyldige oplysninger om kapital- og indtjeningsforhold samt en række andre relevante forhold. I overensstemmelse hermed indeholder udkastet til bekendtgørelsen i kapitel III regler, der tilgodeser dette ønske, hvorom henvises til bemærkningerne ad lovforslagets § 5.

De af udvalget i udkastet til bekendtgørelsen udformede bestemmelser herom har haft til forudsætning, at det af aktielovkommissionen udarbejdede udkast til regler om selskabernes regnskaber m. v. gennemføres som lov, idet udvalget anser disse bestemmelser som minimumskrav for selskaber, hvis aktier noteres offentligt. De i udkastet til bekendtgørelsen indeholdte yderligere krav om oplysninger findes hensigtsmæssige som supplement til kravene i det af aktielovkommissionen udarbejdede udkast til en ny aktieselskabslov. Såfremt aktielovforslagets bestemmelser om selskabernes oplysningspligt ikke fuldt ud gennemføres, mener udvalget, at de bestemmelser, som måtte udgå, bør indarbejdes i reglerne for Københavns Fondsbørs, således at de bliver gældende for de selskaber, som noteres på fondsbørsen.

8. Udvalget har også drøftet en standardisering af obligationer både med hensyn til beløbsstørrelse, format, farve m. v. Med den stadigt voksende Obligationsmasse vil en standardisering indebære en betydelig lettelse for banker, vekselerere og andre, som administrerer disse papirer.

Et af udvalget udarbejdet forslag til standardisering er blevet drøftet i realkreditinstitutionernes organisationer, som har tiltrådt forslaget, som er trådt i kraft med visse mindre ændringer.

Ordningen omfatter af praktiske grunde kun fremtidige serier og indebærer følgende:

Pålydende: Obligationer udstedes i størrelser på 100 kr. , 1.000 kr. , 5. 000 kr. og 10. 000 kr., dog at der er adgang til at udstede obligationer til et større, med 10. 000 kr. deleligt, beløb. Hver størrelse trykkes i sin særlige farve.

Format og tryk: Alle obligationer udstedes i format A-4. De forsynes med tydelig angivelse af procentsats, serie og/eller afdeling, og/eller al-

dersklasse eller årstal samt pålydende i en kraftig ramme i alle 4 hjørner på obligationernes forreste og bagerste sider.

Kuponer: Kuponerne placeres på kuponarket således, at den først forfaldende kupon altid sidder nederst til højre. Hver vertikalrække på kuponarket bør højst indeholde 8 kuponer og hver horisontalrække højst 3. Mellem hver kuponrække såvel vertikalt som horisontalt bør være et mellemrum på ca. 2 mm. Endvidere indføres et fælles system for nummerering af kuponerne.

Offentliggørelse af trækingsliste: Af hensyn til spredning af arbejdet med eftersyn af udtrækninger er aftalt, at kreditinstitutterne søger at vælge forskellige tidspunkter for offentliggørelse af deres trækingslister.

Emissionsløbenumre: Der er tilvejebragt en ordning, hvorefter enhver ny emission tildeles et registernummer (identifikationskode).

Meddelelse til børsen: Oplysning om ændringer i det cirkulerende obligationsbeløb i de enkelte serier tilgår fondsbørsens kontor en gang hver måned.

9. Medens aktier her i landet som altovervejende hovedregel er ihænde-haverpapirer, som i det pågældende selskabs bøger dog kan noteres på ejerens navn, er forholdet nogle steder i udlandet, herunder Norge og Sverige, det, at aktier skal lyde på navn. I de senere år har der i disse lande fundet en udvikling sted i retning af en rationalisering af aktiehandelen og selskabernes arbejde med betaling af udbytte. Som her i landet har aktierne tidligere været forsynet med et tilhørende ark udbyttekuponer, således at udbyttet kan udbetales mod aflevering af kuponen. I Norge er ordningen nu den, at selskaberne udsteder aktier uden tilhørende kuponark (kuponløse aktier). Der oprettes en konto i selskabets bøger for hver aktieejer. Udbyttet krediteres denne konto og sendes til den person, som i selskabets bøger er noteret som aktieejer.

En lignende ordning er under gennemførelse i Sverige. En svensk kommission, som forbereder en ændret børslovgivning, har i 1968 afgivet en betænkning: "Förenklad aktiehantering. Nya regler för aktiebrev och aktiebok", hvori foreslås en række ændringer i det gældende aktiesystem, ændringer som forudsætter kuponløse aktier. I overensstemmelse hermed er der fremsat forslag til lov om forenklet aktieomsætning. Formålet med den nye lov er ved hjælp af moderne datateknik at forenkle omsætningen af aktier, bl. a. hvad angår fordeling af udbytte og emissionsbeviser. Det er tanken, at aktieselskaber frit skal kunne vælge mellem den nu foreslåede forenklede aktieomsætning og den gældende ordning. De fornævnte regler er trådt i kraft den 1. januar 1971.

Spørgsmålet har i Danmark ikke den samme aktualitet som i de 2 nævnte nabolande, i hvilken forbindelse bemærkes, at aktielovkommissionen i sin betænkning forudsætter opretholdelse af ihænde-haveraktier. Udvalget har derfor ikke ment at burde indgå i overvejelser inden for dette område, men har dog ment at burde gøre opmærksom på den udvikling, der foregår i Norge og Sverige, hvorfor der som bilag nr. 6 og 7 til nærværende betænkning er optrykt resumeet fra den svenske betænkning

samt en artikel fra tidsskriftet "Skandinaviska Banken Kvartalsskrift 1968: Nya former för aktieemissioner, betalning av utdelning och övrig aktiehantering", der belyser problemet.

10. Fondsbørsvekselerere skal efter udvalgets forslag fremtidig kunne virke på grundlag af en beskikkelse, således at næringsbrev som vekselerer ikke længere vil være fornødent. Dette vil forudsætte en ændring af § 22 i i næringsloven nr. 212 af 8. juni 1966.

11. I den nugældende lovs § 6, der er ændret ved lov nr. 492 af 19. december 1951, og i fondsbørsvedtægternes § 20 findes bestemmelser om størrelsen af den provision, fondsbørsvekselererne må beregne sig for de udførte kommissionsforretninger.

Udvalget finder ikke, at der fremover er anledning til, at det offentlige fastsætter sådanne bestemmelser, og fondsbørsvekselererne kan herefter aftale provisionstakster, der i så fald vil være omfattet af monopollovens bestemmelser.

Kapitel II

Fondsbørsens organisation og virksomhed

Tiden før børsloven af 1919

Udviklingen af Københavns Fondsbørs til dens nuværende form er i alt væsentligt sket i løbet af det 19. århundrede. Rammerne herfor var fastlagt ved anordning om børsens holdelse af 22. december 1808 og forordning for mæglere i København af samme dato.

Disse bestemmelser, som dels regulerede handelen på børsen dels indeholdt bestemmelserne om mægleres pligter m. v. , afløste tidligere tilsvarende bestemmelser, som delvis stammede fra det 17. århundrede.

Anordningen om børsens holdelse indeholdt i vidt omfang egentlige ordensforskrifter for handelen på børsen, som hovedsagelig var en varebørs. Efter anordningens § 2 beskikkedes en børskommissær, som dels skulle sørge for ro og orden på børsen, dels have tilsyn med børsauktionerne, der som nævnt især omfattede varer.

Mæglerforordningen gav regler for beskikkelse af mæglerne, som var inddelt i 4 klasser: vare-, veksler-, skibs- og assicurancemæglere. Mæglerne beskikkedes af magistraten, men kongelig konfirmation var fornøden, inden bevillingen kunne træde i kraft. Mæglere kunne beskikkes i det omfang, magistraten anså for fornødent, efter indhentet udtalelse fra Grosserer-Societetet.

Det var mæglerne forbudt at drive handel for egen regning. Efter forordningen skulle mæglerne vælge en ledelse, bestående af en formand og 3 øvrige medlemmer. Det påhvilede bl. a. denne ledelse at drage omsorg for, at mæglerne een gang om ugen udarbejdede en priskurant, hvori skulle anføres de forskellige varers pris, kursen på veksler, aktier m. v. samt assurancepræmier. Formanden for Grosserer-Societetet skulle sammen med børskommissæren kontrollere rigtigheden af disse kurslister.

Stillingen som børskommissær ophævedes igen i 1816, hvorefter ansvaret udadtil for kurslistens rigtighed alene påhviler Grosserer-Societetet.

På det ved mæglerordningen skabte grundlag udviklede der sig langsomt en egentlig fondsbørs med notering af obligationer og aktier. En vekselkursnotering var allerede blevet indført officielt ved reskript af 1787 (fra 30. marts 1940 blev valutakursnoteringen overtaget af Danmarks Nationalbank), og efter 1808 suppleredes disse vekselkurser med kurser på obligationer og aktier. Fastsættelsen af disse sidste var ikke bundet til bestemte former, men vekselmæglerne fastsatte kurserne på grundlag af indbyrdes drøftelse og under tilsyn af et medlem af Grosserer-Societetets Komite. Efterhånden som antallet af vekselmæglere voksede, udvikledes den praksis, at hver enkelt vekselmægler afgav et votum, og herved var grundlaget skabt for den noteringsform, som anvendes i dag, auktions-

systemet, hvorefter kursfastsættelsen finder sted gennem de forpligtende bud, og udbud, som deltagerne i noteringen fremkommer med. En af vekselmæglerne fik til opgave at opråbe papirerne.

Med auktionssystemets gennemførelse fulgte naturligt, at Grosserer-Societetets opsyn med noteringen fik mindre betydning.

I løbet af det 19. århundredes sidste halvdel mødte vekselmæglerne en stigende konkurrence fra vekselererne, der i modsætning til mæglerne kunne handle for egen regning, men ikke deltage i kursnoteringen. Det blev efterhånden ikke ualmindeligt, at mæglere blev ansat som fuldmægtige hos vekselerere, som derved kunne få indflydelse på selve kursnoteringen. Resultatet blev, at antallet af vekselmæglere blev mindre år for år, medens vekselerernes antal voksede. Denne udvikling blev stærkt stimuleret af, at vekselererne gennem aftaler med vekselmæglerne rent faktisk fik adgang til at deltage i noteringen, samtidig med, at de fortsat kunne handle for egen regning, jfr. at der i 1871 dannedes et udvalg for kursnoteringen af mæglere og vekselerere. Denne ordning var i klar modstrid med mæglerforordningen, men der blev ikke skredet ind mod den.

Mellem Grosserer-Societetets Komite, som efter mæglerforordningen havde overopsynet med og det formelle ansvar for kursnoteringen, og kursnoteringsudvalget, som ønskede en ikke alene reel, men også formel uafhængighed af komiteen, opstod et vist spændingsforhold, som førte til, at der i overensstemmelse med komiteens ønsker blev forelagt et lovforslag i 1887 indeholdende regler for kursnoteringen. Forslaget blev imidlertid ikke fremmet til lov.

De stadig uklare kompetenceforhold førte i foråret 1914 til en overenskomst mellem Grosserer-Societetets Komite og kursnoteringsudvalget, som resulterede i "Vedtægter af 1914 for Kursnoteringsdeltagerne og for Kursnoteringen paa Københavns Børs", der i realiteten overlod kredsen af noteringsberettigede vekselerere indflydelsen på fondsbørsen. De nye vedtægter fastslog, at vekselererne som hidtil ikke alene var mellemmand, men også kunne handle for egen regning ved noteringen, ligesom vekselrerne selv bestemte, hvilke nye vekselerere, der kunne optages i de noteringsberettigedes kreds.

Overenskomsten, som førte til den nye børsordning, fik vel forholdet mellem kursnoteringsudvalget og Grosserer-Societetets Komite bragt ind i klarere baner, men en stigende offentlig kritik omkring børshandelen og uheldige forhold inden for visse vekselererkredse gjorde det klart, at et offentligt tilsyn med børsen og vekselrerne i forbindelse med en regulering af fondsbørsen ad lovgivningens vej ville være nødvendig.^{x)}

1919-loven

Efter 1. verdenskrigs afslutning gennemførtes lov nr. 540 af 4. oktober 1919 om afholdelse af fondsbørs.

I bemærkningerne til forslag til lov om afholdelse af fondsbørs af 1919 anførtes bl. a. :

x)

Om den historiske udvikling henvises nærmere til H. Green: Krigen og kurserne (1919 København).

"Under hensyn til fondsbørsens stedse mere indgribende betydning for landets almindelige økonomiske forhold må det findes rigtigt, at det offentlige får større indflydelse på fondsbørsens ordning, dels gennem oprettelse af et egentligt statstilsyn, dels ved fastsættelse af regler for adgangen til at blive medlem af fondsbørsen, og af forskrifter for noteringen, for forretningernes udførelse og for fondsbørsens organisation i det hele."

Loven, som trådte i kraft 1. januar 1920, ophævede for så vidt angår fondsbørsens forhold de gamle forordninger fra 1808. Der gennemførtes ved loven først og fremmest et offentligt tilsyn med fondsbørsen og vekselrerne. Med henblik herpå blev der oprettet en stilling som børskommissær.

Efter loven fastsættes de nærmere regler for fondsbørsens organisation og forretningernes udførelse, herunder fremgangsmåden ved noteringen, i en af handelsministeren udstedt vedtægt. Fondsbørsen blev ledet af en bestyrelse, hvis formand blev udnævnt af handelsministeren, medens 3 medlemmer blev valgt af fondsbørsvekselererne og 3 af Grosserer-Societetets Komite. Bestyrelsens afgørelser kunne indbringes for handelsministeren. Det var endvidere handelsministeren, som efter loven udnævnte medlemmerne af fondsbørsen (fondsbørsvekselererne), altså de vekselere, som havde eneret på at deltage i noteringen.

Herudover indeholdt loven især bestemmelser, som tog sigte på at eliminere de uheldige virkninger af, at fondsbørsvekselererne modsat tidligere vekselmæglere ikke alene var mellemmand ved køb og salg af værdipapirer, men samtidig kunne handle for egen regning. Det var især vekselernes mulighed for selvindtræde under kursnoteringen, som havde åbnet mulighed for misbrug, og med henblik herpå blev det i loven fastsat, at forretninger i aktier under noteringen kun måtte udføres kommissionsvis. Derimod fandt man ikke at burde afskære vekselerne fra at handle aktier for egen regning uden for noteringen samt obligationer. De nærmere regler blev givet af handelsministeren i vedtægter for Københavns Fondsbørs.

Ved lov nr. 278 af 30. juni 1922 gennemførtes enkelte ændringer i 1919-loven, bl. a. blev stillingen som børskommissær slået sammen med stillingen som formand for fondsbørsbestyrelsen.

Nugældende lovgivning

Ved lov nr. 80 af 19. marts 1930 (bilag nr. 1) opretholdtes i det store og hele den tidligere lovgivning fra 1919. Den væsentligste ændring bestod i, at embedet som børskommissær blev nedlagt, således at tilsynet med børsen og vekselerne fremtidig skulle udøves gennem en tilsynsførende. Direktøren for tilsynet med banker og sparekasser, der er formand for fondsbørsbestyrelsen, har overtaget hvervet som tilsynsførende.

Loven bemyndiger i lighed med børsloven af 1919 handelsministeren til i en bekendtgørelse at give regler om en række forhold vedrørende børs-handelen, børs-tiden, kurs-listen, vekselernes provision m. v.

I henhold hertil udstedtes den 14. juni 1930 bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

Den seneste bekendtgørelse, der indeholder de i tidens løb gennemførte ændringer, er nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs (bilag nr. 2). Senere mindre ændringer i denne findes som bilag 2 a - g.

Ifølge fondsbørslovens § 2 har fondsbørsen en bestyrelse på 11 medlemmer, af hvilke handelsministeren vælger formanden, medens 3 vælges af Grosserer-Societetets Komite, 5 af fondsbørsens medlemmer (fondsbørsvekslererne) og 2 af de aktieselskaber, hvis aktier noteres på børsen.

Vedtægternes § 6 bestemmer, at fondsbørsbestyrelsen under handelsministerens overtilsyn forestår fondsbørsens ledelse, således at bestyrelsen drager omsorg for fondsbørsens afholdelse, ordner og tilser kursnoteringen, træffer beslutning om værdipapirers optagelse på eller udslettelse af kurslisten og afgiver erklæring til handelsministeren over andragender om anerkendelse som medlem af fondsbørsen. Bestyrelsens afgørelser kan indbringes for handelsministeren.

Angående kursnoteringen bemærkes, at de på kurslisten optagne papirer opråbes ved kursnoteringen et ad gangen af den af bestyrelsen ansatte noteringsleder. Når et papir råbes op, fremkommer fondsbørsvekslererne med bud og udbud, hvorved markeres, til hvilken kurs de vil købe henholdsvis sælge det opråbte papir. Det er således de indgåede handler på børsen eller de afgivne bud og udbud, som er grundlaget for kursfastsættelsen.

Ifølge fondsbørsvedtægternes § 38 optages værdipapirer enten til ordinær eller ekstraordinær notering.

Den ordinære kursnotering, der indtil fornylig har fundet sted om eftermiddagen, omfatter de aktier og obligationer, som er optaget på den ordinære kursliste.

Imidlertid medførte den stigende børsomsætning, at det var nødvendigt at åbne børsnoteringen på et tidligere tidspunkt på dagen, og der er derfor truffet bestemmelse om, at aktiebørsen fra november 1969 åbner kl. 10.

Børshandlen på obligationer påbegyndes herefter kl. 12.30.

Den ekstraordinære kursnotering omfatter værdipapirer, der er optaget på den ekstraordinære kursliste. Det er især papirer, som handles sjældnere, og som kun er til notering en gang om ugen, efter at ordinære notering er forbi. Udviklingen har vist, at den ekstraordinære notering ikke har større praktisk betydning, og udvalget foreslår derfor, at denne notering ophæves.

I tilknytning til de officielle noteringer afholdes normalt en kort "efterbørs". Denne finder sted i et andet lokale og foregår som fri handel mellem vekslererne. Her handles og noteres kurser på papirer, som ikke er optaget på fondsbørsens officielle kurslister, men kun på den såkaldte efterbørsliste. Der er her tale om papirer, som enten ikke opfylder betingelserne for at kunne optages på de officielle kurslister, eller som ikke ønskes optaget af emittenterne. Endvidere sker der på efterbørsen en efternotering af de officielt noterede papirer. Handlen på efterbørsen formidles af fondsbørsvekslererne.

Efterbørsen er ikke omtalt i loven, men ifølge § 40 i fondsbørsens vedtægter kan der hver dag efter de officielle noteringer afholdes en kort efterbørs. Efterbørsen ledes af fondsbørsvekselererne selv ved deres forenings bestyrelse: "Repræsentantskabet for fondsbørsens medlemmer".

Oprindelsen til den nuværende uofficielle efterbørs daterer sig tilbage til tiden før den første verdenskrig, hvor der i årene 1908-10 blev påbegyndt udgivelse af nogle private kurslister, der senere blev afløst af lister udgivet af repræsentantskabet for fondsbørsens medlemmer.

Den uofficielle efterbørs har betydning for mange selskaber derved, at den sikrer, at omsætningen foregår i ordnede baner, ligesom den ved hjælp af de lister, vekselererne månedlig udgiver, udbreder kendskabet til virksomhederne. Dette har vist sig at have stor betydning, når disse selskaber søger kapital hos publikum igennem udvidelse af aktiekapitalen.

Fondsbørsvekselererne lægger ved ansøgning om optagelse af selskaber på efterbørsen vægt på, at der findes en vis spredning i aktiebesiddelsen og en skønnet fremtidig omsætning af en sådan størrelse, at en forsvarlig kursfastsættelse kan finde sted. Dette har til følge, at ligningsmyndighederne lægger de pr. ultimo december noterede kurser til grund ved ansættelse af skattekurser for de pågældende papirer.

Selvom den nugældende ordning med en af fondsbørsbestyrelsen uafhængig efterbørs i det store og hele har fungeret efter hensigten, har udvalget fundet det rigtigst, at efterbørsen fremtidig underlægges fondsbørsbestyrelsen og administreres på dennes ansvar.

Kapitel III

Fondsbørsens indtægter og udgifter

De nugældende bestemmelser om dækning af fondsbørsens udgifter findes i lovens § 12, således som den er ændret ved lov af 27. december 1958. Bestemmelsen er sålydende:

"De med fondsbørsens holdelse og det fornødne tilsyn hermed forbundne udgifter dækkes i henhold til derom af ministeren for handel og industri i fondsbørsens vedtægter fastsatte regler således, at indtil halvdelen af de med fondsbørsens holdelse forbundne udgifter dækkes ved hjælp af en af fondsbørsens bestyrelse opkrævet noteringsafgift for selskaber, hvis aktier noteres på børsen, medens de øvrige udgifter, derunder udgifterne til tilsynet, dækkes ved hjælp af en medlemmerne af fondsbørsen i forhold til deres ved noteringen på børsen gjorde omsætning pålagt afgift."

Inden 1. april hvert år udarbejder fondsbørsbestyrelsen et budget for det kommende regnskabsår. Budgettet indeholder imidlertid kun udgiftsposterne, idet indtægterne og disses fordeling først endeligt kan fastsættes og godkendes af bestyrelsen, når man efter regnskabsårets udløb har en opstilling over de faktisk afholdte udgifter. Derefter opkræves de til dækning af udgifterne nødvendige beløb hos de noterede selskaber og hos vekselererne. Da fondsbørsen ikke er i besiddelse af nogen egenkapital, afholdes de løbende udgifter ved træk på en af fondsbørsbestyrelsen etableret kassekredit, som ved finansårets slutning krediteres de i medfør af den gældende lovs § 12 opkrævede afgifter.

Den noteringsafgift, der pålægges de noterede selskaber, afhænger af aktiekapitalens størrelse.

Vekselerernes andel fordeles som anført i forhold til deres andel i omsætningen på børsen. Dette gælder også deres betaling af udgifterne ved det i lovens § 11 anordnede tilsyn.

Fra gammel tid har de på efterbørslisten optagne selskaber betalt en mindre årlig afgift, der tilfaldt vekselererne som betaling for administration af efterbørsen. Endvidere har vekselererne haft indtægter fra realkreditinstitutterne, som efter den nugældende lov ikke deltager i dækning af fondsbørsens udgifter. Til afløsning af en tidligere udredet kuponafgift, som realkreditinstitutterne betalte vekselererne for indløste kuponer, har man i adskillige år modtaget et fast årligt bidrag fra realkreditinstitutterne.

I betragtning af, at langt den overvejende del af omsætningen på børsen falder på obligationsgruppen, har udvalget fundet det rigtigt, at også de obligationsudstedere, hvis papirer noteres på fondsbørsen, deltager i udgifterne. Dette synspunkt er tiltrådt af kredit- og hypotekforeningerne samt de nye realkreditinstitutter, hvilke grupper efter sagens natur vil komme til at udrede størsteparten af afgifterne for obligationerne, men da principielt alle noterede papirer bør deltage i børsens udgifter, bør

der også opkræves afgifter for noterede obligationer, som er udstedt af stat, kommuner eller offentlige koncessionerede virksomheder m. v. Det forudsættes herved, at de frivillige bidrag, realkreditinstitutterne hidtil har betalt til vekselererne, fremtidig bortfalder.

I overensstemmelse hermed foreslås i lovudkastet, at de med fondsbørsens virksomhed forbundne udgifter dækkes dels ved en noteringsafgift, som pålægges alle selskaber og obligationsudstedere, hvis papirer noteres på fondsbørsen, dels ved en afgift, der pålægges fondsbørsvekselererne. Afgifterne, der fastsættes af bestyrelsen og godkendes af handelsministeren, foreslås i udkastet til bekendtgørelsen fordelt således, at de budgetterede indtægter fra aktieselskaberne, obligationsudstederne og fondsbørsvekselererne udgør henholdsvis 45 pct., 45 pct. og 10 pct. af de samlede budgetterede indtægter.

Det har under drøftelserne i udvalget været forudsat, at det under den fremtidige børsordning bliver budgettet, som danner grundlag for opkrævning af afgifterne. Det skal være muligt ved tilrettelæggelse af budgettet at skaffe børsen en passende kapital, således at det ikke på længere sigt vil være nødvendigt at arbejde med et driftslån til dækning af de i årets løb afholdte udgifter. Det vil være rimeligt at etablere en overgangsordning, således at man det første år efter de nye regler undgår i fuldt omfang at opkræve afgifter til dækning af såvel det tidligere regnskabsår som afgifter på grundlag af næste års budget til afholdelse af de kommende udgifter.

Den i udkastet til bekendtgørelsen angivne fordelingsnorm er fastlagt på grundlag af et skønnet budget, der ligger væsentligt over det nuværende og den for tiden eksisterende fordeling mellem antallet af noterede aktier og obligationer.

Kapitel IV

Tilsynet og sikkerhedsordninger

TIDLIGERE ORDNING

Første gang, der af det offentlige etableredes tilsyn med fondsbørsen, var ved kgl. anordning af 22. december 1808, da man på baggrund af datidens uro oprettede embedet som kgl. børskommissær. Den pågældende fik pålagt at føre tilsyn med "livet på børsen", og der tillagdes ham omfattende politimæssig myndighed i forbindelse med tilsynspligten.

Da forholdene igen blev roligere, besluttedes det at ophæve tilsynet med fondsbørsen og ved kgl. resolution af 1. juni 1816 bestemtes, at embedet som kgl. børskommissær indtil videre skulle henstå ubesat.

Ved lov nr. 540 af 4. oktober 1919 om afholdelse af fondsbørs blev der på ny etableret et tilsyn med fondsbørsen. Loven havde i første række krigstidens mange spekulationsforretninger som baggrund.

Lovens § 11 var sålydende:

"Der ansættes en af kongen udnævnt børskommissær, der har at føre tilsyn med såvel overholdelsen af de for udførelsen af forretningerne på fondsbørsen givne bestemmelser som med opfyldelsen af de pligter, der ifølge denne lov påhviler medlemmerne af fondsbørsen.

Børskommissæren kan såvel af fondsbørsens medlemmer som af enhver anden, der driver næring som vekselerer, forlange sig forelagt alle for tilsynet fornødne oplysninger, derunder fremlæggelse af forretningsbøger og dokumenter. Hvis nogen undlader at efterkomme et af børskommissæren således fremsat forlangende, kan handelsministeren pålægge ham under en daglig multkt, der tilfalder statskassen, at fremkomme med de begærede oplysninger. De således pålagte bøder kan inddrives ved udpantning."

Af bemærkningerne til lovforslaget (Rigsdagstidende 1919, tillæg A II sp. nr. 4575) fremgår, at man under hensyn til fondsbørsens stedse mere indgribende betydning for landets almindelige økonomiske forhold måtte finde det rigtigt, at det offentlige får større indflydelse på fondsbørsens ordning, bl. a. gennem oprettelse af et egentligt statstilsyn.

NUGÆLDENDE ORDNING

Tilsynet med fondsbørsen

Tilsynet er omhandlet i § 11 i den nugældende lov nr. 80 af 19. marts 1930. Bestemmelsen er sålydende:

"Ministeren for handel og industri beskikker en tilsynsførende til at påse overholdelsen af de for udførelsen af forretningerne på fondsbørsen givne bestemmelser og opfyldelsen af de pligter, der ifølge denne lov påhviler medlemmerne af fondsbørsen og de i § 4, sidste stykke nævnte vekselerere.

De nærmere regler for udøvelsen af tilsynet fastsættes i fondsbørsens vedtægter. De fornødne beløb til den tilsynsførendes honorar samt til medhjælp og kontorhold bevilges på finansloven.

Såvel fondsbørsens medlemmer som enhver anden, der driver næring som vekselerer er pligtig at meddele alle for tilsynet fornødne oplysninger, derunder fremlæggelse af forretningsbøger og dokumenter. Hvis nogen undlader at efterkomme et således fremsat forlangende, kan ministeren for handel og industri pålægge ham under en daglig mulkt, der tilfalder statskassen, at fremkomme med de begærede oplysninger. De således pålagte bøder kan inddrives ved udpantning. "

Under rigsdagens forhandlinger om 1930-loven (Rigsdagstidende 1929-30, A sp. 3689) oplyste handelsministeren, at det var hans tanke at overdrage tilsynet med børsen til en "tjenestemand som kunne afse den nødvendige tid fra sin øvrige beskæftigelse". Herved ville man opnå at nedlægge embedet som børskommissær, hvilket måtte¹ anses forsvarligt, idet de urolige forhold under krigsårene var ophørt.

Af folketingsudvalgets betænkning af 13. februar 1930 (Rigsdagstidende 1929-30 sp. 683) fremgår yderligere, at handelsministeren med udvalget havde drøftet spørgsmålet om det fremtidige tilsyn og havde udtalt, at han fandt det naturligt at ordne forholdene på den måde, at bankinspektøren udnævntes til såvel formand for fondsbørsens bestyrelse som til tilsynsførende med fondsbørsen, og at to af tjenestemændene under banktilsynet tilforordnedes tilsynet med fondsbørsen. Udvalget gav sin tilslutning til en sådan ordning. Ordningen, hvorefter de to tjenestemænd fra banktilsynet knyttedes til fondsbørstilsynet - på honorarbasis - indebar naturligvis ikke, at de pågældende ikke var underlagt bankinspektøren i dennes egenskab af handelsministeriets tilsynsførende med børsen.

Efter den nugældende lov og de for fondsbørsen udfærdigede vedtægter har den tilsynsførende dels tilsyn med selve fondsbørsen dels tilsyn med de enkelte fondsbørsvekselerere i relation til deres virksomhed i henhold til fondsbørsloven.

Tilsynet med fondsbørsen er fastlagt i enkelte vedtægtsbestemmelser. Efter § 7 er den tilsynsførende berettiget til at overvære bestyrelsens møder, deltage i dens forhandlinger og fremsætte forslag til behandling. Efter § 8 kan den tilsynsførende forlange bestyrelsen indkaldt. Efter § 36 kan bestyrelsen i forening med den tilsynsførende, når det findes tilrådeligt, suspendere noteringen af et på kurslisten optaget værdipapir, og efter § 47 overværes kursnoteringerne af den tilsynsførende eller en stedfortræder, som afgør tvivlsspørgsmål, som måtte opstå under noteringen.

Om fondsbørsbestyrelsens arbejdsopgaver findes regler i § 6 i vedtægterne for Københavns Fondsbørs, der er sålydende:

"Fondsbørsbestyrelsen har, under handelsministerens overtilsyn og under iagttagelse af de i fondsbørsloven af 19. marts 1930 med senere ændringer og i fondsbørsens vedtægter indeholdte bestemmelser, at forestå fondsbørsens ledelse. Bestyrelsen drager omsorg for fondsbørsens afholdelse, ordner og tilser kursnoteringen, træffer beslutning om værdipapirers optagelse på eller udslettelse af kurslisten, og afgiver erklæring til handelsministeren over andragender om anerkendelse som medlem af fondsbørsen. "

Det vil ses, at den tilsynsførende og bestyrelsens arbejdsopgaver ikke er klart adskilt fra hinanden, idet den tilsynsførende efter vedtægternes § 47 afgør alle tvivlsspørgsmål, som måtte opstå under noteringen, medens vedtægternes § 6 om bestyrelsen bestemmer, at bestyrelsen ordner og tilser kursnoteringen.

Ved lovens ikrafttræden udnævntes den kgl. bankinspektør som tilsynsførende, og han blev endvidere af handelsministeren udnævnt til formand for fondsbørsbestyrelsen, jfr. bestemmelsen i den gældende lovs § 2, hvorefter handelsministeren udnævner formanden for bestyrelsen.

Man tog herved sigte på - i overensstemmelse med handelsministerens udtalelser i og forhandlinger med det pågældende folketingsudvalg - at tilrettelægge administrationen på en praktisk måde og undgå unødvendige omkostninger. Børsadministrationen har i den tid, loven har været gældende, fungeret på den måde, at det er bestyrelsen, for hvilken bankinspektøren som nævnt er formand, der ordner og tilser kursnoteringen, der til daglig ledes af en af bestyrelsen udnævnt noteringsleder. Tvivlsspørgsmål, opstået under den daglige notering, er afgjort af den tilsynsførendes stedfortræder, i hvilken egenskab vekselerere fungerer efter en fastlagt turnusordning.

Den således tilvejebragte ordning har været praktisk og har i en år-række fungeret upåklageligt.

Den stigende børsomsætning har medført, at man i fondsbørsbestyrelsen har drøftet børsens administration. Bestyrelsen har derunder drøftet forholdene vedrørende efterbørsen, der efter den gældende ordning betragtes som vekselerernes børs, administreret af disse, og uden at bestyrelsen direkte blandede sig i forhold vedrørende efterbørsen.

Disse drøftelser førte til, at fondsbørsbestyrelsen som foran nævnt i skrivelse af 29. november 1962 anmodede handelsministeren "om at nedsætte et udvalg med den opgave at gennemgå den nu mere end 30 år gamle fondsbørslovgivning, hvis indhold på væsentlige punkter var kommet ud af trit med samfundsforholdene."

Tilsynet med fondsbørsvekselererne

Ifølge nugældende lovs § 11 skal den tilsynsførende påse overholdelsen af de pligter, som ifølge fondsbørsloven påhviler medlemmerne af fondsbørsen (fondsbørsvekselererne) samt andre, som driver næring som vekselerer. Såvel fondsbørsens medlemmer som enhver anden, der driver næring som vekselerer, er pligtig at meddele alle for tilsynet fornødne oplysninger derunder fremlæggelse af forretningsbøger og dokumenter. Tilsynet vedrører de bestemmelser, som indeholdes i fondsbørsloven og de hertil knyttede fondsbørsvedtægter. Det er hovedsagelig de bestemmelser, som omhandles i lovens § 4 om compensation af ordrer, om udlån af stykker samt vedtægternes § 17 om selvindtræde og § 19 om blancosalg. Til støtte for tilsynet er det i lovens § 5 foreskrevet, at medlemmerne af fondsbørsen skal føre en protokol, hvori de på børsen afsluttede forretninger skal indføres med angivelse af kommittentens navn og adresse.

Det er ikke foreskrevet, at der skal foretages regelmæssige tilsyn hos vekselererne, ligesom der heller ikke er givet bestemmelser om, at der skal finde indberetning sted til den tilsynsførende om vekselerernes

virksomhed. Det løbende arbejde i fondsbørsmsynet har hovedsagelig omfattet autorisation af fondsbørsvekselerernes ovenfor nævnte protokoller, registrering af deres depoter i henhold til fondsbørslovens § 3, samt udtalelser vedrørende frigivelse af sådanne depoter, jfr. vedtægternes § 30. Noget løbende tilsyn har der som anført ikke været, men der har i særlige tilfælde, hvor forholdene har givet anledning dertil, været foretaget undersøgelser af vekselerernes bøger.

Det er udvalgets opfattelse, at et tilsyn med fondsbørsvekselererne er påkrævet med hensyn til disses regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt. Allerede under udvalgets arbejde er man nået langt i så henseende, idet handelsministeriet med hjemmel i næringsloven af 8. juni 1966 ved bekendtgørelse af 23. februar 1968 har foreskrevet statsautoriseret revision af fondsbørsvekselerernes regnskaber. Disse regnskaber skal indsendes til tilsynet, som ved regulativ af 4. december 1968 har foreskrevet de nærmere retningslinier for regnskabets opstilling m. v. (bilag nr. 4).

Ifølge regulativet skal fondsbørsvekselerere senest 4 måneder efter udløbet af et regnskabsår indsende deres regnskab til fondsbørstilsynet. Regnskabet, der skal omfatte såvel fondsbørsvekselererens personlige regnskab som regnskaber for de virksomheder, den pågældende er ansvarlig deltager i, skal være revideret af en statsautoriseret revisor. Fondsbørstilsynet kan afkræve fondsbørsvekselererne sådanne yderligere oplysninger, som tilsynet finder nødvendige for at kunne vurdere de enkelte poster på regnskabet.

Vekselererens bogholderi og forretningsgang skal være tilrettelagt således, at der foreligger et tilfredsstillende grundlag for regnskabsaflæggelsen og tilvejebringelse af de oplysninger, der skal afgives samtidig med indsendelse af årsregnskabet.

Depotbogholderiet skal omfatte registrering af samtlige depotkunder med daglige noteringer af enhver bevægelse i hvert enkelt depot. Depotbogholderiet skal give oplysning om de enkelte depoters størrelse og bestanddele samt opbevaringssted. Viderebelåning eller udlån af depoter eller dele heraf skal fremgå af depotbogholderiet. Depotbogholderiet skal endvidere omfatte registrering af vekselererens sikkerhedsdepoter og udlånsdepoter i de enkelte banker og hos andre vekselerere og bankiers.

Anvendelse af kundedepoter til viderebelåning eller til udlån må kun finde sted mod skriftlig tilladelse fra de pågældende depotkunder. Kundedepoter må ikke viderebelånes eller udlånes i større omfang end, hvad der modsvarer den til kunden ydede eller bevilgede kredit, medmindre særskilt skriftlig tilladelse hertil er modtaget fra kunderne.

Hvert år pr. 31. december skal af vekselereren til samtlige kunder udsendes saldo- og depotmeddelelser med genpart, som kunderne anmodes om at anvende som svarblanketter, hvorpå godkendelse eller bemærkninger i tilfælde af uoverensstemmelser påføres, og som indsendes direkte til revisor.

Beholdninger af værdipapirer skal ansættes til forsvarlige kursværdier. Børsnoterede papirer må højst ansættes til de pr. 31. december noterede kurser. Vekselererfirmaets regnskab skal omfatte et driftsregnskab og en statusopgørelse affattet i overensstemmelse med de standardformer, som tilsynet har foreskrevet. Vekselererne er pligtige at meddele den

statsautoriserede revisor enhver oplysning, denne begærer til brug for revisionen af regnskabet og udarbejdelsen af revisionsberetningen til fondsbørstilsynet.

Ved indsendelse af det reviderede årsregnskab til fondsbørstilsynet afgives til tilsynet en revisionsberetning, indeholdende en kortfattet redegørelse for den foretagne revision samt oplysninger til brug for tilsynets gennemgang af regnskabet, herunder især:

1. Oplysning om, hvor stor en del af den samlede beholdning af egne værdipapirer, der er anvendt til viderebelåning eller udlån.
2. Specifikation af aktier eller andelsbeviser i selskaber, hvor vekseleren eller dennes nærmeste familie (ægtefælle, børn, forældre, svigerbørn, svigerforældre, søskende og svogre) har den afgørende indflydelse med angivelse af selskabernes formål samt udtalelse om værdiansættelsens forsvarlighed.
3. Specifikation af beholdning af pantebreve med pant i ejendomme eller løsøre, tilhørende vekselererens nærmeste familie med udtalelse om værdiansættelsens forsvarlighed.
4. Specifikation af udlånsengagementer i øvrigt med vekselererens nærmeste familie med angivelse af sikkerhedsstillelser samt udtalelse om engagementernes forsvarlighed.
5. Specifikation af alle udlånsengagementer, der overstiger 35 pct. af vekselererens samlede egenkapital.

I årets løb udsender revisor saldo- og depotmeddelelser til vekselererens kunder i et efter revisors skøn fornødent omfang.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet skal revisor selvstændigt vurdere engagementer og forsvarligheden af beholdningernes værdiansættelse.

Vekselererens personlige årsregnskab skal bestå af et driftsregnskab, udvisende hans samlede nettoindtægt specificeret i hovedposter, samt en statusopgørelse, omfattende vekselererens samlede formue, ligeledes opdelt i hovedposter. Regnskabet skal være revideret af en statsautoriseret revisor.

I forbindelse med, at revisor skal påse, at såvel firmaets regnskab som vekselererens personlige regnskab er i overensstemmelse med firmaets (vekselererens) bøger, skal han afæske vekseleren en udtalelse om, at alle aktiver og forpligtelser er medtaget, samt at indtægter og udgifter, der vedrører det pågældende regnskabsår, er rigtigt optaget i driftsregnskabet.

Udover det i § 3 i handelsministeriets bekendtgørelse af 28. juni 1967 om statsautoriserede revisorerers virksomhed krævede skal revisor i forbindelse med revisionen af årsregnskabet oplyse, hvorvidt forretningsgangen er sikkerhedsmæssigt betryggende, at han har foretaget en selvstændig vurdering af aktiverne, og at han anser regnskabet for at være et korrekt udtryk for vekselererens (firmaets) stilling og resultat af driften.

Såfremt revisor under sin revision i årets løb konstaterer uregelmæssigheder i regnskabsføringen eller andre forhold af en sådan art, at omgående foranstaltninger skønnes nødvendige, bør indberetning umiddelbart afgives til fondsbørstilsynet.

Ved den nævnte bekendtgørelse og det af handelsministeriet godkendte regulativ mener udvalget, at der er skabt betryggende grundlag for tilsynets virksomhed, men må i denne forbindelse bemærke, at der af mange grunde er væsentlig forskel mellem på den ene side det tilsyn, som det i overensstemmelse med såvel gældende lov som det af udvalget udarbejdede lovforslag er muligt at føre med vekselerervirksomhederne, som alle drives som personlige firmaer, og på den anden side det tilsyn, der føres med banker, der er aktieselskaber og dermed foruden bankloven er undergivet aktieselskabsloven, og med sparekasser, der er undergivet sparekasseloven. For de nævnte virksomheder gælder en række bestemmelser om, hvilke forretninger de må udføre, størrelsen af deres egenkapital i relation til deres forpligtelser, ligesom der er fastsat bestemmelser om deres likviditet. I disse virksomheder er der desuden bestemmelser om generalforsamlinger og ansvarlige bestyrelser og fastsat regler for bestyrelsens forudgående medvirken ved ydelse af lån.

Ved et tilsyn med fondsbørsvekselererne må hovedvægten ligge på en kritisk gennemgang af de indsendte årsregnskaber, suppleret med adgangen for tilsynsmyndigheden til at foretage undersøgelse hos de pågældende.

Udvalget anser det for ønskeligt, at tilsynet med fondsbørsvekselererne overtages af direktøren for tilsynet med banker og sparekasser med bistand af embedsmænd i bank- og sparekassetilsynet, hvor den fornødne ekspertise og sagkundskab vil være til stede.

Udvalgets forslag går ud på en ændring i tilsynets opgaver. Tilsynet med fondsbørsvekselererne - i henhold til 1930-loven - har først og fremmest været et tilsyn med, at vekselererne overholder reglerne for børsforretningers gennemførelse. Det er udvalgets opfattelse, at fondsbørsens bestyrelse, med det bestyrelsen pålagte ansvar og med det tilsigtede mere effektive administrationsapparat, er velegnet til at føre den fornødne kontrol med overholdelsen af reglerne for børshandelen. Tilsynet med fondsbørsvekselererne vil herefter efter forslaget blive et tilsyn med den enkelte vekselerers økonomiske forhold. Man henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at de fleste fondsbørsvekselerere ved siden af deres virksomhed som fondsbørsvekselerere med handel på børsen i varierende omfang driver anden virksomhed, især bankiervirksomhed m. v. Tilsynet med deres regnskaber indebærer derfor, at regnskaberne skal omfatte såvel fondsbørsvekselererens personlige regnskab som regnskaber for de virksomheder, den pågældende er ansvarlig deltager i, ligesom tilsynet kan forlange yderligere oplysninger, der kan belyse forholdene.

Direkte økonomiske sikkerhedsordninger

a) Kapitalkrav

Der stilles ikke i den nugældende lov eller i fondsbørsens vedtægter krav til størrelsen af den egenkapital, en fondsbørsvekselerer disponerer over, men fondsbørsbestyrelsen har igennem en årrække fulgt den praksis, at man, før man indstiller en vekselerer til udnævnelse som fondsbørsvekselerer, sikrer sig, at han på det tidspunkt disponerer over en vis minimumsegenkapital. Undersøgelsen heraf har været foretaget af fondsbørsbestyrelsens formand alene, idet der er tale om private firmaers økonomiske forhold. Størrelsen af denne minimumskapital er for tiden 250. 000 kr. Udvalget finder fastsættelse af et minimumskrav til egenkapitalen rimelig, idet enhver vil være særlig påpasselig, når der er egne midler til stede, som kan tabes. Udvalget foreslår derfor, at der i loven optages en bestemmelse, der hjemler handelsministeren adgang til at forskrive tilstedeværelsen af en vis minimumsegenkapital.

b) Kundesikring

Som tidligere anført, er den virksomhed, der udøves af de fleste fondsbørsvekselerere, ikke begrænset til egentlige børsforretninger, idet de i større eller mindre omfang driver anden virksomhed, der har tilknytning hertil, især bankiervirksomhed. Herunder falder bl. a. modtagelse af depoter i form af penge og værdipapirer, som vekselererne administrerer for deres kunder. De sikringsordninger, der har været etableret gennem en årrække med hensyn til vekselerernes virksomhed i forbindelse med børsforretninger, tager imidlertid ikke sigte på beskyttelse af depotkunder. De to foran omtalte vekselererkonkurser har da også vist, at det især er disse kunder, der vil blive ramt af en vekselerers konkurs. Sådanne midler er ofte anbragt hos fondsbørsvekselererne på længe sigt, medens de egentlige børsforretninger, hvor vekselererne blot optræder som køber eller sælger for kunderne, afvikles hurtigt.

Under udvalgets arbejde og med dettes indforståelse har fondsbørsvekselererne taget initiativet til at etablere en forsikringsordning, der sikrer deres børskunder, herunder depotkunder, mod tab, som vekselererne måtte påføre dem med hensyn til penge eller andre værdier, som er betroet de pågældende vekselerere af kunderne eller som de besidder på deres vegne, og som hidrører fra, at en tabforvoldende vekselerer standser sine betalinger, erklæres konkurs eller afgår ved døden. Det er en kollektiv forsikring med et maksimum på 6 mill. kr., dog 500. 000 kr. som maksimum for hver enkelt kunde i forbindelse med tab af værdipapirer og 150. 000 kr. i forbindelse med tab af kontante indskud. Efter policen bærer forsikringstageren (d. v. s. foreningen af fondsbørsvekselerere) en selvrisiko på 10 pct. af det konstaterede tab, dog maksimum 500. 000 kr. Hvis tabet er opstået i forbindelse med udstedte checks eller godsedier, bærer den nedenfor omtalte checksikringsordning tabet forud for kundeforsikringen i det omfang, checksikringsordningen efter sit indhold kommer til anvendelse. Om indholdet af forsikringen henvises til bilag 12.

Fondsbørsvekselerernes repræsentanter i udvalget har oplyst, at fondsbørsvekselererne vil drage omsorg for, at deres kunder får den fornødne information om de relevante bestemmelser i kundeforsikringen.

c) Sikkerhed til fordel for vekselererne

Ifølge den gældende lovs § 3 f som ændret ved lov nr. 353 af 27. december 1958, jfr. vedtægternes § 11, er en fondsbørsvekselerer forpligtet til at stille et depot af mindst 75.000 kr. i sikre og let sælgelige værdipapirer eller på anden af handelsministeren godkendt måde til sikkerhed for opfyldelsen af de ham i hans egenskab af medlem af fondsbørsen ifølge denne lov og fondsbørsens vedtægter påhvilende forpligtelser.

Depotet stilles af praktiske grunde i form af en kautionforsikring, hvorefter forsikringsselskabet er forpligtet til indtil 75.000 kr. at erstatte ethvert vekselereren til opfyldelse af hans forpligtelser i henhold til fondsbørsloven og vedtægterne påhvilende beløb med samme retsvirkning, som om ministeriet havde fået dækning i et af vekselereren selv stillet depositum. (Bilag nr. 8).

Den risiko, sikkerhedsstillelsen dækker, er den som følger af, at en fondsbørsvekselerer i henhold til vedtægternes § 14 er pligtig til at acceptere en hvilken som helst anden fondsbørsvekselerer som medkontrahent ved bud og udbud såvel ved kursnoteringen som på efterbørsen. Derimod yder depotet ikke nogen sikkerhed til fordel for vekselererens kunder uden for børsen.

Denne ordning, som er en naturlig følge af, at vekselererne ved kursnoteringen har pligt til at acceptere hinanden som køber og sælger, foreslås videreført. Udvalget finder dog, at forsikringssummen bør forhøjes til 100.000 kr. Det kan i denne forbindelse bemærkes, at de tab, de to ovenfor omtalte vekselererkrak påførte andre fondsbørsvekselerere, kunne dækkes inden for policernes maksimum på 75.000 kr.

d) Fondsbørsvekselerernes gensidige checksikring

Foreningen Den gensidige checksikring for medlemmerne af Københavns Fondsbørs angiver sit formål i § 2 i vedtægterne (bilag nr. 13). Efter denne bestemmelse er foreningens formål gennem fondsdannelser og på anden måde at begrænse en eventuel afviklingsrisiko som følge af manglende honorering af checks og godsedier samt påtage sig sådanne garantier og forpligtelser, som må skønnes at være hensigtsmæssige for styrkelse af standen indadtil og udadtil.

1. Garanti over for foreningens medlemmer.

a) Med hensyn til nødlidende checks, udstedt af foreningens medlemmer som betaling for købte og solgte obligationer og aktier, eller som er udstedt i forbindelse med afvikling af udlån og belåning af stykker.

Erstatningen udgør 95 pct. af tabet og kan ikke overstige 600.000 kr. pr. skadelidt firma ved en enkelt afvikling.

b) Med hensyn til "godsedier", udstedt af et medlem, som har standset sine betalinger eller er erklæret konkurs.

Inddækningssummen for de værdipapirer, som godsedlen repræsenterer, erstattes med 95 pct. og kan ikke overstige et beløb af 250.000 kr. i forbindelse med et enkelt firmas betalingsstandsning, og kun godsedier, som er udstedt i anledning af køb og salg af aktier eller obligationer, kan komme i betragtning.

Som det vil ses, omfatter de under a) og b) omhandlede garantier også de tilfælde, der omfattes af den lovpligtige sikkerhed i henhold til fondsbørsvedtægternes § 11, jfr. § 14, men er videregående, idet checksikringens garantier ikke er begrænset til børshandler.

2. Garanti over for ikke-medlemmer

Garantien omfatter - inden for et maksimalt beløb af 250.000 kr. for hvert enkelt fondsbørsfirma - forpligtelser i henhold til nødlidende checks og godsedier, som et medlem har udstedt i forbindelse med køb eller salg af værdipapirer, der kan omsættes på Københavns Fondsbørs.

Garantien omfatter de nævnte handler, herunder også kommissionsforretninger, hvad enten de har fundet sted på børsen eller uden for denne, men ikke handler mellem fondsbørsvekselerere indbyrdes.

Af hensyn til de meget store beløb, som bankerne omsætter på børsen gennem vekselererne, er checksikringen suppleret med en forsikringsmæssig overbygning, der inden for et beløb på op til 4 mill. kr. sikrer banker, herunder nationalbanken, mod tab som følge af, at en vekselerer misligholder sin afregningspligt i henhold til en ydet afviklingskredit, jfr. bilag nr. 14.

De under d) nævnte ordninger giver i det angivne omfang sikkerhed mod tab på vekselerernes checks og de af dem udstedte "godsedier". Godsedlen er et skriftligt tilsagn om eller garanti for senere levering af, hvad der endnu ikke er disponibelt. Om godsedier findes regler i den gældende vedtægt for Københavns Fondsbørs § 49, stk. 2, der er sålydende: "Dersom sælgeren på grund af postgangen eller anden lignende årsag er forhindret i rettidig levering, kan tidspunktet for leveringen med køberens samtykke udsættes, imod at sælgeren leverer køberen en såkaldt godseddel for det solgte. Godsedlen må indfries senest kl. 12.30 den anden børsdag efter dens udstedelse, medmindre den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende ved påtegning på godsedlen undtagelsesvis indrømmer en længere frist.

Anvendelsen af godsedier har fundet sted allerede før børsloven af 1919. Godsedlen må betragtes som et nødvendigt led i handelen med værdipapirer.

Ved siden af denne type godseddel, der er optrykt som bilag nr. 9, findes 2 andre godsedier, der er optrykt som bilag nr. 10 og 11. Disse godsedier, som omfattes af "checksikringens" garanti over for ikke-medlemmer, blev indført efter forhandlinger i 1954 mellem nationalbanken, de 3 hovedbanker og vekselererne og benyttet udelukkende mellem banker og vekselerere ved køb og salg af værdipapirer - i modsætning til den ovenfor omtalte godseddel, som udstedes i henhold til gældende vedtægter for Københavns Fondsbørs. Ifølge teksten på de her omhandlede godsedier erklærer vekselererne at modtage og besidde de omtalte værdipapirer på den pågældende banks vegne som dennes ejendom og forpligter sig til at indfri godsedlen senest kl. 14 på udstedelsesdagen.

e) Transportforsikring

Fondsbørsvekselererne har gennem en transportforsikringspolice forsikret for indtil 1. 000. 000 kr. i værdipapirer, hvoraf maksimalt 100. 000 kr. må være kontanter (bilag nr. 15).

Forsikringen gælder transport med betroet funktionær mellem 18 og 70 år til, fra eller mellem vekselererkontor, banker, sparekasser, andre pengeinstitutter, forsikringsselskaber eller generalagenturer, alle i København.

Forsikringen dækker tab ved tyveri eller røveri samt pludselig sygdom, ulykke m. v. Underslæb eller anden uhæderlighed dækkes ikke ved denne forsikring.

De ovenfor nævnte sikkerhedsordninger kan måske umiddelbart forekomme vanskelige at overskue, når man skal bedømme om sikkerhedsordningerne som helhed kan antages på forsvarlig måde at sikre mod tab; de er blevet til under skiftende forhold som værende hensigtsmæssige eller nødvendige under hensyn til den stigende omsætning på børsen. Skulle udviklingen nødvendiggøre en udbygning af ordningerne, vil handelsministeren i henhold til det udarbejdede lovforslag være bemyndiget til at stille krav om de fornødne ændringer.

Det er udvalgets opfattelse, at man med de omhandlede sikkerhedsordninger og de foreslåede bestemmelser om revision og tilsynets kontrol med fondsbørsvekselererne er kommet så langt, som det er praktisk muligt at nå sikkerhedsmæssigt set.

Udvalget har overvejet at foreslå, at vekselererbetegnelsen forbeholdes de noteringsberettigede vekselerere. Man ville derved opnå, at publikum ved henvendelse til en vekselerer altid kunne være sikker på, at denne var omfattet af de kontrolforanstaltninger, som er gældende for de noteringsberettigede vekselerere, og i øvrigt opfyldte de krav med hensyn til uddannelse m. v. , som foreskrives som betingelse for at få beskikkelse.

Da næringslovkommissionen i sin betænkning I imidlertid er kommet til det resultat, at der fortsat bør være adgang for enhver, som opfylder de almindelige næringsretlige krav, til at nedsætte sig som vekselerer (betænkningens side 63), hvilket synspunkt har fundet udtryk i næringsloven af 1966, har udvalget ikke ment at burde foreslå en ændring heri. Udtrykket "fondsbørsvekselerere" dækker herefter ifølge lovudkastet de noteringsberettigede vekselerere.

For de ikke autoriserede vekselerere gælder næringslovens bestemmelser. Ifølge næringslovens § 22, stk. 3, giver handelsministeren nærmere regler for udøvelse af vekselerervirksomhed, derunder regler om revision. Sådanne bestemmelser vil formentlig blive udfærdiget i forbindelse med den nye fondsbørslovs ikrafttræden.

Udvalget mener at måtte henlede opmærksomheden på bankiervirksomhed, der drives uden nogen form for kontrol fra det offentlige side. En bankier driver selvstændigt og for egen regning bl. a. virksomhed som modtager af indlån, blot må en bankier ikke ved henvendelse til offentlig-

heden tilbyde sig som modtager af indlån. Bankiervirksomhed kan - i modsætning til virksomheden som autoriseret og ikke autoriseret vekselrer - drives under aktieselskabsform eller som ansvarligt firma. Bankiervirksomhed omfatter i et vist omfang også finansieringsvirksomhed.

Efter det foreliggende lovforslag er den bankiervirksomhed, som udøves af fondsbørsvekselererne omfattet af lovens sikkerhedsordninger, men udvalget mener, at det ligger uden for udvalgets arbejdsområde at tage stilling til, om bankiervirksomhed i øvrigt skal undergives kontrol fra det offentlige side.

Man har i udvalget drøftet, om det ville være hensigtsmæssigt at gennemføre en mere omfattende sikkerhedsordning for yderligere at reducere risikoen og forenkle afviklingen i forbindelse med de meget store beløb, der går gennem vekselererne ved formidlingen af de omfattende obligationskøb over børsen. Man har således indgående drøftet muligheden for at oprette en egentlig clearingcentral for den fysiske gennemførelse af køb og salg af obligationerne.

Udvalget har taget til efterretning, at fondsbørsvekselererne og bankerne i fællesskab arbejder med gennemførelse af en centraliseret clearingordning på EDB-basis.

Kapitel V

Udenlandske ordninger

Det er vanskeligt at drage sammenligninger mellem Københavns Fondsbørs og andre udenlandske børser, fordi børserne i de forskellige lande er vokset frem i tidens løb på grundlag af de historiske forudsætninger i hvert enkelt land. Organisatorisk er nogle børser således rent private institutioner, der ikke er reguleret af det offentlige, medens andre børser er rent statslige eller kommunale institutioner. Samtidig indebærer forskellighederne i børsernes størrelse, at organisationsforholdene heller ikke i øvrigt er sammenlignelige.

Det har derfor næppe interesse at søge at give en nærmere beskrivelse af de store udenlandske børser. De børser, der lettest lader sig sammenligne med Københavns Fondsbørs, er børserne i Oslo og Stockholm, som i deres udvikling er påvirket af og har påvirket udviklingen herhjemme.

NORGE

Ifølge lov om børser af 19. juni 1931 er Oslo børs en institution under offentligt tilsyn. Den ledes af en børskomite, bestående af en børskommisær og 4 andre medlemmer, som udnævnes af departementet. Børskommisæren udnævnes af kongen og repræsenterer børskomiteen, men han er tillige statens tillidsmand ved børsen. Han leder børsens administration og fører det daglige tilsyn med børsvirksomheden, børsens tjenestemænd m. v.

Børsen i Oslo består af en fondsbørs og en varebørs, som administreres under ét. Bestemmelser gældende for fondsbørsen alene omhandles kun i lovens § 13, efter hvilken bestemmelse børskomiteen bestemmer, hvilke værdipapirer, der skal kunne optages på noteringslisten, dog at dens afgørelser kan indbringes for handelsdepartementet.

Med hjemmel i den nævnte bestemmelse er der udfærdiget reglement for kursnotering af værdipapirer, som sidst er revideret i 1967 og stadfæstet af handelsdepartementet den 9. september 1967. Noteringen foregår som i Danmark efter auktionsprincippet ved opråb af de enkelte papirer. Reglementets bestemmelser om optagelse af værdipapirer til notering, noteringsproceduren og lignende tekniske forhold er ret lig de danske bestemmelser. Bestemmelserne om de noterede selskabers oplysningspligt blev for et par år siden skærpet under hensyntagen til den afgørende betydning, det har for investorerne at få flest mulige oplysninger om de selskaber, de måtte være interesseret i at placere penge i. Reglementet indeholder således krav om, at regnskaber og årsberetninger skal være offentlige og indeholde minimum de specifikationer, som er nævnt i aktie-

loven. Endvidere har man skærpet bestemmelsen om, at oplysninger, som kan have betydning for en korrekt kursnotering, straks skal sendes til børsen. Endvidere skal børsen have tilsendt oplysninger om udbytte, kapitaludvidelser, udstedelse af fondsaktier m. v. , såsnart bestyrelsen har vedtaget et forslag herom, ligesom forandringer i selskabets vedtægter skal anmeldes til børsen.

Videre bestemmes, at kapitaludvidelser ved nytegning af aktier i børsnoterede selskaber skal ske ved offentlig emission, medmindre generalforsamlingen af særlige grunde træffer anden bestemmelse, eller udvidelsen foretages som led i overtagelse af anden virksomhed. Endelig indeholder reglementet bestemmelse om, at alle børsnoterede aktier i princippet skal være fuldt omsættelige.

Kursnoteringen foregår ved bud og udbud mellem kursnoteringsudvalgets medlemmer, som ifølge reglementets § 8 består af samtlige autoriserede fonds- og altiemæglere og bankernes fondsafdelinger i Oslo.

Deltagerne i kursnoteringen er altså - bortset fra bankernes fondsafdelinger - mæglere, d. v. s. mellemmand ved køb og salg. Bestemmelserne herom findes i midlertidig lov af 14. august 1918 om fonds- og aktiemæglere. Virksomhed som mægler er betinget af en autorisation, som ifølge lovens § 4 kan meddeles personer, som er fyldt 25 år, er norske statsborgere og som godtgør 1) at de har ført en hæderlig vandel, 2) at de har mindst 3 års uddannelse i aktiemæglerforretning eller tilsvarende uddannelse, samt 3) at de har underkastet sig en af kongen anordnet prøve for aktiemæglere. Ansøgninger skal bilægges oplysninger om ansøgerens økonomiske stilling.

Ifølge lovens § 7 skal enhver fonds- og aktiemægler stille sikkerhed i den udstrækning og på den måde, som vedkommende regeringsdepartement bestemmer. Sikkerheden hæfter for ethvert ansvar som vedkommen de pådrager sig under udøvelse af mæglerhvervet. Sikkerheden skal efter de nugældende retningslinier andrage 100. 000 kr. Herudover har mæglerne en privat sikkerhedsordning, jfr. de danske fondsbørsvekselereres tilsvarende ordninger.

Ifølge mæglerlovens § 17 er mæglerne underkastet kontrol af en tilsynsførende, som sorterer under handelsdepartementet. Mæglerne skal give tilsynet alle oplysninger, som forlanges angående deres økonomiske forhold og andre forhold, som anses som nødvendige for tilsynet.

Tilladelsen til at drive mæglervirksomhed kan tilbagekaldes af handelsdepartementet, hvis der foreligger overtrædelse af loven eller af forskrifter i medfør af loven, ligesom den kan tilbagekaldes, hvis en mægler undlader at stille eventuelt krævet yderligere sikkerhed, hvis den stillede sikkerhed ikke holdes i kraft eller, hvis der indtræder andre omstændigheder, som gør det utilrådeligt, at virksomheden fortsættes.

Fondsmæglerne har en uofficiel kursliste, hvis papirer er genstand for notering 3 gange om ugen.

Mæglerloven er for tiden under revision af en i dette øjemed nedsat komite. Arbejdet er lige påbegyndt, og der kan derfor intet siges om komiteens resultater.

SVERIGE

De svenske lovbestemmelser om fondsbørsvirksomhed indeholdes i kapitel II i Lag om fondskommissionsrörelse och fondsbörsverksamhet af 16. maj 1919. Der er tale om rammebestemmelser, idet de nærmere betingelser for fondsbørsens virksomhed ifølge lovens § 27 fastsættes i en af kongen fastsat børsordning, som ifølge § 28 højst kan gælde for 10 år ad gangen. Efter loven skal børsordningen indeholde bestemmelser om vilkårene for at blive medlem af børsen, antallet af bestyrelsesmedlemmer, angivelse af arten af de forretninger, som kan afsluttes på børsen, betingelserne for værdipapirers optagelse til notering m. v.

Den seneste børsordning, som er fastsat af kongen den 3. oktober 1969, indeholder bestemmelser, som i store træk svarer til bestemmelserne i den danske fondsbørsvedtægt. Bestyrelsen, som består af en formand og 8 øvrige medlemmer, leder fondsbørsen, og sørger for, at virksomheden på børsen finder sted på tilfredsstillende måde. Børsbestyrelsen fastsætter ordensregler for børsen.

Den daglige ledelse af børsen forestås af en børschef. Børsbestyrelsen fastsætter i en instruks børschefens opgaver.

Fondsbørsen betragtes som i Danmark som en selvejende institution. Køb og salg på børsen må kun ske gennem børsmedlemmer eller gennem sådanne, som af fondsbørsbestyrelsen er godkendt som ombud for medlemmer (børsombud), d. v. s. personer, som deltager i kursnoteringen på medlemmernes vegne.

Der findes ca. 20 børsmedlemmer, hvoraf flertallet er forretningsbanker. Betingelserne for at blive børsmedlem er, at man har tilladelse til at drive fondskommissionsvirksomhed, og at man findes egnet til hvervet. I praksis bliver dog alle, som har tilladelse til at drive fondskommissionsvirksomhed, medlem af børsen, hvis de begærer det.

Virksomhed som fondskommissionær kan ifølge loven udøves ikke alene af enkeltpersoner, men også af selskaber, herunder banker.

1. Ifølge lovens § 3 kan en person opnå tilladelse; til at udøve fondskommissionsvirksomhed, såfremt han

- a) er berettiget til at udøve handel i Sverige,
- b) er fyldt 25 år,
- c) har haft mindst 3 års uddannelse hos en fondskommissionær eller tilsvarende uddannelse,
- d) ikke i øvrigt efter foreliggende oplysninger findes uegnet til hvervet, samt
- e) til brug for den omhandlede virksomhed disponerer over en kapital på mindst 200. 000 kr.

2. Interessentskaber (i loven betegnet som "handelsbolag") kan opnå tilladelse, såfremt de

- a) er berettiget til at udøve handel i Sverige

- b) personerne i virksomhedens ledelse er fyldt 25 år og mindst en af dem har samme uddannelse som ovenfor under c),
- c) selskabet efter de foreliggende oplysninger ikke findes uegnet til hvervet,
- d) selskabet disponerer over en kapital på mindst 200. 000 kr. til formålet.

3. Aktieselskaber, som ikke driver bankvirksomhed, kan opnå tilladelse til at udøve fondskommissions virksomhed, såfremt

- a) bestyrelsesmedlemmerne og deres suppleanter er fyldt 25 år, og mindst et af bestyrelsesmedlemmerne er uddannet som angivet under 1 c),
- b) selskabet efter foreliggende oplysninger ikke findes uegnet til at udøve virksomheden,
- c) selskabets kapital er mindst 500. 000 kr. Mindst halvdelen skal være indbetalt.

4. Bankaktieselskaber kan opnå tilladelse uden betingelser.

For alle grupper under 1-4 gælder desuden, at tilladelse kun kan gives, såfremt virksomheden ikke "prövas kunna bliva til skada för det allmänna". Bestemmelsen er tidstypisk for forholdene, da loven blev til. Lovens motiver peger således på faren ved at give tilladelse til en person eller en virksomhed, der ligger i provinsen, hvor der lokalt kan oparbejdes et usundt spekulationsklima. Der findes i gældende dansk lov en tilsvarende bestemmelse, som må antages at være forældet, nemlig forbudet mod, at vekselerere anvender agenter.

Tilladelserne, som gives af det offentlige (ministeriet eller tilsynet), kan, som det ses, underkastes en skønsmæssig prøvelse ikke alene for så vidt angår den ovennævnte bestemmelse om "skada för det allmänna", men med hensyn til gruppe 1, 2 og 3 også i den forstand, at ansøgeren ikke må findes uegnet til hvervet.

Ansøgere under gruppe 1 (personer) kan efter lovens § 7 over for tilsynet afgive erklæring om, at han ikke for egen regning vil handle med værdipapirer, hverken direkte eller indirekte, eller selv indtræde i handel, således at han kun optræder som mægler. I så fald nedsættes den krævede kapital til 50. 000 kr. Ingen af de nuværende fondsbørsmedlemmer synes at have benyttet sig af § 7-bestemmelsen.

Handelen på børsen foregår som i Danmark efter det såkaldte auktionsprincip, d. v. s. at en noteringsleder opråber 1 papir ad gangen, hvorefter noteringsdeltagerne fremkommer med bud og udbud, der danner kursfastsættelsen. Når der ikke længere er handel i papiret, opråbes det næste papir, indtil man er kommet igennem hele kurslisten.

Efter denne auktionsbørs afholdes en efterbørs, hvor handelerne afsluttes efter fri forhandling køber og sælger imellem. Medlemmerne har pligt til at give indberetning til børsens kontor om alle på efterbørsen afsluttede handler, som udgør mindst 1 børspost (opråbsenhed).

Det påhviler fondsbørsens ledelse at offentliggøre kurslisterne med de opnåede kurser. Kurslister, som omfatter andre papirer end de offentlig noterede, må ikke offentliggøres uden tilladelse fra tilsynsmyndigheden. På grundlag af en årelang praksis udgiver Svenska Fondshandlerforening en kursliste for visse aktier og obligationer, som ikke er børsnoterede, men i hvilke værdipapirer der alligevel findes et vist marked. Foreningen har et særligt udvalg, som afgør, hvilke papirer der kan optages på denne liste. Det er papirer, som ikke opfylder betingelserne for optagelse til officiel notering på børsen. Efterhånden som papirerne på denne liste opfylder betingelserne for officiel notering, kan de overflyttes til den officielle liste.

Tilsynet med fondsbørsen og med fondskommissionærerne er henlagt til bankinspektionen, i hvilken forbindelse bemærkes, at flertallet af fondskommissionærer er bankaktieselskaber, der i forvejen kontrolleres af bankinspektionen. Bortset fra et personligt ansvarligt firma, er de øvrige etableret på selskabsbasis.

Tilsynet påser først og fremmest, at fondsbørsen og fondskommissionærerne overholder loven og de bestemmelser, der er givet for deres virksomhed. Videre undersøges mæglerfirmaernes økonomiske stilling, især om deres solvens og likviditet er tilfredsstillende. Endelig skal tilsynsmyndigheden sørge for, at fondshandelen og børsvirksomheden udvikler sig på en tilfredsstillende måde.

Den svenske fondsbørslovgivning er for tiden under revision i en i dette øjemed nedsat kommission.

Kapitel VI

Udkast til lov om Københavns Fondbørs

KAPITEL 1

FONDSBØRSENS ORGANISATION OG VIRKSOMHED

§ 1. Københavns Fondsbørs er en selvejende institution, som er eneberettiget til at afholde børs med offentlig handel og kursnotering af aktier, obligationer og lignende værdipapirer.

§ 2. ^{x)} Fondsbørsen ledes af en bestyrelse ^o på 11 medlemmer. Handelsministeren udnævner for 3 år ad gangen formanden og en stedfortræder samt de andre medlemmer og stedfortrædere for disse. Af medlemmerne og af stedfortræderne udnævnes 3 efter indstilling af fondsbørsvekslererne i henhold til regler givet af handelsministeren, 1 efter indstilling af Danmarks Nationalbank, 1 efter indstilling af Danske Bankers Fællesrepræsentation, 1 efter indstilling af Kredit- og Hypotekforeningerne i forening, 1 efter indstilling af de øvrige realkreditinstitutter samt 3 efter indstilling af Grosserer-Societetet, Industrirådet og Danmarks Rederiforening i forening.

§ 3. Fondsbørsbestyrelsen træffer beslutning om fondsbørsens anliggender og har ansvaret for og påser, at handel og kursnotering finder sted på forsvarlig måde.

Stk. 2. Fondsbørsbestyrelsens afgørelser kan indbringes for handelsministeren.

§ 4. Handel og notering på fondsbørsen foregår dels på hovedbørsen dels på efterbørsen.

Stk. 2. Hovedbørsen afholdes på alle hverdage undtagen lørdage, grundlovsdag og juleaftensdag.

Stk. 3. Efterbørsen afholdes i tilslutning til hovedbørsen.

§ 5. Værdipapirer, hvis kursnotering efter fondsbørsbestyrelsens skøn har offentlig interesse, optages til notering efter ansøgning af vedkommande aktieselskab eller obligationsudstedende institut. Det udbudte beløb må være så stort, at værdipapiret kan forventes at blive genstand for stadig omsætning.

^{x)} Efter at den nye realkreditlov er trådt i kraft 1. juli 1970, er der sket en del sammenlægninger af kredit- og hypotekforeninger og flere sammenlægninger vil finde sted. Dette vil kunne medføre, at realkreditinstitutternes repræsentation i bestyrelsen må ændres.

Stk. 2. Bestyrelsen træffer bestemmelse om, hvorvidt et værdipapir skal slettes af kurslisten.

§ 6. Handelsministeren kan give bestemmelser for køb og salg af værdipapirer, som skal leveres og afregnes til senere tidspunkt (terminsforretninger).

§ 7. Handelsministeren kan efter indhentet udtalelse fra fondsbørsbestyrelsen suspendere kursnoteringerne, når særlige forhold gør det påkrævet.

§ 8. Bestyrelsen udarbejder et budget for hvert regnskabsår.

Stk. 2. Udgifterne ved fondsbørsens virksomhed dækkes dels ved en noteringsafgift, som pålægges alle selskaber og obligationsudstedere, hvis værdipapirer noteres på børsen, dels ved en afgift, der pålægges fondsbørsvekselererne. Afgifterne kan inddrives ved udpantning.

Stk. 3. Afgifterne fastsættes af fondsbørsbestyrelsen og godkendes af handelsministeren.

§ 9. Fondsbørsens årsregnskab revideres af en statsautoriseret revisor og skal forelægges handelsministeren til godkendelse senest 3 måneder efter regnskabsårets udløb.

Stk. 2. Regnskabsåret er 1. april - 31. marts.

KAPITEL 2

BESKIKKELSE SOM FONDSBØRSVEKSELERER

§ 10. Fondsbørsvekselerere beskikkes af handelsministeren efter indhentet erklæring fra fondsbørsbestyrelsen i det omfang, som hensyn til omsættens og publikums tarv gør fornødent.

Stk. 2. For at opnå beskikkelse som fondsbørsvekselerer må den pågældende:

1. have dansk indfødsret,
2. have bopæl her i landet,
3. være fyldt 25 år,
4. ikke være umyndiggjort, under lavværgemål, have sit bo under konkursbehandling eller have standset sine betalinger,
5. i mindst 3 år efter det fyldte 18. år have deltaget i udførelsen af de i en vekselerervirksomhed almindeligt forekommende børsforretninger eller have tilsvarende uddannelse i en bank,
6. dokumentere tilstedeværelsen af en egenkapital, som af handelsministeren anses for nødvendig for på betryggende måde at drive virksomheden,

7. tegne en kautionsforsikring, hvis størrelse bestemmes af handelsministeren, til sikkerhed for forpligtelser over for andre vekselere i forbindelse med afvikling af handler på børsen,
8. gennem tegning af forsikring eller på anden af handelsministeren godkendt måde sikre sine kunder mod tab som følge af manglende betalingsevne med hensyn til penge og andre værdier, som er betroet den pågældende, eller som han besidder på kunders vegne. Sikkerheden skal omfatte såvel virksomheden som vekselere, jfr. næringslovens § 22, stk. 1, som den af den pågældende i tilknytning hertil i øvrigt udøvede virksomhed.

Stk. 3. Forinden beskikkelse udfærdiges, må den pågældende afgive en højtidelig forsikring om uegennyttigt og samvittighedsfuldt at ville udføre betroede hverv og opfylde sine forpligtelser som fondsbørsvekselerer.

Stk. 4. Beskikkelse kan nægtes under de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Endvidere kan beskikkelse nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomhed som fondsbørsvekselerer på forsvarlig måde.

Stk. 5. Handelsministeren kan undtage fra betingelserne i stk. 2, nr. 1 og 5.

KAPITEL 3

BORTFALD OG FRATAGELSE AF BESKIKKELSE

§ 11. Beskikkelse som fondsbørsvekselerer bortfalder, når vedkommende dør, eller hvis han ophører med at opfylde betingelserne i § 10, stk. 2, nr. 1, 2 og 4.

§ 12. Hvis en fondsbørsvekselerer ikke opfylder de i § 10, stk. 2, nr. 6-8, stillede krav eller i øvrigt gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen tilsidesættelse af de pligter, der påhviler ham efter denne lov eller de forskrifter, som er fastsat i henhold til loven, og der efter de udviste forhold er grund til at antage, at han fremtidig ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde, kan handelsministeren fratage ham beskikkelsen på tid fra 1-5 år eller indtil videre. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til efter § 13 at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

§ 13. En afgørelse efter § 12 kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2. Begæring i henhold til stk. 1 skal fremsættes over for handelsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Handelsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk._3. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som fondsbørsvekselerer. Såfremt afgørelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 14. Handelsministeren kan efter ansøgning tilbagegive en i henhold til § 12 frataget beskikkelse. Er fratagelsen sket indtil videre, og afslår handelsministeren ansøgningen om tilbagegivelse, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene, såfremt der er forløbet 5 år efter fratagelsen og mindst 2 år efter, at generhvervelse af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. § 12, 2. pkt., og § 13, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 15. Er en beskikkelse som fondsbørsvekselerer bortfaldet i medfør af § 11, frataget i medfør af § 12 eller frakendt efter borgerlig straffelovs § 79, skal den straks tilbageleveres handelsministeriet.

Stk._2. Ophører grunden til en beskikkelses bortfald at bestå, eller udløber eller ophæves frakendelsen af en beskikkelse, skal beskikkelsen på ny sættes i kraft og udleveres den pågældende.

KAPITEL 4

FONDSBØRSVEKSELERERNES RETTIGHEDER OG PLIGTER

§ 16. Fondsbørsvekselerere er eneberettiget til at deltage i kursnoteringen.

Stk. 2. Kun personer, der har beskikkelse som fondsbørsvekselerer, må benytte denne betegnelse. Andre må heller ikke benytte danske eller udenlandske betegnelser, der er egnet til forveksling hermed.

§ 17. Ved handler både på hovedbørsen og på efterbørsen skal fondsbørsvekselererne acceptere hinanden som køber og sælger. Fondsbørsvekselererne er ansvarlige over for hinanden for opfyldelsen af de forretninger, som de udfører på børsen.

§ 18. Fondsbørsvekselerere kan ved kursnoteringen udføre forretninger i kommission og for egen regning.

Stk. 2. En fondsbørsvekselerer må dog ikke udføre forretninger for egen regning i aktier, i hvilke han har salgs- eller købsordrer, som den pågældende dag er udført eller kan forventes udført ved noteringen.

§ 19. Har en fondsbørsvekselerer modtaget såvel købs- som salgsordrer i samme værdipapirer, kan han efterkomme købsordrerne ved levering af de værdipapirer, han har ordrer til at sælge (kompensation), medmindre kommittenten har betinget, at ordren skal udføres ved noteringen på fondsbørsen. Udføres modstående ordrer ved kompensation, skal der afregnes til samme kurs til køber og sælger.

Stk. 2. Fondsbørsvekselerere må kun udlåne en kommittents værdipapirer til brug ved salg med henblik på tilbagekøb til en lavere kurs, såfremt kommittenten har givet sit samtykke dertil ved at underskrive en erklæring på en af fondsbørsbestyrelsen godkendt formular. Tilladelsen kan ikke gyldigt udstedes for et længere tidsrum end 3 måneder, men kan fornyes. Den kan til enhver tid tilbagekaldes. Meddelelse om de stedfundne udlåns antal og hvert enkelts varighed skal af fondsbørsvekselereren sendes til kommittenten umiddelbart efter hvert kvartals afslutning.

Stk. 3. Salg af lånte værdipapirer (blancosalg) må ikke foretages af bankaktier eller af aktier i selskaber med en aktiekapital under 10 mill. kr. Har selskaber aktier med forskellige rettigheder, gælder kapitalgrænsen for hver gruppe for sig. Fondsbørsvekselerere må heller ikke medvirke til sådanne blancosalg ved udlån af aktier.

Stk. 4. Anmeldelse og afmeldelse af de i stk. 2 omhandlede forretninger skal ske til fondsbørsbestyrelsen. De nærmere regler om de i nærværende paragraf omhandlede forretninger gives af fondsbørsbestyrelsen.

KAPITEL 5

TILSYN M. V.

§ 20. Handelsministeren udnævner en tilsynsførende, der påser, at fondsbørsvekselererne opfylder de i loven foreskrevne betingelser med hensyn til egenkapital og sikringsordninger, jfr. § 10, stk. 2, sammenholdt med § 12.

§ 21. Fondsbørsvekselerernes årsregnskaber skal revideres af en statsautoriseret revisor og indsendes til den tilsynsførende. Den tilsynsførende kan afkræve fondsbørsvekselererne de oplysninger, som skønnes nødvendige for tilsynets gennemførelse.

Stk. 2. Undlader en fondsbørsvekselerer at efterkomme den tilsynsførendes anmodning om oplysninger i henhold til stk. 1, kan handelsministeren som tvangsmiddel pålægge ham daglige eller ugentlige bøder.

Stk. 3. Den tilsynsførendes afgørelser kan indbringes for handelsministeren.

§ 22. Udgifterne ved tilsynet afholdes af fondsbørsvekselererne efter regler givet af handelsministeren.

§ 23. Den tilsynsførende med fondsbørsvekselererne er berettiget til at overvære bestyrelsens møder, deltage i forhandlingerne og fremsætte forslag til behandling.

§ 24. Handelsministeren giver regler for fondsbørsens organisation og virksomhed, om betingelserne for værdipapirernes optagelse på kurslisten, om den egenkapital og de sikkerhedsordninger, som fondsbørsvekselererne skal tilvejebringe, om fondsbørsvekselerernes rettigheder og pligter i forbindelse med handler på børsen samt om udøvelsen af tilsynet med fondsbørsvekselerere.

KAPITEL 6

STRAFFE- OG IKRAFTTRÆDELSBESTEMMELSER M. V.

§ 25. Overtrædelse af § 1 og § 16, stk. 2, straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. I forskrifter, der gives af handelsministeren i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 26. Loven træder i kraft, når handelsministeren bestemmer det, dog senest 6 måneder efter dens stadfæstelse.

§ 27. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 28. Lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs ophæves. Anerkendelse som medlem af fondsbørsen i henhold til denne lov bevarer dog sin gyldighed og sidestilles med beskikkelse som fondsbørsvekslerer.

Kapitel VII

Udkast til bekendtgørelse om Københavns Fondbørs

I medfør af § 24 i lov nr. ... af om
Københavns Fondsbørs fastsættes følgende bestemmelser:

KAPITEL 1

FONDSBØRSENS BESTYRELSE

§ 1. Indstilling af fondsbørsvekselerernes repræsentanter i bestyrelsen og deres stedfortrædere foretages af en valgforsamling, hvortil fondsbørsbestyrelsens formand med 8 dages varsel ved anbefalet brev indkalder samtlige fondsbørsvekselerere. Valget ledes af formanden og foregår således, at først vælges de 3 bestyrelsesmedlemmer og derefter de 3 stedfortrædere.

Stk. 2. Valgbar er enhver fondsbørsvekselerer.

Stk. 3. Valgene sker ved skriftlig afstemning. Hvis en fondsbørsvekselerer er forhindret i at komme til stede, kan stemme for ham afgives ved et medlem, som han skriftligt har bemyndiget dertil. En stemmeseddel er ugyldig, hvis den indeholder flere end 3 navne.

Stk. 4. De 3 kandidater, der har opnået det højeste stemmetal, er valgt i den ved stemmetallet angivne orden. I tilfælde af stemmelighed foretages lodtrækning. Udfaldet af afstemningen meddeles ved valghandlingens slutning.

§ 2. Bestyrelsen holder møde, når formanden finder det fornødent, eller det skriftligt forlanges af 3 af bestyrelsens andre medlemmer. For at gyldig beslutning kan tages, kræves tilstedeværelse af mindst 7 medlemmer.

Stk. 2. Over bestyrelsens forhandlinger skal der føres en protokol, hvori trufne beslutninger indføres med angivelse af stemmetal og, på et medlems forlangende, med angivelse af navnene. Protokollen underskrives af formanden.

Stk. 3. Hvis et medlem har personlig interesse i en sags udfald, afgør formanden, om han bør vige sit sæde. Beslutningen træffes dog ved afstemning, såfremt der fremsættes begæring herom. Denne afstemning skal, hvis et medlem ønsker det, være hemmelig.

Stk. 4. Bestyrelsen nedsætter et forretningsudvalg på mindst 3 medlemmer og fastsætter i øvrigt selv sin forretningsorden.

§ 3. Bestyrelsen antager den fornødne medhjælp.

§ 4. Bestyrelsen udarbejder for hvert regnskabsår et budget over fondsbørsens indtægter og udgifter.

Stk. 2. De i lovens § 8 omhandlede afgifter fastsættes af bestyrelsen, således at de budgetterede indtægter fra a) aktieselskaberne, b) obligationsudstederne samt c) fondsbørsvekselererne udgør henholdsvis 45 pct., 45 pct. og 10 pct. af de samlede budgetterede indtægter.

Stk. 3. For udenlandske værdipapirer, der optages til notering, beregnes afgifter efter regler, der fastsættes af handelsministeren.

§ 5. De i § 4 omhandlede afgifter skal betales senest 1 måned efter påkrav.

KAPITEL 2

FONDSBØRSVEKSELERERNE

§ 6. Ansøgning om beskikkelse som fondsbørsvekselerer indgives til fondsbørsbestyrelsen, der ved ansøgningens fremsendelse til handelsministeren skal udtale sig om, hvorvidt den ansøgte beskikkelse - under hensyntagen til omsætningen og publikums tarv samt til ansøgerens kvalifikationer og andre forhold - bør meddeles.

§ 7. Den i lovens § 10, stk. 2, nr. 7, omhandlede kautionsforsikring skal kunne dække tab på i alt 100. 000 kr.

Stk. 2. Den i lovens § 10, stk. 2, nr. 6, omhandlede egenkapital fastsættes til 250. 000 kr. Kapital, som er stillet til fondsbørsvekselererens rådighed på en sådan måde, at långiveren afgiver tilbagetrædelseserklæring til fordel for fondsbørsvekselererens øvrige kreditorer, kan sidestilles med egenkapital.

§ 8. Fondsbørsvekselerere skal have forretningssted i Københavns kommune i en for forretningernes afvikling passende nærhed af fondsbørsen.

§ 9. Fondsbørsvekselerere må ikke udføre forretninger på fondsbørsen for funktionærer hos andre fondsbørsvekselerere eller for de under fondsbørsbestyrelsen eller tilsynet med fondsbørsvekselererne ansatte personer.

§ 10. En fondsbørsvekselerer må ikke stå i fast engageringsforhold til banker, til andre selskaber eller firmaer, der beskæftiger sig med udførelse af kommissionsforretninger i aktier og obligationer og lignende værdipapirer.

§ 11. Fondsbørsvekselerere skal føre en fortegnelse over de på fondsbørsen afsluttede forretninger med angivelse af kommittentens navn og adresse samt de kurser, til hvilke der er handlet.

§ 12. Fondsbørsbestyrelsen kan på begæring af en fondsbørsvekselerer autorisere en eller flere fuldmægtige til på hans vegne og ansvar at deltage i børsnoteringen.

KAPITEL 3

KURSLISTEN

§ 13. Selskaber, hvis aktier er eller ønskes gjort til genstand for kursnotering, skal opfylde følgende betingelser:

- a) Aktiekapitalen skal være fuldt indbetalt.
- b) Notering på navn og notering af transport af aktier skal kunne finde sted i København.
- c) Selskabets generalforsamlinger skal være åbne for pressen.
- d) Indkaldelse til generalforsamling og andre meddelelser til aktionærerne skal ske ved bekendtgørelse i Statstidende og i mindst et lokalt dagblad.
- e) Selskabets vedtægter, dets årsregnskab, revisionsberetning og generalforsamlingsprotokollen eller en bekræftet udskrift af denne samt, hvis selskabet er moderselskab i en koncern, tillige selskabets koncernregnskab skal være tilgængelige for offentligheden og skal på begæring kunne fås udleveret på selskabets kontor eller noteringsstedet.
- f) Generalforsamlingens beslutning om udbyttet skal bekendtgøres i et københavnsk dagblad, for selskaber med hjemsted uden for København tillige i mindst et lokalt dagblad. Udbyttet skal kunne hæves i København.
- g) Udvidelse af aktiekapitalen skal foregå ved offentlig tegningsindbydelse. Tegningsindbydelsen skal indeholde meddelelse om baggrunden for aktieudvidelsen samt en redegørelse for driftens forløb siden det sidst afsluttede og offentliggjorte regnskab.

Stk. 2. Selskabets bestyrelse skal uopholdelig til videre offentliggørelse give fondsbørsbestyrelsen meddelelse, når bestyrelsen har bestemt, hvilket udbytte den vil indstille til generalforsamlingen, tilligemed oplysning om regnskabsårets overskud og dets anvendelse. Herudover skal der gives oplysning om eventuelle lagerreserveforskydninger, som i væsentlig grad har påvirket årsresultatet eller i øvrigt er af større betydning. På samme måde skal snarest muligt gives meddelelse om andre for selskabet afgørende beslutninger, f. eks. bestyrelsens beslutning om udvidelse eller nedsættelse af aktiekapitalen og betingelserne herfor, vedtægtsændringer,

afhændelse af væsentlige faste anlægsværdier eller overtagelse af andre virksomheder. Eventuelle halvårsberetninger til aktionærene om driften i det forløbne tidsrum skal indsendes til fondsbørsbestyrelsen.

Stk. 3. Fondsbørsbestyrelsen kan undtage fra foranstående bestemmelser.

§ 14. For optagelse af værdipapirer til notering gælder følgende bestemmelser:

A. Aktier

Aktier kan noteres på hovedbørsen, hvis selskabets aktiekapital er mindst 5 mill. kr., medens de kan noteres på efterbørsen, hvis aktiekapitalen er mindst 1 mill. kr. For selskaber med mere end én aktieklasse gælder de nævnte mindstebeløb for hver enkelt klasse.

Ved ansøgning om optagelse til notering må der til rådighed for offentligheden foreligge en efter fondsbørsbestyrelsens skøn acceptabel beskrivelse af selskabet, indeholdende dets historie og nuværende virkeområde samt dets driftsresultat og status i en treårig periode, eller, hvis selskabet ikke har drevet virksomhed i 3 år, mindst et revideret og af generalforsamlingen godkendt regnskab. Fondsbørsbestyrelsen kan i øvrigt kræve sig forelagt sådanne yderligere oplysninger, som skønnes fornødne.

Aktier i selskaber, der ikke allerede noteres på børsen, optages i almindelighed på efterbørslisten. Efter mindst 3 måneders forløb kan sådanne selskaber efter ansøgning overføres til hovedbørsen, såfremt der i den forløbne tid har fundet stadig omsætning sted.

Fondsbørsbestyrelsen kan, såfremt det skønnes fornødent for tilvejebringelse af den til opfyldelse af kravet om offentlig interesse nødvendige spredning i aktiebesiddelsen, kræve, at et aktiebeløb af passende størrelse udbydes til offentlig salg eller på anden af fondsbørsbestyrelsen godkendt måde.

B. Obligationer

Obligationer, der er udstedt af kreditinstitutter under offentlig tilsyn, optages på hovedbørsen. I åbne serier skal det beløb, der er i omløb på optagelsestidspunktet, være mindst 500.000 kr. Lukkede serier kan efter regler, som fastsættes af fondsbørsbestyrelsen overføres til efterbørslisten.

Endvidere kan obligationer, som ikke er udstedt af de foran nævnte kreditinstitutter, optages på hovedbørsen, såfremt de er fremlagt til offentlig tegning ved prospekt. Såfremt udstederne er et ikke-børsnoteret aktieselskab, skal prospektet indeholde fornødne oplysninger om selskabet, jfr. ovenfor under A.

C. Andre værdipapirer.

De i nærværende paragraf omhandlede bestemmelser gælder med den fornødne tillem্পning for andre værdipapirer såsom obligationer med ret til konvertering til aktier, aktie- eller pantebrevscertifikater, udstedt af

investeringsforeninger og lignende. Sådanne værdipapirer kan i almindelighed kun noteres på efterbørsen.

Stk. 2. Fondsbørsbestyrelsen kan undtage fra de ovenfor under A - C givne bestemmelser.

§ 15. Ved optagelse til notering skal udstederen af det pågældende værdipapir forpligte sig til mod den betaling, som fastsættes af fondsbørsbestyrelsen at ombytte sådanne papirer, som på grund af makulering, beklipning eller på anden måde efter fondsbørsbestyrelsens skøn er blevet uegnet til levering ved handler på fondsbørsen.

§ 16. Dersom et aktieselskab udsteder fondsaktier, nedskriver aktiekapitalen eller ved fusion overtager et andet aktieselskab, skal fondsbørsbestyrelsen optage til afgørelse, hvorvidt selskabets aktier vedblivende kan være genstand for notering.

§ 17. Dersom et aktieselskab eller institut, hvis værdipapirer er optaget til notering, standser sine betalinger, undergives konkursbehandling eller træder i likvidation, skal sådanne papirer slettes af kurslisten.

§ 18. Fondsbørsbestyrelsen kan, når det findes tilrådeligt, suspendere noteringen af et på kurslisten optaget værdipapir.

§ 19. Udbyttekuponer kan ikke gøres til genstand for notering på fondsbørsen.

KAPITEL 4

KURSNOTERINGEN

§ 20. Kursnoteringen på hovedbørsen forestås af en af fondsbørsbestyrelsen antagen leder, der i en forud angiven rækkefølge opråber hvert enkelt papir. Noteringen finder sted på grundlag af de fremkomne bud og udbud.

Stk. 2. Kursnoteringen på efterbørsen finder sted på grundlag af fri handel mellem fondsbørsvekselererne.

Stk. 3. Handler, slutkurser samt omsætning registreres i hvert enkelt værdipapir. Registreringen skal offentliggøres ved opslag i børssalen og opbevares på fondsbørsens bestyrelseskontor.

§ 21. Kursnoteringen både på hovedbørsen og på efterbørsen overværes i sin helhed af en repræsentant for fondsbørsbestyrelsen, som ved noteringen på hovedbørsen har plads ved siden af noteringslederen. Han påser, at de givne forskrifter overholdes og er berettiget til at afgøre alle tvivls spørgsmål, der opstår under noteringen. Fondsbørsvekselererne skal i øvrigt efterkomme hans anvisninger og afgørelser.

§ 22. De under noteringen afsluttede forretninger er bindende, og kan ikke annulleres uden samtykke af den i § 21 omhandlede repræsentant for fondsbørsbestyrelsen.

KAPITEL 5

HANDLERS OPFYLDELSE

§ 23. Køberen skal afhente det købte hos sælgeren.

§ 24. De på fondsbørsen afsluttede handler skal være opfyldt senest kl. 13. 00 den anden børsdag efter handlens afslutning.

Stk. 2. Dersom sælgeren er forhindret i rettidig levering, kan tidspunktet for leveringen med køberens samtykke udsættes, imod at sælgeren leverer en såkaldt godseddel for det solgte. Godsedlen må indfries senest kl. 13. 00 den anden børsdag efter den udstedelse.

§ 25. Ved køb og salg af aktier anses ethvert udbytte, der på salgsdagen endnu ikke er forfaldet til udbetaling, som indbefattet i købesummen, medmindre det forinden salget er meddelt ved kursnoteringen, at opråbet gælder for aktien med fradrag af udbytte.

§ 26. Ved køb og salg af obligationer betales uden for købesummen de til afviklingsdagen påløbne, men endnu ikke forfaldne renter.

Stk. 2. Af obligationer, der bærer rentekuponer pr. 2. januar, beregnes renten fra 1. januar.

§ 27. De solgte papirer skal leveres i fuldstændig orden med de ældre transportpåtegninger i behørig noteret stand. Udgifterne ved transport til køberens kommittent er sælgeren uvedkommende.

Stk. 2. Nægtes modtagelse af et papir som værende ikke-leveringsmæssigt, forelægges spørgsmålet, så vidt muligt samme dag, for fondsbørsbestyrelsen til afgørelse.

§ 28. Et værdipapir, der er udtrukket eller opsagt til indfrielse, er ikke leveringsmæssigt.

Stk. 2. Et værdipapir anses som udtrukket eller opsagt ved begyndelsen af den dag, dets udtrækning eller opsigelse offentliggøres.

Stk. 3. Er et udtrukket eller til indfrielse opsagt papir blevet modtaget af køberen, er køber og sælger gensidig berettigede og forpligtede til senest 3 søgnedage efter sket opfordring at udveksle det pågældende papir med et tilsvarende ikke udtrukket eller opsagt. Fristen for at kunne gøre denne gensidige ret til ombytning gældende udløber en måned efter begyndelsen af den rentetermin, der følger nærmest efter salgsdagen. Det mulige rentetab fra salgsdagen indtil ombytningen bæres af køber og sælger hver med halvdelen, hvorimod alt videre rentetab bæres af sælgeren.

KAPITEL 6

TILSYNET MED FONDSBØRSVEKSELERERNE

§ 29. Tilsynet med fondsbørsvekselererne udarbejder et regulativ om regnskabsaflæggelse og revision for fondsbørsvekselererne med henblik på at sikre grundlaget for bedømmelse af vekselerernes økonomiske forhold.

Stk. 2. Tilsynet foretaget en nøje gennemgang af de indsendte regnskaber og påser tilstedeværelsen af den i § 7, stk. 2, foreskrevne kapital. Tilsynet fører endvidere kontrol med de for fondsbørsvekselererne foreskrevne sikkerhedsordninger. Såfremt det viser sig, at egenkapitalen ikke opfylder fastsatte krav, og påtalte forhold vedrørende tilstedeværelsen af fornøden kapital ikke berigtiges inden for en fastsat frist, indstiller tilsynet til handelsministeren, at beskikkelsen fratages vedkommende fondsbørsvekselerer. Det samme gælder, dersom en fondsbørsvekselerer ikke opfylder de i lovens § 10 i øvrigt fastsatte sikkerhedsmæssige krav.

Stk. 3. Tilsynet kan på ethvert tidspunkt aflægge kontrolbesøg på en fondsbørsvekselerers forretningssted.

KAPITEL 7

STRAFFE- OG IKRAFTTRÆDELSSESBESTEMMELSER M.V.

§ 30. Overtrædelse af §§ 9 og 10 straffes med bøde.

§ 31. Denne bekendtgørelse træder i kraft den
Samtidig ophæves handelsministeriets bekendtgørelse nr. 42 af 23. februar 1968 om fondsbørsvekselereres regnskaber.

§ 32. De i § 14 under A fastsatte krav til aktiekapitalens størrelse får for de ved lovens ikrafttræden noterede selskaber virkning 5 år efter dette tidspunkt.

Kapitel VIII

Bemærkninger til lovudkastet

ad kapitel 1

§ 1. Københavns Fondsbørs er en selvejende institution, som er eneberettiget til at afholde børs med offentlig handel og kursnotering af aktier, obligationer og lignende værdipapirer.

ad § 1. I bestemmelsen anføres, at Københavns Fondsbørs er en selvejende institution. Herved er det i selve loven lagt fast, at fondsbørsen retligt er en juridisk person med fondsbørsbestyrelsen som det organ, der under ansvar efter loven administrerer de i denne givne bestemmelser. Også efter den nugældende fondsbørslov må fondsbørsen betragtes som en selvejende institution.

Efter paragraffen er fondsbørsen eneberettiget til at afholde børs med offentlig handel og kursnotering af aktier og obligationer. Bestemmelsen i den nugældende lovs § 1, hvorefter der til afholdelse af børs udkræves tilladelse af handelsministeren, blev indsat i børsloven af 1919 bl. a. med den mulighed for øje, at der ved en eventuel genforening med Flensborg kunne blive behov for oprettelse af en fondsbørs i denne by. Da der ikke har været behov for oprettelse af andre børser her i landet, har udvalget ment det overflødigt at fastholde en sådan hjemmel for handelsministeren. Et eventuelt fremtidigt ønske om at oprette en fondsbørs ved siden af Københavns Fondsbørs bør efter udvalgets opfattelse være et lovgivningsanliggende.

§ 2. Fondsbørsen ledes af en bestyrelse på 11 medlemmer. Handelsministeren udnævner for 3 år ad gangen formanden og en stedfortræder samt de andre medlemmer og stedfortrædere for disse. Af medlemmerne og af stedfortræderne udnævnes 3 efter indstilling af fondsbørsvekslererne i henhold til regler givet af handelsministeren, 1 efter indstilling af Danmarks Nationalbank, 1 efter indstilling af Danske Bankers Fællesrepræsentation, 1 efter indstilling af Kredit- og Hypotekforeningerne i forening, 1 efter indstilling af de øvrige realkreditinstitutter samt 3 efter indstilling af Grosserer-Societetet, Industrirådet og Danmarks Rederiforening i forening.

ad § 2. Den nuværende fondsbørsbestyrelse består efter lovens § 2, stk. 2, af en af handelsministeren udnævnt formand, samt 10 medlemmer, hvoraf 3 vælges af Grosserer-Societetets Komite, 5 af fondsbørsens medlem-

mer og 2 af de aktieselskaber, hvis aktier er optaget til notering på fondsbørsen.

Udvalget lægger vægt på, at fondsbørsbestyrelsen får så bred og saglig stærk en sammensætning, at den vil kunne opfylde de krav, der må stilles til ledelsen af en effektivt arbejdende fondsbørs. Udvalget finder det derfor ønskeligt, at både Danmarks Nationalbank og de private banker repræsenteres i bestyrelsen. Med den udvikling, der har fundet sted i sammensætningen af de på fondsbørsen handlede papirer, hvorefter nu ca. 95 pct. af omsætningen på børsen sker i obligationer, bør endvidere realkreditinstitutterne repræsenteres. Vekselerernes repræsentanter foreslås nedsat fra 5 til 3 medlemmer, medens Grosserer-Societetet, Industrirådet og Danmarks Rederiforening tilsammen skal udpege 3 medlemmer. Med formanden, som udpeges af handelsministeren, vil bestyrelsen fortsat bestå af 11 medlemmer. Udvalget lægger vægt på, at bestyrelsen således repræsenterer de betydende interessegrupper vedrørende børshandel. Bestyrelsen skal ifølge § 2, stk. 4, i det af udvalget udarbejdede forslag til en bekendtgørelse nedsætte et forretningsudvalg til at behandle løbende spørgsmål.

I bekendtgørelse er i § 1 givet regler for fondsbørsvekselerernes valg af deres repræsentanter i bestyrelsen. Disse bestemmelser svarer i det store og hele til de nugældende vedtægters § 5.

§ 3. Fondsbørsbestyrelsen træffer beslutningen om fondsbørsens anliggender og har ansvaret for og påser, at handel og kursnotering finder sted på forsvarlig måde.

Stk. 2. Fondsbørsbestyrelsens afgørelser kan indbringes for handelsministeren.

ad § 3. Efter den nugældende lovs § 2, stk. 4, træffer fondsbørsbestyrelsen afgørelse af spørgsmålet om værdipapirers optagelse på eller udslettelse af kurslisten, men der er i de nugældende vedtægter tillagt bestyrelsen en mere omfattende myndighed, idet bestyrelsen ifølge vedtægternes § 6 forestår fondsbørsens ledelse, herunder ordner og tilser kursnoteringen.

Ifølge stk. 2 kan fondsbørsbestyrelsens afgørelser indbringes for handelsministeren. Den tilsvarende bestemmelse indeholdes i den nugældende lovs § 2, stk. 4, hvorefter "spørgsmålet om værdipapirers optagelse på og udslettelse af kurslisten kan indbringes for handelsministeren." Bestyrelsens afgørelser har efter den gældende lov kun i få tilfælde været indbragt for ministeriet.

Efterbørsen vil efter forslaget være underkastet fondsbørsbestyrelsens myndighed og således undergivet offentlig kontrol.

§ 4. Handel og notering på fondsbørsen foregår dels på hovedbørsen dels på efterbørsen.

Stk. 2. Hovedbørsen afholdes på alle hverdage undtagen lørdage, grundlovsdag og juleaftensdag.

Stk. 3. Efterbørsen afholdes i tilslutning til hovedbørsen.

ad § 4. De forskellige former for kursnotering er ikke omtalt i nugældende lov, men nævnes alene i nugældende vedtægters § 38, hvorefter der findes en ordinær og en ekstraordinær kursnotering, samt i henhold til vedtægternes § 40 en efterbørs.

Den ordinære og den ekstraordinære kursnotering er officielle noteringer. De værdipapirer, som noteres dagligt, er optaget på den ordinaire kursliste. Papirer, som er optaget på den ekstraordinære kursliste, noteres kun 1 gang om ugen.

På efterbørslisten er bl. a. optaget de fleste provinsbanker og nogle rederier. Endvidere kan nævnes en række forsikringsselskaber. Endelig noteres på efterbørslisten aktiecertifikater, convertible obligationer, aktieretsbeviser samt enkelte udenlandske værdipapirer.

Imidlertid vil det efter det foreliggende lovudkast være fondsbørsbestyrelsen, som fremtidig træffer bestemmelse om, hvilke papirer der skal optages på og udslettes af efterbørslisten, således at bestyrelsen i det hele får ansvaret for, at notering på efterbørsen finder sted på forsvarelig måde.

Der sker ved lovudkastet ikke ændringer i fremgangsmåden ved noteringen, jfr. § 20, stk. 1 og 2, i udkast til bekendtgørelse, der er sålydende:

" § 20. Kursnoteringen på hovedbørsen forestås af en af fondsbørsbestyrelsen antagen leder, der i en forud angiven rækkefølge opråber hvert enkelt papir. Noteringen finder sted på grundlag af de fremkomne bud og udbud.

Stk. 2. Kursnoteringen på efterbørsen finder sted på grundlag af fri handel mellem fondsbørsvekslererne. "

Den ekstraordinære notering bortfalder efter forslaget, jfr. bemærkningerne foran side 16. Værdipapirer, som har været optaget på den ekstraordinære kursliste, vil fremtidig efter ansøgning kunne overføres til daglig notering eller til notering på efterbørsen.

§ 5. Værdipapirer, hvis kursnotering efter fondsbørsbestyrelsens skøn har offentlig interesse, optages til notering efter ansøgning af vedkommende aktieselskab eller obligationsudstedende institut. Det udbudte beløb må være så stort, at værdipapiret kan forventes at blive genstand for stadig omsætning.

Stk. 2. Bestyrelsen træffer bestemmelse om, hvorvidt et værdipapir skal slettes af kurslisten.

ad § 5. Den tilsvarende bestemmelse findes i nugældende lovs § 2, stk. 3, hvorefter der så vidt muligt daglig på årets hverdage sættes kursnotering for alle sådanne værdipapirer, om hvis værdi i handel og vandel det er af interesse for offentligheden at være underrettet. Af samme paragrafs stk. 4 fremgår, at afgørelse af spørgsmålet om værdipapirers optagelse på eller udslettelse af kurslisten træffes af fondsbørsens bestyrelse, hvis afgørelse kan indankes for handelsministeren, som derefter træffer endelig

bestemmelse. Endvidere kan henvises til nugældende vedtægters § 32, hvorefter intet papir optages til notering på fondsbørsen, medmindre det udstedte beløb er så betydeligt, at papiret kan ventes at blive genstand for stadig omsætning på fondsbørsen, ligesom det må være bekendt, at der allerede er foregået større omsætning deri. Bestemmelsen er fleksibel, da det i hvert enkelt tilfælde vil afhænge af et skøn, hvor stort et beløb, der skal emitteres i forbindelse med optagelsen, for at kravet til omsætningen er opfyldt.

Bestemmelserne om kravene til optagelsen på kurslisten indeholdes i øvrigt i nugældende vedtægters §§ 31 - 37. Udvalgets forslag om betingelserne for optagelse indeholdes i kapitel III i udkastet til bekendtgørelsen, især §§ 13 og 14.

I forhold til de nugældende bestemmelser er der særlig sket en skærpelse af de betingelser, som tilsigter at fremme selskabernes oplysninger til offentligheden og til fondsbørsen, jfr. bemærkningerne herom i betænkning I, side 62 ff. At kravet til aktiekapitalens størrelse for selskaber, der noteres på hovedbørsen, er forhøjet fra 2 mill. kr. til 5 mill. kr. er dog alene udtryk for ønsket om en å jourføring under hensyn til den stedfundne inflatoriske stigning i prisniveauet.

Bekendtgørelsesudkastets § 13 bygger på bestemmelserne i kapitel 12 om årsregnskab og koncernregnskab i udkast til lov om aktieselskaber i betænkning om en fællesnordisk aktieselskabslovgivning af 1969, der indeholder skærpede bestemmelser om selskabernes oplysningspligt i forhold til den nugældende aktieselskabslov. Udvalget er imidlertid af den opfattelse, at den dér foreslåede skærpelse ikke er tilstrækkelig vidtgående for så vidt angår børsnoterede aktieselskaber. Det kan således anføres, at at det af aktielovkommissionen udarbejdede aktielovudkast kræver udarbejdelse af en særlig koncernbalance, i visse tilfælde dog en mere enkel koncernregdegørelse. Efter udkastet skal dette koncernregnskab imidlertid ikke forelægges på generalforsamlingen eller i øvrigt offentliggøres.

I overensstemmelse med fondsbørsudvalgets grundsynspunkter, hvorefter der bør tilstræbes så står åbenhed som muligt omkring de børsnoterede selskabers regnskaber, anser udvalgets flertal det for rimeligt, at koncernregnskabet offentliggøres i de tilfælde, hvor moderselskabet i en koncern er et børsnoteret selskab. Dette vil være medvirkende til, at kursen på sådanne selskabers aktier vil være lettere at bedømme, når hele koncernens forhold kan vurderes samlet.

I medfør af lovudkastets § 24, hvorefter handelsministeren fastsætter betingelserne for værdipapirers optagelse på kurslisten, foreskriver udkastet til bekendtgørelsen i § 13 e derfor, at også koncernregnskabet skal offentliggøres, såfremt det børsnoterede selskab er moderselskab i en koncern.

Udvalget lægger endvidere vægt på, at fondsbørsen får oplysninger om ændringer i selskabernes forhold, såsnart beslutning herom er truffet af ledelsen. Dette kan medvirke til at hindre, at en lille kreds af personer på urimelig måde kan udnytte en speciel viden til personlig vinding.

Dette hensyn tilgodeses ved bestemmelsen i § 13, stk. 2, i bekendtgørelsesudkastet, der er sålydende:

"Selskabets bestyrelse skal uopholdelig til videre offentliggørelse give fondsbørsbestyrelsen meddelelse, når bestyrelsen har bestemt, hvilket udbytte den vil indstille til generalforsamlingen, tilligemed oplysning om regnskabsårets overskud og dets anvendelse. Herudover skal der gives oplysning om eventuelle lagerreserveforskydninger, som i væsentlig grad har påvirket årsresultatet eller i øvrigt er af større betydning. På samme måde skal snarest muligt gives meddelelse om andre for selskabet afgørende beslutninger f. eks. bestyrelsens beslutning om udvidelse eller nedsættelse af aktiekapitalen og betingelserne herfor, vedtægtsændringer, afhændelse af væsentlige faste anlægsværdier eller overtagelse af andre virksomheder. Eventuelle halvårsberetninger til aktionærene om driften i det forløbne tidsrum skal indsendes til fondsbørsbestyrelsen."

Et medlem af udvalget (S.A. Jensen) mener ikke, at den i bekendtgørelsesudkastets § 13 foreskrevne oplysningspligt er tilstrækkeligt vidtgående og udtaler:

"ifølge kommissoriet er det pålagt udvalget at fremkomme med "Forslag til en ændret lovgivning og andre nødvendige bestemmelser om afholdelse af fondsbørs og dennes forhold i øvrigt. Udvalget må herved have for øje, at fondsbørsens virksomhed tilrettelægges således, at der herigennem bidrages bedst muligt til tilvejebringelse af gunstige vilkår for kapitalanbringelse i værdipapirer til fremme for erhvervslivets finansiering, ligesom udvalget i sine overvejelser herom vil kunne inddrage sådanne forhold i øvrigt som udvalget skønner er af særlig betydning for kapitalmarkedets funktion. Det forudsættes, at udvalget lader hensynet til muligheden af friere kapitalbevægelser mellem Danmark og udlandet indgå i sine overvejelser. "

Under hensyn hertil finder jeg det påkrævet, at der for de børs-noterede selskaber, både på hovedbørsen og på efterbørsen stilles større krav om oplysningspligt med hensyn til både regnskab og beretning end de nugældende.

Jeg mener derfor, at udsendelse af 6 eller 7 måneders regnskaber og beretninger bør gøres obligatorisk.

Diskussionen om dette emne er foreløbig udmundet i det ganske betydningsløse pålæg om, at eventuelle halvårsberetninger skal tilstilles fondsbørsbestyrelsen.

Med de store og hastige forskydninger, der foregår i erhvervslivet ude og hjemme, er en årlig redegørelse for selskabernes stilling ikke længere tilstrækkelig, hverken set fra et aktionær, et personale eller et samfundsmæssigt standpunkt.

De ansattes krav på medviden om foretagendets gang i årets løb er da også stærkt fremme i diskussionen, som næres af oplevelser som Boss, Titan og sidst Danos og Kirkkoncernens forhold. I udlandet har man længe arbejdet med problemet. I U. S. A. er det ved lov pålagt samtlige ca. 1550 på New York Stock Exchange noterede selskaber hvert kvartal at udsende fuldt afsluttede regnskaber efter samme princip som for årsregnskabet.

I London med ca. 10.000 noterede selskaber udøver bestyrelsen for Stock Exchange et stærkt tryk på selskaberne for at fremkomme med halvårsregnskab, idet selskaber, som endnu ikke har fulgt henstillingen,

nægtes tilladelse til emission af såvel aktier som obligationer og fondsaktier.

I Stockholm er det allerede almindeligt, at de større selskaber på børslisten udsender 6 eller 7 måneders beretninger. I en betænkning til regeringen foreslås skabt lovhjemmel for, at større aktieselskaber skal aflægge rapport inden for mindre tidsrum end 1 år, herunder redegørelse for investeringer og ændringer i likviditet og finansiering.

Da fremskaffelse af kapital til erhvervslivets udbygning, såvel risikovillig som lånekapital med den stagnerende opsparing og den ringere selvfinansierungsgrad må antages at blive stedse vanskeligere, mener jeg, at det må være et nødvendigt, men ringe offer for de noterede selskaber, der repræsenterer en væsentlig del af dansk erhvervsliv, at påtage sig den yderligere omkostning og ulejlighed som udsendelse af halvårsregnskaber vil betyde, så meget mere som selskaberne i egen interesse foretager sådanne til internt brug.

Med den spredning af aktieinvesteringer, som i de senere år er foregået gennem udstedelse af aktiecertifikater m. v. er et stort nyt befolkningsudsnit gjort interesseret i de børsnoterede selskabers forhold og en hyppigere kommunikation mellem selskaberne og aktionærerne (offentligheden) vil efter min mening støtte bestræbelserne for at udbrede interessen for erhvervslivet og dets betydning for opretholdelse af videre fremgang i levestandarden - og dermed for lysten til at investere i dette. "

I anledning af S. A. Jensens udtalelse har et andet medlem (Strand) ønsket at anføre følgende:

"i sin særudtalelse anfører vekselerer S. A. Jensen, at han finder det påkrævet, at der for de børsnoterede selskaber både på hovedbørsen og på efterbørsen stilles større krav om oplysningspligt med hensyn til både regnskab og beretning, end de nu gældende.

Forslagsstilleren mener, at udsendelse af 6 eller 7 måneders regnskaber og beretninger bør gøres obligatorisk.

Jeg mener, at alle erhvervsvirksomheder bør give offentligheden så mange oplysninger som muligt, men at det må overlades til selskabernes ledelse - bestyrelse og direktion - at bestemme, hvad der tjener selskabets interesser bedst.

Problemet er af vital betydning for selskabernes eksistens og derfor vil ingen ansvarlig ledelse - efter min mening - handle imod egne interesser.

I øvrigt mener jeg, at spørgsmålet hører hjemme i aktieselskabsloven, hvor det vil blive drøftet i forbindelse med Danmarks eventuelle indtræden i EEC og ikke i fondsbørsordningen.

I den senere tid er der fremkommet endnu en vigtig grund til ikke nu at påføre erhvervsselskaberne større arbejdsbyrde, nemlig manglen på kontormedarbejdere, hvilket faktisk gør det umuligt at opfylde de ønsker, vekselerer S. A. Jensen anfører.

Fornøden revisorassistance er også umulig.

Af andre grunde imod kan anføres, at det for mange selskabers vedkommende - f. eks. for stormagasinerne - vil være umuligt at optælle varelageret 2 gange årligt, også på grund af personalemangel.

For andre vil et halvårligt regnskab være misvisende, hvilket gælder alle firmaer, der handler med sæsonvarer, f. eks. korn- og foderstof-firmaer. "

Udvalget mener, at man bør stræbe efter, under skyldig hensyn-
tagen til virksomhedernes interesser, at så fyldige oplysninger som muligt
er offentlig tilgængelige. Man mener, at det foreliggende forslag til en ny
aktieselskabslov i så henseende betegner et godt fremskridt, som dog ikke
hindrer, at man for noterede selskaber stiller yderligere og strengere
krav. Under henvisning til, at det vil være vigtigt at indhente erfaringer
vedrørende virkningerne af de i bekendtgørelsesudkastets § 13 stillede for-
slag, foreslår udvalget, at der efter en periode på f. eks. 5 år pålægges
fondsbørsbestyrelsen at tage spørgsmålet op på ny på baggrund af de i
mellemtiden indhentede erfaringer.

Ifølge lovudkastets § 5, stk. 2, kan bestyrelsen slette et papir af
kurslisten. Dette vil kunne tænkes, f. eks. i sådanne tilfælde, hvor der
gennem længere tid ikke har været handel i papiret, og det skønnes, at
handel ikke vil forekomme i nævneværdigt omfang fremtidig. Udslettelse
af et værdipapir bør dog først ske efter forhandling med det pågældende
selskab.

§ 6. Handelsministeren kan give bestemmelser for køb og salg
af værdipapirer, som skal leveres og afregnes til senere tids-
punkt (terminsforretninger).

ad § 6. Allerede børsloven af 1919 indeholdt en bestemmelse, som forud-
så muligheden af en terminsbørs, idet de nærmere regler om kursnotering
m. v. skulle fastsættes i vedtægterne for fondsbørsen. En terminsbørs
etableredes fra 15. januar 1929. Den gældende fondsbørslovs § 4, stk. 4,
opretholdt grundlaget for terminsbørsen, men allerede ved fondsbørsved-
tægterne af 14. juni 1930 ophævedes de særlige regler for terminshandel,
formentlig fordi der ikke var tilstrækkelig interesse til, at et organiseret
terminsmarked kunne opretholdes.

Udvalget har drøftet, om der under en kommende børsordning bør
åbnes mulighed for terminsforretninger på børsen. Meningerne inden for
udvalget var oprindelig delte, men man enedes dog om at indsætte en be-
stemmelse i den kommende børslov, hvorefter der kunne etableres en ter-
minsbørs.

I den af realkreditkommissionen af 1966 afgivne betænkning af de-
cember 1969 hedder det, at kommissionen behandler spørgsmålet, om for-
håndslåneordningen kan erstattes med en mere udbredt anvendelse af ter-
minshandel med obligationer, og realkreditkommissionen henstiller, at
børslovgivningen udformes således, at denne mulighed holdes åben. (Kom-
missionsbetænkningens pag. 17, pkt. 8).

I kommissionsbetænkningens kap. 8, pag. 217-228, redegøres der
for forhåndslånesystemet, og der rejses i kommissionsbetænkningens pag.
224 spørgsmål om etablering af et terminsmarked for obligationer til er-
statning for forhåndslånesystemet.

Kommissionens flertal udtaler herefter pag. 228:

"Da der såvel hos grupper af lånetagere som hos grupper af obligationskøbere i princippet burde være en vis interesse i at omsætte obligationer til senere levering, kan der være grund til i den fremtidige børslovgivning m. v. at tilvejebringe hensigtsmæssige institutionelle rammer for etablering af et terminsmarked for obligationer."

Adgangen til at yde forhåndslån er bortfaldet med lov nr. 281 af 10. juni 1970 om realkreditinstitutter. Efter aftale mellem nationalbanken og realkreditinstitutterne har adgangen til at give tilbud om nye forhåndslån i øvrigt været stoppet siden 26. marts 1969.

Handelsministeren vil herefter, såfremt der skulle vise sig at være et behov for en terminsbørs, i bekendtgørelsen kunne give de nærmere regler, efter hvilke terminsforretninger på børsen skal kunne finde sted.

§ 7. Handelsministeren kan efter indhentet udtalelse fra fondsbørsbestyrelsen suspendere kursnoteringerne, når særlige forhold gør det påkrævet.

ad § 7. Bestemmelsen, der er ny, er indsat for at tilvejebringe en klar hjemmel til at lukke fondsbørsen i særlige krisesituationer, således som det tidligere er sket ved krigsudbrud, devaluering o. lign.

§ 8. Bestyrelsen udarbejder et budget for hvert regnskabsår.

Stk. 2. Udgifterne ved fondsbørsens virksomhed dækkes dels ved en noteringsafgift, som pålægges alle selskaber og obligationsudstedere, hvis værdipapirer noteres på børsen, dels ved en afgift, der pålægges fondsbørsvekselererne. Afgifterne kan inddrives ved udpantning.

Stk. 3. Afgifterne fastsættes af fondsbørsbestyrelsen og godkendes af handelsministeren.

ad § 8. Den nugældende ordning og de ændringer, forslaget indebærer i forhold til denne, er nærmere omtalt foran i kapitel III. I bekendtgørelsesudkastets § 4 fastsættes, at børsens indtægter fremskaffes gennem noteringsafgifter fra de noterede selskaber og fra de institutter, hvis obligationer noteres på børsen. Endvidere deltager fondsbørsvekselererne i finansieringen af børsens drift, jfr. bekendtgørelsesudkastets § 4, stk. 2, der er sålydende:

"De i lovens § 8 omhandlede afgifter fastsættes af bestyrelsen, således at de budgetterede indtægter fra a) aktieselskaberne, b) obligationsudstederne samt c) fondsbørsvekselererne udgør henholdsvis 45 pct., 45 pct. og 10 pct. af de samlede budgetterede indtægter."

Udenlandske værdipapirer, som under et eventuelt kommende fællesauropæisk kapitalmarked må antages at komme på fondsbørsen i en vis udstrækning skal ifølge bekendtgørelsesudkastets § 4, stk. 3, betale afgifter efter regler, som fastsættes af handelsministeren.

§ 9. Fondsbørsens årsregnskab revideres af en statsautoriseret revisor og skal forelægges handelsministeren til godkendelse senest 3 måneder efter regnskabsårets udløb.

Stk. 2. Regnskabsåret er 1. april - 31. marts.

ad § 9. Efter bestemmelsen skal fondsbørsens årsregnskab forelægges handelsministeren til godkendelse, efter at det er revideret af en statsautoriseret revisor.

Lovudkastet træder i stedet for de nugældende vedtægters §10, hvorefter de fornødne beløb til afholdelse af udgifterne vedrørende bestyrelsen af fondsbørsen fastsættes af handelsministeren efter indstilling fra fondsbørsbestyrelsen. Udvalget anser det ikke for påkrævet, at handelsministeren også skal godkende det årlige budget.

ad kapitel 2

§10. Fondsbørsvekselerere beskikkes af handelsministeren efter indhentet erklæring fra fondsbørsbestyrelsen i det omfang, som hensyn til omsætningens og publikums tarv gør fornødent.

Stk. 2. For at opnå beskikkelse som fondsbørsvekselerer må den pågældende:

1. have dansk indfødsret,
2. have bopæl her i landet,
3. være fyldt 25 år,
4. ikke være umyndiggjort, under lavværgemål, have sit bo under konkursbehandling eller have standset sine betalinger,
5. i mindst 3 år efter det fyldte 18. år have deltaget i udførelsen af de i en vekselerervirksomhed almindeligt forekommende børsforretninger eller have tilsvarende uddannelse i en bank,
6. dokumentere tilstedeværelsen af en egenkapital, som af handelsministeren anses for nødvendig for på betryggende måde at drive virksomheden,
7. tegne en kautionsforsikring, hvis størrelse bestemmes af handelsministeren, til sikkerhed for forpligtelser over for andre vekselerere i forbindelse med afvikling af handler på børsen,
8. gennem tegning af forsikring eller på anden af handelsministeren godkendt måde sikre sine kunder mod tab som følge af manglende betalingsevne med hensyn til penge og andre værdier, som er betroet den pågældende, eller som han besidder på kunders vegne. Sikkerheden skal omfatte såvel

virksomheden som vekselerer, jfr. næringslovens § 22, stk. 1, som den af den pågældende i tilknytning hertil i øvrigt udøvede virksomhed.

Stk. 3. Forinden beskikkelse udfærdiges, må den pågældende afgive en højtidelig forsikring om uegennyttigt og samvittighedsfuldt at ville udføre betroede hverv og opfylde sine forpligtelser som fondsbørsvekselerer.

Stk. 4. Beskikkelse kan nægtes under de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Endvidere kan beskikkelse nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomhed som fondsbørsvekselerer på forsvarlig måde.

Stk. 5. Handelsministeren kan undtage fra betingelserne i stk. 2, nr. 1 og 5.

ad § 10. Ifølge nugældende lovs § 3 meddelelse anerkendelse som medlem af fondsbørsen i det omfang, som hensyn til omsætningens og publikums tarv gør fornødent. Endvidere skal den pågældende opfylde visse objektive betingelser, nemlig:

a) være myndig, b) have indfødsret og i de sidste 5 år have haft bopæl her i landet, c) ikke være ude af rådighed over sit bo, d) have mindst 3 års uddannelse i vekselererforretning eller tilsvarende bankvirksomhed, e) stille et depot på mindst 75.000 kr. i sikre og let sælgelige værdipapirer eller på anden af handelsministeren godkendt måde til sikkerhed for opfyldelsen af de ham i hans egenskab af medlem af fondsbørsen ifølge fondsbørsloven og fondsbørsens vedtægter påhvilende forpligtelser samt f) have næringsadkomst som vekselerer. Anerkendelse kan nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Denne sidste bestemmelse er indsat ved lov nr. 286 af 18. juni 1951 i stedet for den tidligere bestemmelse, hvorefter den pågældende ved pålidelige vidnesbyrd skal godtgøre at have ført en retscaffenandel.

Udvalget opretholder i lovforslagets § 10, stk. 1, det i den nugældende lov indeholdte behovsprincip, idet udvalget har fundet det hensigtsmæssigt at bibeholde den bestående ordning, hvorefter antallet af fondsbørsvekselerere afhænger af, hvad der vil være fornødent af hensyn til omsætningens og publikums tarv. I denne forbindelse erindres om, at enhver person, som opfylder næringslovens almindelige krav, kan løse næringsbrev som vekselerer og udøve denne virksomhed. Fondsbørsvekselerernes særlige eneret består kun i, at de deltager i noteringen på fondsbørsen.

I det omfang, behovshensynet ikke er til hinder derfor, har enhver person, som opfylder betingelserne i § 10, stk. 2, 3 og 4, krav på at opnå beskikkelse som fondsbørsvekselerer.

Et medlem (Backhaus) kan ikke tiltræde, at beskikkelse af fondsbørsvekselerere sker "i det omfang som hensyn til omsætningens og publikums tarv gør fornødent". Et sådant behovsprincip findes i den allerede

gældende lov, men bør ikke videreføres i en ny fondsbørslov under hensyn til de meget betydelige krav, der i lovforslaget stilles for, at en ansøger kan opnå beskikkelse. Det pågældende medlem foreslår derfor, at ordene "i det omfang som hensyn til omsætningens og publikums tarv gør fornødent" udgår. De tilsvarende ord i § 6 i udkastet til bekendtgørelsen må ligeledes udgå.

I stk. 2 stilles som i nugældende lov krav om dansk indfødsret og bopæl her i landet. I modsætning til den nugældende lov kræves i udkastet ikke 5 års fast bopæl. Den nugældende aldersbetingelse foreslås forhøjet til 25 år. Det bemærkes i denne forbindelse, at en aldersbetingelse på 25 år også er gældende for skibs- og varemæglere samt for statsautoriserede revisorer. Endvidere må den pågældende ikke være umyndiggjort, under lavværgemål, konkurs eller have standset sine betalinger, ligesom han i mindst 3 år efter det fyldte 18. år skal have deltaget i udførelse af de i en vekselerervirksomhed almindeligt forekommende børsforretninger eller har tilsvarende uddannelse i en bank. Disse bestemmelser svarer til de nugældende regler.

§ 10, stk. 2, nr. 6-8, omhandler de sikkerhedsmæssige krav, som er omtalt foran side 26ff.

Et medlem (Backhaus) bemærker: "Bestemmelsen om tilstedeværelsen af en af handelsministeren fastsat egenkapital er indsat for at sikre, at den, der driver virksomhed som fondsbørsvekselerer, skal være i besiddelse af kapital, som er hans egen. Tilstedeværelsen af en sådan kapital kontrolleres af den tilsynsførende med fondsbørsvekselererne.

I tilslutning til den pågældende lovbestemmelse er det i bekendtgørelsens § 7, stk. 2, imidlertid bestemt, "at kapital, som er stillet til fondsbørsvekselerernes rådighed på en sådan måde, at långiveren afgiver tilbagetrædelseserklæring til fordel for fondsbørsvekselererens øvrige kunder, kan sidestilles med egenkapital."

Ved en tilbagetrædelseserklæring tilføres der ikke vekselereren kapital, og jeg mener derfor ikke, at bestemmelsen i lovforslagets § 10, stk. 2, nr. 6, afgiver hjemmel til at sidestille fremmedkapital (lån med tilbagetrædelseserklæring) med egenkapital. Idet i øvrigt bemærkes, at en tilbagetrædelseserklæring formentlig kan tilbagekaldes af långiveren med et passende varsel, foreslår jeg, at den pågældende bestemmelse udgår af bekendtgørelsen."

Bestemmelsen i stk. 4, hvorefter beskikkelse kan nægtes, såfremt den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomhed som fondsbørsvekselerer på forsvarlig måde, svarer til bestemmelsen i § 1, stk. 3, i lov nr. 215 af 8. juni 1966 om dispachører. Udvalget finder en sådan bestemmelse nødvendig for at sikre, at kredsen af fondsbørsvekselerere i offentligheden kan nyde den højest mulige tillid.

Ifølge stk. 5 kan handelsministeren undtage fra kravet om dansk indfødsret samt fra kravet om uddannelsen.

ad kapitel 3

§ 11. Beskikkelse som fondsbørsvekselerer bortfalder, når vedkommende dør, eller hvis han ophører med at opfylde betingelserne i § 10, stk. 2, nr. 1, 2 og 4.

ad § 11. Bestemmelsen om beskikkelsens bortfald er i overensstemmelse med nugældende lovs § 8, stk. 2.

§ 12. Hvis en fondsbørsvekselerer ikke opfylder de i § 10, stk. 2, nr. 6-8, stillede krav eller i øvrigt gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen tilsidesættelse af de pligter, der påhviler ham efter denne lov eller de forskrifter, som er fastsat i henhold til loven, og der efter de udviste forhold er grund til at antage, at han fremtidig ikke vil drive virksomheden på forvarlig måde, kan handelsministeren fratage ham beskikkelsen på tid fra 1 - 5 år eller indtil videre. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til efter § 13 at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

ad § 12. Ifølge nugældende lovs § 8, stk. 1, kan handelsministeren, hvis et medlem af fondsbørsen i væsentlig grad tilsidesætter de ham ifølge fondsbørsloven og fondsbørsens vedtægter påhvilende pligter, midlertidigt eller for stedsse fratage ham anerkendelsen som medlem.

Udvalget har ment det nødvendigt, at der fortsat er hjemmel til administrativ fratagelse af adgangen for en vekselerer til at deltage i kursnoteringen på fondsbørsen, bl. a. fordi der i visse tilfælde vil være behov for at fratage en fondsbørsvekselerer beskikkelsen uden at rejse straffesag mod den pågældende. Dette gælder især, hvis en fondsbørsvekselerer ikke overholder de sikkerhedsmæssige krav, som er stillet i lovudkastets § 10.

§ 13. En afgørelse efter § 12 kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2. Begæring i henhold til stk. 1 skal fremsættes over for handelsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Handelsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som fondsbørsvekselerer. Såfremt afgørelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

ad § 13. Bestemmelsen hjemler adgang for den fondsbørsvekslerer, som har fået frataget sin beskikkelse, til at forlange at handelsministeren skal indbringe sagen for domstolene, og den svarer i øvrigt til lignende bestemmelser i lov nr. 217 af 8. juni 1966 om statsautoriserede vejere og målere samt i lov nr. 215 af 8. juni 1966 om dispachører.

§ 14. Handelsministeren kan efter ansøgning tilbagegive en i henhold til § 12 frataget beskikkelse. Er fratagelsen sket indtil videre, og afslår handelsministeren ansøgningen om tilbagegivelse, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene, såfremt der er forløbet 5 år efter fratagelsen og mindst 2 år efter, at generhvervelse af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. § 12, 2. pkt., og § 13, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

ad § 14. Efter bestemmelsen kan en frataget beskikkelse tilbagegives. Dette vil især kunne komme på tale, hvis de sikkerhedsmæssige krav, som var årsagen til fratagelsen, senere opfyldes.

§ 15. Er en beskikkelse som fondsbørsvekslerer bortfaldet i medfør af § 11, frataget i medfør af § 12 eller frakendt efter borgerlig straffelovs § 79, skal den straks tilbageleveres handelsministeriet.

Stk. 2. Ophører grunden til en beskikkelses bortfald at bestå, eller udløber eller ophæves frakendelsen af en beskikkelse, skal beskikkelsen på ny sættes i kraft og udleveres den pågældende.

ad § 15. Tilsvarende bestemmelse findes bl. a. i lov om dispachører.

ad kapitel 4

§ 16. Fondsbørsvekslerere er eneberettiget til at deltage i kursnoteringen.

Stk. 2. Kun personer, der har beskikkelse som fondsbørsvekslerer, må benytte denne betegnelse. Andre må heller ikke benytte danske eller udenlandske betegnelser, der er egnet til forveksling hermed.

ad § 16. Bestemmelsen i stk. 1 svarer til nugældende lovs § 3, stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen i stk. 2 tilsigter at forebygge misbrug af betegnelser, som kan forveksles med betegnelsen fondsbørsvekslerer. Ifølge næringslov nr. 212 af 8. juni 1966 kan enhver, som opfylder de almindelige næringsretlige krav om indfødsret, bopæl og myndighed, få næringsbrev

som vekselerer. Ved vekselerervirksomhed forstås ifølge næringslovens § 22, stk. 1, køb eller salg af værdipapirer for fremmed regning, arbitrageforretninger og veksling af penge. Beskikkelse som fondsbørsvekselerer indebærer, at den pågældende opfylder de kvalificerede krav, som er opstillet i nærværende lovudkast, herunder især de særlige sikkerhedskrav til fondsbørsvekselerernes økonomiske forhold.

Ifølge § 12 i udkastet til bekendtgørelsen kan findsbørsbestyrelsen autorisere fuldmægtige til på fondsbørsvekselerernes vegne og ansvar at deltage i kursnoteringen, jfr. nugældende lovs § 7. Udvalget har ikke anset det for fornødent at angive hvilke krav, der skal stilles til sådanne fuldmægtige, og det overlades således til fondsbørsbestyrelsen at undersøge, om de nødvendige kvalifikationer er til stede.

§ 17. Ved handler både på hovedbørsen og på efterbørsen skal fondsbørsvekselererne acceptere hinanden som køber og sælger. Fondsbørsvekselererne er ansvarlige over for hinanden for opfyldelsen af de forretninger, som de udfører på børsen.

ad § 17. Bestemmelsen svarer til nugældende lovs § 4, stk. 1, 1. pkt., jfr. vedtægternes § 14, stk. 2. Den omstændighed, at en fondsbørsvekselerer må acceptere en hvilken som helst anden fondsbørsvekselerer som medkontrahent, er nødvendig, for at kursnoteringen kan fungere, og er baggrunden for, at der må stilles særlige krav til fondsbørsvekselerernes kvalifikationer, og at lovpligtig forsikringsdækning for handler på børsen er nødvendig, jfr. bestemmelsen i lovudkastets § 10, stk. 2, nr. 7. Fondsbørsvekselerernes foran side 27 beskrevne checksikringsordning tjener som en yderligere sikkerhed.

§ 17, 2. pkt., indebærer, at fondsbørsvekselererne ved noteringen optræder som kommissionsnær med det deraf følgende selvstændige ansvar for de indgåede forretninger.

§ 18. Fondsbørsvekselerere kan ved kursnoteringen udføre forretninger i kommission og for egen regning.

Stk. 2. En fondsbørsvekselerer må dog ikke udføre forretninger for egen regning i aktier, i hvilke han har salgs- eller købsordrer, som den pågældende dag er udført eller kan forventes udført ved noteringen.

ad § 18. Den nugældende lovs § 4, stk. 1, 2. pkt., bestemmer, at forretninger i aktier under noteringen kun må udføres kommissionsvis.

Dette forbud mod handel i aktier for egen regning ved noteringen blev indsat i 1919-loven og havde som baggrund ønsket om at forhindre uheldige transaktioner blandt vekselererne, som man havde været vidne til i årene før og under 1. verdenskrig. Modsat tidligere tiders vekselmæglere, som kun kunne handle kommissionsvis, kunne vekselererne, som længe før 1919-loven havde fået adgang til at deltage i kursnoteringen, jfr. foran side 14 handle såvel kommissionsvis som for egen regning. Der kunne derved opstå interessekonflikter mellem vekselererens egne forretninger

på børsen og de forretninger, som han udførte for en klient, f. eks. ved spekulationsforretninger, hvor vekselereren f. eks. var interesseret i kursstigning, medens klienten, hvis interesse kan skulle varetage, var interesseret i et kursfald. Endvidere var der fare for misligheder ved afregning over for klienten, idet et handlet papir ofte blev afregnet til den for klienten mindst gunstige kurs.

Man har i udvalget drøftet, hvorvidt man skulle bibeholde den nugældende formulering, idet der af vekselerernes repræsentanter i udvalget er blevet anført, at bestemmelsen føles for snæver og vanskeliggør gennemførelse af fuldt legale transaktioner. Det er således anført, at i det meget lille aktiemarked her i landet vil det ofte være af betydning for kursdannelsen, at vekselererne selv kommer med et oplæg ved at nævne en køber- eller sælgerkurs, som kan danne udgangspunkt for at prøve markedet, den samme opgave, som på Londonbørsen udføres af "The jobbers" og i New York af en lignende kategori af personer, der officielt er knyttet til børsen. Denne opgave løses vanskeligt, når der skal benyttes mellemmand, som muligt selv har ordrer at varetage.

Vekselererne har yderligere anført, at forbudet i lovens § 4 også afskærer vekselererne fra at handle for egen regning i værdipapirer, i hvilke de ikke har ordrer, og hvor forbudet således intet formål tjener.

Det er fra vekselerernes side endvidere anført, at forbudet mod at handle for egen regning i aktier ved noteringen ikke indeholder nogen væsentlig klientbeskyttelse, allerede fordi en vekselerer fuldt legalt kan handle ved noteringen gennem en mellemmand. Kravet til vekselerers professionelle etik varetages mere direkte og generelt ved bestemmelsen i den nugældende lovs § 3, sidste stk., hvorefter enhver vekselerer, der bliver medlem af fondsbørsen, afgiver en erklæring på tro og love om, at han uegennyttigt vil opfylde de ham af hans kommittenter betroede hverv, jfr. den tilsvarende bestemmelse i lovudkastets § 10, stk. 3.

Mod den nugældende bestemmelse om, at forretninger i aktier under noteringen kun må udføres kommissionsvis, er endelig af vekselererne blevet anført, at bestemmelsen ikke passer på nutidens børsforhold. Når f. eks. institutionelle købere af aktier ønsker at modtage samlede tilbud på aktier i større poster, er det nødvendigt, at en vekselerer samler aktier sammen, før tilbud kan afgives. Efter de nugældende regler kan vekselereren kun skaffe sig disse aktier over noteringen ved brug af mellemmand, hvilket virker besværligt og upraktisk. I denne forbindelse er nævnt, at der i realiteten ofte ikke er stor forskel på den situation, at en klient anmoder vekselereren om at købe for et bestemt beløb i et papir, og hvor der altså foreligger et kommissionsforhold, og det tilfælde, hvor klientens ordrer lyder: "Kan De skaffe mig det eller det", hvor der formelt ikke foreligger noget kommissionsforhold, og hvor vekselereren derfor er afskåret fra at købe under noteringen.

Udvalget har overvejet de anførte synspunkter, og har til brug herfor fremskaffet oplysninger om de tilsvarende forhold i Sverige og Norge, hvis fondsbørser som i Danmark, men i modsætning til det øvrige udland, er auktionsbørser, og hvor forholdene derfor bedre kan sammenlignes med danske forhold.

SVERIGE

Det fremgår af lov af 16. maj 1919 om fondskommissionsvirksomhed og fondsbørsvirksomhed, § 7 modsætningsvis og bemærkningerne her-til, at der ikke findes forbud mod, at en fondskommissionær ved siden af kommissionsforretningerne handler for egen regning, idet man har ment, at et forbud ville indebære et alt for hårdt indgreb i udviklingens gang, altså samme synspunkt som blev anlagt herhjemme ved behandlingen af 1919-loven.

Lovens § 7 indeholder hjemmel til, at en fondskommissionær kan afgive en erklæring om, at han ikke vil udføre handler for egen regning, hverken direkte eller ved mellemmand. Erklæringen skal også indeholde en bestemmelse om, at den pågældende fraskriver sig ret til selvindtræde. Erklæringen, der afgives over for tilsynet, og ikke kan tilbagekaldes, før der er gået mindst 3 år fra dens afgivelse, indebærer, at der stilles mindre strenge krav til størrelsen af fondskommissionærens egenkapital.

Bestemmelsen er begrundet deri, at man har ønsket på frivillighedens grund at få en gruppe rene mæglere, som må formodes at indebære mindre risiko for klienterne, og derved til gengæld komme til at stå konkurrencemæssigt bedre. Bestemmelsen synes ikke at være benyttet i dag.

NORGE

Ifølge § 15 i lov af 14. august 1918 om fonds- og aktiemæglere kan sådanne ikke drive handel for egen regning, hverken direkte eller indirekte. De må ikke yde forskud eller lån eller indgå kautionsforpligtelser mod sikkerhed i værdipapirer. Endvidere må de ikke under nogen form overtage ansvaret for, at tegning eller salg af værdipapirer skal have fundet sted inden for en vis tid eller til en vis mindstepris. Samme bestemmelser gælder de hos mægleren ansatte funktionærer.

Ønsker en mægler at anbringe sine midler i værdipapirer, eller ønsker han at sælge sådanne, som har erhvervet på denne måde, eller f. eks. ved arv, må sådanne køb eller salg ske gennem anden mægler.

Sker handel i strid med disse bestemmelser, kan den, som mægleren har købt af eller solgt til, kræve handelen omstødt og i givet fald kræve skadeserstatning.

Det bemærkes, at de norske regler må ses på baggrund af, at der her er tale om egentlige mæglere, der principielt er afskåret fra at handle for egen regning.

Udvalget er af den opfattelse, at forbudet mod handel i aktier for egen regning ved noteringen er for generelt formuleret og derved kommer til at ramme situationer, hvor der ikke kan opstå fare for et modsætningsforhold mellem vekselerer og klient. Der bør derfor være adgang til handel for egen regning i sådanne aktier, hvor vekselererne ikke har ordrer at udføre for klienter ved noteringen, men udvalget mener, at man

fortsat bør opretholde forbudet mod, at vekselerere handler for egen regning i de aktier, hvori de har ordrer at udføre ved noteringen.

Der er ingen begrænsninger i vekselerernes adgang til at handle obligationer for egen regning i nugældende bestemmelser. Forslaget medfører ingen ændring heri.

§19. Har en fondsbørsvekselerer modtaget såvel købs- som salgsordrer i samme værdipapir, kan han efterkomme købsordrerne ved levering af de værdipapirer, han har ordrer til at sælge (kompensation), medmindre kommittenten har betinget, at ordren skal udføres ved noteringen på fondsbørsen. Udføres modstående ordrer ved kompensation, skal der afregnes til samme kurs til køber og sælger.

Stk. 2. Fondsbørsvekselerere må kun udlåne en kommittents værdipapirer til brug ved salg med henblik på tilbagekøb til en lavere kurs, såfremt kommittenten har givet sit samtykke dertil ved at underskrive en erklæring på en af fondsbørsbestyrelsen godkendt formular. Tilladelsen kan ikke gyldigt udstedes for et længere tidsrum end 3 måneder, men kan fornyes. Den kan til enhver tid tilbagekalde s. Meddelelse om de stedfundne udlåns antal og hvert enkelts varighed skal af fondsbørsvekselereren sendes til kommittenten umiddelbart efter hvert kvartals afslutning.

Stk. 3. Salg af lånte værdipapirer (blancosalg) må ikke foretages af bankaktier eller af aktier i selskaber med en aktiekapital under 10 mill. kr. Har selskaber aktier med forskellige rettigheder, gælder kapitalgrænsen for hver gruppe for sig. Fondsbørsvekselerere må heller ikke medvirke til sådanne blankosalg ved udlån af aktier.

Stk. 4. Anmeldelse og afmeldelse af de i stk. 2 omhandlede forretninger skal ske til fondsbørsbestyrelsen. De nærmere regler om de i nærværende paragraf omhandlede forretninger gives af fondsbørsbestyrelsen.

ad § 19. Bestemmelsen i stk. 1 om kompensation af ordrer svarer til nugældende lovs § 4, stk. 2, med hjemmel i hvilken der i nugældende vedtægters § 16 gives de regler, der skal følges, hvis ordrer kompenseres.

Stk. 2 og 3 vedrører udlån af stykker og blankosalg i forbindelse med gennemførelse af baisseforretninger.

Stk. 4. Efter denne bestemmelse skal anmeldelse og afmeldelse af de i paragraffens stk. 2 omhandlede forretninger ske til fondsbørsbestyrelsen, og det bestemmes endvidere, at de nærmere regler herom gives af fondsbørsbestyrelsen.

Et medlem (Backhaus) anser det for naturligt, at sådanne regler optages i den bekendtgørelse, der skal ledsage loven på samme måde som andre regler, der er optaget i det udarbejdede forslag til bekendtgørelse. Anmeldelse og afmeldelse af sådanne forretninger er et anliggende, der

skal kontrolleres ikke af fondsbørsbestyrelsen, men af fondsbørstilsynet, idet det naturligt må være tilsynet, som skal på se, at sådanne forretninger, der indgår i vekselerernes regnskaber, afvikles i overensstemmelse med gældende regler og indgåede aftaler. Der henvises i så henseende til det af fondsbørstilsynet den 4. december 1968 udfærdigede regulativ om regnskabsaflæggelse og revision for fondsbørsvekselerere, der i § 6, 2. stk., foreskriver, at oplysning om, hvor stor en del af den samlede beholdning af egne værdipapirer, der er anvendt til viderebelåning eller udlån, skal afgives til fondsbørstilsynet. Reglerne i det nævnte regulativ må opretholdes og videreføres under en ny fondsbørslov.

De øvrige medlemmer af udvalget er af den opfattelse, at fondsbørsbestyrelsen har de bedste muligheder for at føre kontrol med disse forretninger og fastholder derfor den foreslåede affattelse af § 19, stk. 4.

Bestemmelserne om baisseforretninger og udlån indeholdes i nugældende lovs § 4, stk. 3, jfr. nugældende vedtægters §§ 18, 19 og 21.

De fleste af de forretninger, der udføres på fondsbørsen foretages med henblik på mere langsigtede investeringer. Ved siden af disse forretninger foregår der i begrænset omfang på Københavns Fondsbørs de mere kortsigtede forretninger, som enten går ud på at købe og senere at sælge til en forventet højere kurs (hausse) eller sælge og senere at købe til forventet lavere kurs (baisse). Sådanne forretninger er hensigtsmæssige, idet der herigennem vil kunne foregå en vis udjævning af kursbevægelsen.

Hausseforretninger er rent teknisk ukomplicerede, idet man køber for senere salg, således at de for forretningens gennemførelse nødvendige aktier erhverves ved forretningens begyndelse. Ved baisseforretninger må baissisten derimod sælge for senere at tilbagekøbe. Han låner derfor de aktier, han skal sælge, og han tilbagelever tilsvarende værdipapirer på et senere tidspunkt, når han har tilbagekøbt. Han vil sædvanligvis henvende sig til en vekselerer, der låner ham værdipapirerne, som vekselereren har lånt hos en af sine kunder, eller som vekselereren har lånt af en anden vekselerer. Salget af de lånte værdipapirer betegnes som blancosalg, der er karakteristiske ved, at sælgeren ikke ejer de solgte papirer.

Baisseforretninger udføres som tidligere nævnt på en række børser. På New York børs er baisseforretninger på grundlag af udlån af aktier omfattende. Disse såkaldte "short-salg" udgør efter foreliggende oplysninger 5-6 pct. af den samlede omsætning. Der er den begrænsning i baisseforretninger, at disse kun må finde sted i et opadgående marked. Baisseforretninger betragtes som en normal børsforretning, som er hensigtsmæssig af hensyn til den stabile kursdannelse og som modstykke til haussen. Alle baisseforretninger skal anmeldes, og børsen fører statistik over sådanne forretninger.

På London-børsen var baisseforretninger forbudt i årene under og efter krigen på grund af de særlige forhold, men er i dag et normalt led i børsens virksomhed. Baisseforretninger gennemføres på grundlag af udlån af stykker. Der er ikke her fra det offentlige side givet regler om baisseforretninger.

For børserne i Amsterdam, Stockholm og Oslo er der heller ikke af det offentlige givet regler om baisseforretninger.

På Københavns Fondsbørs er aktieomsætningen af begrænset omfang, men udvalget er af den opfattelse, at muligheden for at gennemføre baisseforretninger på Københavns Fondsbørs fortsat bør være til stede, og så med henblik på eventuelt ændrede forhold i fremtiden med den mulige økonomiske integration i Europa. Man finder imidlertid, at der bør gennemføres bedre kontrolforanstaltninger på fondsbørsen for udførelse af baisseforretninger.

Fondsbørsens nugældende vedtægter indeholder i § 19 bestemmelser om anmeldelse til fondsbørsens kontor af udlån af aktier. Sådanne udlån er som ovenfor anført nødvendige for gennemførelse af baisseforretninger, men der findes ikke bestemmelser, der sikrer, at fondsbørsens kontor får anmeldelse om afslutning på baisseforretninger, altså oplysninger om tilbagelevering af lånte aktier, hvorfor fondsbørsens ledelse ikke i dag har mulighed for at kontrollere omfanget af baisseforretninger. Udvalgets flertal anser det for mindre hensigtsmæssigt i fondsbørsens vedtægter at angive de detaljerede bestemmelser herom, som lettere vil kunne udfærdiges af den kommende fondsbørsbestyrelse, som med den foreslåede bredere sammensætning giver tilstrækkelig sikkerhed for, at der bliver ført en effektiv kontrol. Gennem den foreslåede bemyndigelse til fondsbørsbestyrelsen vil denne kontrol kunne tilpasses de skiftende krav, som den kommende udvikling vil medføre. Udvalget finder dog anledning **til** at fastsætte visse regler, herunder at udlån kun vil kunne ske mod skriftligt samtykke af kommittenten. Endvidere bibeholdes bestemmelsen om, at blancosalg ikke må foretages af bankaktier eller af aktier i selskaber med en aktiekapital under 10 mill. kr. En tilsvarende bestemmelse findes i nugældende vedtægters § 21, idet dog beløbet på 3 mill. kr. er forhøjet i forslaget under hensyn til det nugældende prisniveau.

Det bemærkes, at udtrykket "reporthus", som bl. a. anvendes i nugældende vedtægters §§ 18-19, er en betegnelse for vekselererfirmaer, som efter anmeldelse til fondsbørsbestyrelsen er berettiget til at formidle baisseforretninger. Alle fondsbørsvekselerere er anmeldt som report-huse, og da udtrykket i øvrigt ikke har nogen selvstændig funktion, er det ikke medtaget i lovudkastet.

Bestemmelsen i nugældende lovs § 4, stk. 5, hvorefter medlemmer af fondsbørsen ikke må benytte agenter til at skaffe sig kunder, havde særlig betydning i tiden omkring 1. verdenskrig og må i dag betragtes som overflødig. Det samme gælder bestemmelsen i nugældende lovs § 10, hvorefter køb og salg af aktiekuponer på levering er ugyldig, såfremt retshandelen ikke tillige omfatter de pågældende aktier. Tilsvarende bestemmelser er derfor ikke optaget i lovforslaget.

De i de nugældende vedtægters § 17 indeholdte bestemmelser om selvindtræde, der er svagt afvigende fra kommissionsloven, er ikke medtaget i bekendtgørelsesudkastet, og bestemmelserne i lov nr. 243 af 8. maj 1919 om kommission, handelsagentur og handelsrejsende gælder derfor i sin helhed.

ad kapitel 5

§ 20. Handelsministeren udnævner en tilsynsførende, der påser, at fondsbørsvekselererne opfylder de i loven foreskrevne betingelser med hensyn til egenkapital og sikringsordninger, jfr. § 10, stk. 2, sammenholdt med § 12.

ad § 20. Tilsynet med fondsbørsvekselererne er omtalt foran side 20 ff.

Efter bestemmelsen er det den tilsynsførendes opgave at påse, at de sikkerhedsmæssige krav, der stilles til fondsbørsvekselererne i § 10, stk. 2, er opfyldt. Henvisningen til § 12 angiver, at den tilsynsførende, hvis f. eks. en vekselerer ikke længere er i besiddelse af en kapital af den foreskrevne størrelse, skal undersøge vekselererens forhold og i givet fald indberette til handelsministeren.

§ 21. Fondsbørsvekselerernes årsregnskaber skal revideres af en statsautoriseret revisor og indsendes til den tilsynsførende. Den tilsynsførende kan afkræve fondsbørsvekselererne de oplysninger, som skønnes nødvendige for tilsynets gennemførelse.

Stk. 2. Undlader en fondsbørsvekselerer at efterkomme den tilsynsførendes anmodning om oplysninger i henhold til stk. 1, kan handelsministeren som tvangsmiddel pålægge ham daglige eller ugentlige bøder.

Stk. 3. Den tilsynsførendes afgørelser kan indbringes for handelsministeren.

ad § 21. Bestemmelsen i stk. 1 foreskriver statsautoriseret revision af regnskaber og disses indsendelse til den tilsynsførende, som desuden kan afkræve fondsbørsvekselererne andre oplysninger, som er nødvendige for et effektivt tilsyn. I § 29 i udkastet til bekendtgørelsen er der givet nærmere regler for tilsynets pligter i så henseende. Der henvises i øvrigt til afsnittet foran om tilsynet.

Ifølge stk. 2 i lovudkastet kan oplysningerne fremtvinges ved daglige eller ugentlige bøder. En tilsvarende bestemmelse findes i nugældende lovs § 11.

Ifølge stk. 3 kan den tilsynsførendes afgørelser indbringes for handelsministeren. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i den nugældende fondsbørslov, men der har ikke været tvivl om, at den tilsynsførendes afgørelser kan indbringes for handelsministeren i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper.

§ 22. Udgifterne ved tilsynet afholdes af fondsbørsvekselererne efter regler givet af handelsministeren.

ad § 22. Udgifterne ved tilsynet afholdes af fondsbørsvekselererne. Dette er også tilfældet efter den nugældende lovgivning, jfr. nugældende lovs §

12, hvorefter udgifterne ved tilsynet dækkes ved hjælp af en afgift, der pålægges medlemmerne af fondsbørsen i henhold til deres omsætning på børsen.

§ 23. Den tilsynsførende med fondsbørsvekselererne er berettiget til at overvære bestyrelsens møder, deltage i forhandlinger og fremsætte forslag til behandling.

ad § 23. En tilsvarende bestemmelse findes i nugældende vedtægters § 7, hvorefter den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende er berettiget til at overvære fondsbørsbestyrelsens møder, deltage i dens forhandlinger og fremsætte forslag til behandling. Udvalget er af den opfattelse, at det foreslåede tilsyn med fondsbørsvekselererne vil gøre det hensigtsmæssigt at lade den tilsynsførende overvære møderne i fondsbørsbestyrelsen for derved at skabe fornøden kontakt mellem den tilsynsførende og fondsbørsbestyrelsen.

§ 24. Handelsministeren giver regler for fondsbørsens organisation og virksomhed, om betingelserne for værdipapirernes optagelse på kurslisten, om den egenkapital og de sikkerhedsordninger, som fondsbørsvekselererne skal tilvejebringe, om fondsbørsvekselerernes rettigheder og pligter i forbindelse med handlinger på børsen samt om udøvelsen af tilsynet med fondsbørsvekselerere.

ad § 24. Bestemmelsen bemyndiger handelsministeren til at give regler for fondsbørsens organisation og virksomhed, for fondsbørsvekselererne og for tilsynet. Den tilsvarende bestemmelse i nugældende lov findes i § 2, stk. 1, hvorefter de nærmere regler for fondsbørsens organisation og for udførelsen af forretningerne, derunder fremgangsmåden ved noteringen af omsætnings-, sælger- og køberkurser, fastsættes i vedtægter, der udfærdiges af handelsministeren.

Ved at anføre i § 24, at handelsministeren giver regler om betingelserne for værdipapirers optagelse på kurslisten, har udvalget tilsigtet at skabe hjemmel for især de oplysningsmæssige krav i bekendtgørelsesudkastets § 13, som er videregående end aktielovudkastets.

Medens de nugældende vedtægter både indeholder lovens bestemmelser og de bestemmelser, handelsministeren er bemyndiget til at give, omfatter det af udvalget udarbejdede forslag til bekendtgørelse alene de bestemmelser, som handelsministeren er bemyndiget til at give.

De bestemmelser i forslaget til bekendtgørelse, som har direkte relation til enkelte lovbestemmelser, er omtalt i bemærkningerne til disse paragraffer. Herudover indeholder bekendtgørelsen en række bestemmelser af teknisk art, især kap. IV om kursnoteringen og kap. V om handlers opfyldelse. Der er her i det store og hele tale om en ajourføring af bestemmelserne i nugældende vedtægters §§ 38-55.

ad kapitel 6

§ 25. Overtrædelse af § 1 og § 16, stk. 2, straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. I forskrifter, der gives af handelsministeren i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

ad § 25. Bestemmelsens stk. 1 hjemler straf for overtrædelse af § 1, hvorefter Københavns Fondsbørs har eneret til at afholde børs med værdipapirer, samt for overtrædelse af § 16, stk. 2, hvorefter fondsbørsvekselerere er eneberettigede til at benytte denne betegnelse. I § 30 i udkastet til bekendtgørelsen er der foreskrevet straf for overtrædelse af § 9, der forbyder fondsbørsvekselerere at udføre forretninger på fondsbørsen for funktionærer hos andre fondsbørsvekselerere eller for fondsbørsens og tilsynets tjenestemænd, samt af § 10, der forbyder fondsbørsvekselerere at stå i fast engageringsforhold til banker m. v. Bag forbudet i § 9 ligger ønsket om at forhindre uheldige afhængighedsforhold. Bestemmelsen i § 10 har til formål at bevare fondsbørsvekselererne som en gruppe personer, som i deres virke på børsen har så stor en grad af uafhængighed som muligt, og især forhindre, at andre end fondsbørsvekselerere i realiteten får adgang til noteringen ved at ansætte fondsbørsvekselerere som funktionærer i deres virksomhed.

§ 26. Loven træder i kraft, når handelsministeren bestemmer det, dog senest 6 måneder efter dens stadfæstelse.

ad § 26. Af hensyn til overgangsproblemerne vil det være hensigtsmæssigt, at handelsministeren inden for den angivne frist på 6 måneder kan bestemme, fra hvilken dato loven og bekendtgørelsen træder i kraft.

§ 27. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

ad § 27. Bestemmelsen er indsat, da lovforslaget alene vedrører forholdene på Københavns Fondsbørs og de hertil knyttede fondsbørsvekselerere.

§ 28. Lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs ophæves. Anerkendelse som medlem af fondsbørsen i henhold til denne lov bevarer dog sin gyldighed og sidestilles med beskikkelse som fondsbørsvekselerer.

ad § 28. Da lovudkastet omhandler fondsbørsvekselerere, hvilken betegnelse er ny, har man fundet det nødvendigt at angive det i og for sig selvfølgelig, at bestemmelserne også omfatter den nuværende kreds af noteringsberettigede vekselerere, som har fået adgang til noteringen gennem deres anerkendelse som medlem af fondsbørsen.

Kapitel IX

Bilag til betænkningen

LOV
(Nr. 80-1930)

om

AFHOLDELSE AF FONDSBØRS.

Christiansborg, den 19. Marts 1930.

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Til Afholdelse af Børs, hvor der finder offentlig Omsætning Sted af Obligationer, Aktier og lignende Værdipapirer (Fondsbørs), udkræves Tilholdelse af Ministeren for Handel og Industri.

§ 2.

De nærmere Regler for Fondsbørsens Organisation og for Udførelsen af Forretningerne, derunder Fremgangsmaaden ved Noteringen af Omsætnings-, Sælger- og Køberkurser, fastsættes i Vedtægter, der udfærdiges af Ministeren for Handel og Industri under Iagttagelse af Bestemmelserne i denne Lov.

Bestyrelsen for Fondsbørsen i København skal, saa længe Fondsbørsen afholdes i den Grosserer-Societetet tilhørende Børsbygning, bestaa af en af Ministeren for Handel og Industri udnævnt Formand samt 10 ulønnede Medlemmer, hvoraf 3 vælges af Grosserer-Societetets Komité, 5 af Fondsbørsens Medlemmer (jfr. § 3) og 2 af de Aktieselskaber, hvis Aktier er optaget til Notering paa Fondsbørsen. Valget af sidstnævnte 7 Bestyrelsesmedlemmer foretages efter Regler fastsatte af Ministeren. De fornødne Beløb til Afholdelse af Udgifterne vedrørende Fondsbørsens Bestyrelse, derunder Honorar til Bestyrelsens Formand samt Udgifter til Medhjælp og Kontorhold, fastsættes af Ministeren for Handel og Industri.

Paa Fondsbørsen i København skal der, saa vidt muligt daglig paa Aarets Hverdage, sættes Kursnotering for alle saadanne Værdipapirer, om hvis Værdi i Handel og Vandel det er af Interesse for Offentligheden at være underrettet.

Afgørelse af Spørgsmaal om Værdipapirers Optagelse paa eller Udslettelse af Kurslisten træffes af Fondsbørsens Bestyrelse, hvis Afgørelse kan indankes for Ministeren for Handel og Industri, som derefter træffer endelig Bestemmelse.

§ 3.

Eneberettigede til at byde og udbyde paa Fondsbørsen er de, der har opnaaet Anerkendelse som Medlemmer af Fondsbørsen. Denne Anerkendelse meddeles af Ministeren for Handel og Industri - for Københavns Fondsbørs' Vedkommende efter indhentet Erklæring fra Fondsbørsens Bestyrelse - i det Omfang, som Hensynet til Omsætningens og Publikums Tarv gør fornødent. For at opnaa Anerkendelse maa den paagældende

- a. være myndig,
- b. have Indfødsret og i de sidste fem Aar have haft Bopæl her i Landet,
- c. ikke være ude af Raadighed over sit Bo,
- d. ved paalidelige Vidnesbyrd godtgøre at have ført en retskaffen Vandel,
- e. have mindst tre Aars Uddannelse i Vekselererforretning eller tilsvarende Bankvirksomhed,
- f. stille et Depot af mindst 25. 000 Kr. , i sikre og let sælgelige Værdipapirer eller paa anden af Ministeren for Handel og Industri godkendt Maade, til Sikkerhed for Opfyldelsen af de ham i hans Egenkab af Medlem af Fondsbørsen ifølge denne Lov og Fondsbørsens Vedtægter paahvilende Forpligtelser,
- g. have Næringsadkomst som Vekselerer.

Ministerens for Handel og Industri kan tillade, at det under f. nævnte Depot for Fondsbørsmedlemmer, der ikke er Deltagere i Terminsnotering, nedsættes indtil 10.000 Kr. , ligesom Ministeren under særlige Forhold kan tillade Afvigelse fra Fordringen om, at Personer, der ønsker Anerkendelse som Medlem af Fondsbørsen, i de sidste fem Aar skal have haft Bopæl her i Landet. Endelig kan Ministeren, for saa vidt angaar Anerkendelse af Medlemmer af en Fondsbørs udenfor København, gøre Undtagelse fra de under e. , f. og g. nævnte Regler.

For Anerkendelsen betaler Medlemmer af Fondsbørsen i København til Statskassen en Kendelse af 200 Kr. , Medlemmer af en Fondsbørs udenfor København 50 Kr.

Forinden Anerkendelsen meddeles, skal den paagældende underskrive en Forsikring paa Tro og Love om, at han uegennyttigt vil opfylde de ham af hans Kommittenter betroede Hverv. Formen for denne Erklæring fastsættes af Ministeren for Handel og Industri.

§ 4.

Medlemmerne af Fondsbørsen er ansvarlige for Opfyldelsen af de Forretninger, som de udfører paa Fondsbørsen. Forretninger i Aktier maa de under Noteringen kun udføre kommissionsvis.

Har et Medlem af Fondsbørsen modtaget saavel Købe- som Salgsordrer i samme Værdipapir, kan han kompensere Ordrene mod hinanden, medmindre Kommittenten har betinget, at Ordren skal udføres ved Noteringen paa Fondsbørsen. Udføres modstaaende Ordre ved Kompensation, skal der afregnes til samme Kurs til Køber og Sælger efter Regler, der fastsættes i Fondsbørsens Vedtægter.

Medlemmer af Fondsbørsen maa ikke under nogen Form udlaane de for Kommittenten erhvervede Værdipapirer, medmindre Kommittenten der-

til har givet sit Samtykke ved at underskrive en Erklæring i Overensstemmelse med en af Ministeren for Handel og Industri autoriseret Formular, og skriftlig Meddelelse om de stedfundne Udlaans Antal i hvert enkeltets Værdighed tilstilles Kommittenten umiddelbart efter hvert Kvartals Afslutning. Kommittentens Erklæring skal udfærdiges paa særlig Blanket og kan ikke gyldig udstedes for et længere Tidsrum end tre Maaneder, men kan fornyes. Den kan tilbagetages til enhver Tid i Overensstemmelse med de Regler, der derom fastsættes i Fondsbørsens Vedtægter. Erklæringen er stempelfri.

Naar den i § 9 omhandlede Termin-Ordning er gennemført i et saadant Omfang, som Ministeren for Handel og Industri maatte skønne passende for Københavns Fondsbørs, kan Ministeren, saafremt Forholdene maatte gøre det ønskeligt, for andre Papirer end de af nævnte Ordning omfattede fastsætte, at Udlaan af Stykker kun kan finde Sted, naar Kommittenten forud for hvert enkelt Udlaan har givet sit Samtykke hertil ved at underskrive en Erklæring i Henhold til en af Ministeren autoriseret Formular. For det af Tenninsnoteringen omfattede Papirer kan, uanset foranstaaende Bestemmelser, Udlaan af Stykker finde Sted til Forlængelse af et ved den nævnte Notering sket Salg, saafremt det paagældende Medlem af Fondsbørsen paa utvetydig Maade og under Former, som fastsættes af Ministeren for Handel og Industri, har tilkendegivet, at hans Forretning regelmæssigt virker som Reporthus.

Det er ikke tilladt Medlemmer af Fondsbørsen at benytte Agenter til at skaffe sig Kunder.

Det medlem af Fondsbørsen, der overtræder Bestemmelserne i denne Paragraf, straffes, for saa vidt Handlingen ikke efter Lovgivningens almindelige Regler medfører højere Straf, med Bøder fra 100 Kr. til 10. 000 kr. Bøderne tilfalder Statskassen.

Bestemmelserne i 2det, 3die, 4de og 6te Stykke samt efter Bestemmelse af Ministeren for Handel og Industri de sig dertil knyttende Forskrifter i Fondsbørsvedtægterne finder tilsvarende Anvendelse paa enhver, der uden at være Medlem af Fondsbørsen driver Næring som Vekselerer, medmindre den paagældende Virksomhed omfattes af Lov af 4. Oktober 1919 om Banker.

§ 5.

Det paahviler Medlemmerne af Fondsbørsen foruden de i Lov Nr. 93 af 10. Maj 1912 nævnte Forretningsbøger at føre en Protokol, hvori enhver af dem paa Fondsbørsen afsluttet Handel, derunder Kompensationsforretninger, skal indføres tillige med en Angivelse af Kommittentens Navn og Adresse.

§ 6.

For de af et Medlem af Fondsbørsen afsluttede Køb og Salg af Værdi papirer tilkommer der ham af Kommittenten Provision efter Regler, der fastsættes i Fondsbørsens Vedtægter. Denne maa for Obligationer, for hvilke der paa Fondsbørsen noteres Kurs, ikke overstige 1 pro mille af Kursværdien, dog at Mindsteprovisionen andrager 50 0.

§ 7.

Ethvert Medlem af Fondsbørsen kan faa autoriseret Fuldmægtige til paa hans Vegne og Ansvar at møde paa Fondsbørsen og udføre hans Forretninger. Fuldmægtige skal opfylde de i § 3 a. -d. nævnte Betingelser.

Autorisation meddeles af Fondsbørsens Bestyrelse.

§ 8.

Hvis et Medlem af Fondsbørsen i væsentlig Grad tilsidesætter de ham ifølge denne Lov eller de for Fondsbørsen fastsatte Vedtægter paahvilende Pligter, kan Ministeren for Handel og Industri midlertidigt eller for stedse fratage ham Anerkendelsen som Medlem.

Kommer et Medlem af Fondsbørsen under Konkurs, standser han sine Betalinger, eller opfylder han ikke længere Betingelserne i § 3 a. , b. og f. , skal Anerkendelsen fratages ham af Ministeren for Handel og Industri.

Findes et Medlem af Fondsbørsen ved Dom skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, skal Retten til Virksomhed som Medlem af Fondsbørsen ved samme Dom frakendes ham. Har et Medlem af Fondsbørsen gjort sig skyldig i det i Straffelovens § 253 omhandlede Forhold, bliver, selv om Strafansvar imod ham i Medfør af samme Lovs § 254 maatte bortfalde, Retten til Virksomhed som Medlem af Fondsbørsen ved Dom at frakende ham enten under den mod ham anlagte Straffesag eller, hvis en saadan ikke maatte være anlagt, under en særlig i dette Øjemed ifølge Bestemmelse af Ministeren for Handel og Industri rejst Straffesag. De paagældende Straffesager behandles som Sager angaaende Fortabelse af Embede eller Bestilling.

Kommer et Medlem af Fondsbørsen under Tiltale for en i den offentlige Mening vanærende Handling, kan Anerkendelsen midlertidigt fratages ham af Ministeren for Handel og Industri.

§ 9.

For Køb og Salg af Værdipapirer, som skal leveres og afregnes til en senere Tid, paahviler det efter derom af Ministeren for Handel og Industri efter Samraad med Fondsbørsens Bestyrelse truffen Bestemmelse Bestyrelsen at foranstalte Kursnotering paa Københavns Fondsbørs. De ved denne Notering afsluttede Forretninger skal afvikles til de Tider (Terminer) og paa saadan Maade, som fastsættes i Fondsbørsens Vedtægter.

Ministeren for Handel og Industri kan efter Samraad med Fondsbørsens Bestyrelse atter ophæve de i Henhold til 1ste Stykke trufne Bestemmelser.

§ 10.

Køb og Salg af Aktiekuponer paa Levering til senere Tid er ugyldigt, saafremt Retshandelen ikke tillige omfatter de paagældende Aktier.

§ 11.

Ministeren for Handel og Industri beskikker en tilsynsførende til at paase Overholdelsen af de for Udførelsen af Forretningerne paa Fondsbørsen givne Bestemmelser og Opfyldelsen af de Pligter, der ifølge denne Lov paahviler Medlemmerne af Fondsbørsen og de i § 4, sidste Stykke, nævnte Vekselerere.

De nærmere Regler for Udøvelsen af Tilsynet fastsættes i Fondsbørsens Vedtægter. De fornødne Beløb til den tilsynsførendes Honorar samt til Medhjælp og Kontorhold bevilges paa Finansloven.

Saa vel Fondsbørsens Medlemmer som enhver anden, der driver Næring som Vekselerer, er pligtig at meddele alle for Tilsynet fornødne Oplysninger, derunder Fremlæggelse af Forretningsbøger og Dokumenter. Hvis nogen undlader at efterkomme et saaledes fremsat Forlangende, kan Ministeren for Handel og Industri paalægge ham under en daglig Mulkt, der tilfalder Statskassen, at fremkomme med de begærede Oplysninger. De saaledes paalagte Bøder kan inddrives ved Udpantning.

§ 12.

De med Fondsbørsens Holdelse og det fornødne Tilsyn hermed forbundne Udgifter dækkes i Henhold til derom af Ministeren for Handel og Industri i Fondsbørsens Vedtægter fastsatte Regler saaledes, at indtil 1/4 af de med Fondsbørsens Holdelse forbundne Udgifter dækkes ved Hjælp af en af Fondsbørsens Bestyrelse opkrævet Noteringsafgift for Selskaber, hvis Aktier noteres paa Børsen, medens de øvrige Udgifter, derunder Udgifterne til Tilsynet, dækkes ved Hjælp af en af Medlemmerne af Fondsbørsen i Forhold til deres ved Noteringen paa Børsen gjorte Omsætning paalagt Afgift.

Samtlige Afgifter kan inddrives ved Udpantning.

§ 13.

Samtidig med denne Lovs Ikrafttræden ophæves Lov Nr. 540 af 4. Oktober 1919 med Ændringer af 30. Juni 1922.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Christiansborg, den 19. Marts 1930.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.
(L. S.)

C. N. Hauge.

LOV

(Nr. 492 — 19. december 1951)

om

ændringer i lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs.

Vi Frederik den Niende, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters,
Hertug til Slesvig, Holsten, **Stormarn**, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gør vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort samtykke **stadfæstet følgende lov**:

I § 6 i lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs foretages følgende ændringer:

„1 pro mille" ændres til: „1½ pro mille", og „50 ø." ændres til: „1 kr."

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.

Givet på Christiansborg slot, den 19. december 1951.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

Frederik R.
(L. S.)

Aage L. Rytter.

Lov nr. 353 af 27. december 1958.

Lov om ændringer i fondsbørsloven.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. I lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs foretages følgende ændringer:

1) I § 3, stk. 1, litra f, ændres „25 000 kr.“ til: „75 000 kr.“

2) I § 3, stk. 2, ændres „10 000 kr.“ til: „30 000 kr.“

3) I § 12, stk. 1, ændres „ $\frac{1}{4}$ “ til: „ $\frac{1}{2}$ “.

§ 2. De ved denne lovs ikrafttræden anerkendte medlemmer af fondsbørsen, der agter at fortsætte deres virksomhed, skal inden en måned efter lovens ikrafttræden forhøje deres i henhold til de hidtil gældende bestemmelser stillede depoter til 75 000 kr.

Givet på Amalienborg, den 27. december 1958.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

FREDERIK R.

Kjeld Philip.

Bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I **henhold** til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930, jfr. lov nr. 492 af 19. december 1951 og lov nr. 353 af 27. december 1958, har handelsministeren udfærdiget følgende vedtægter for Københavns Fondsbørs.

Fondsbørsens bestyrelse.

§ 1. Bestyrelsen for Københavns Fondsbørs består af en af handelsministeren **udnævnt** formand og ti medlemmer. Af disse vælges halvdelen af og blandt fondsbørsens medlemmer efter de i § 5 fastsatte regler, tre vælges af Grosserer-Societetets Komité og to vælges efter regler fastsatte af ministeren af de aktieselskaber, hvis aktier er optaget til notering på fondsbørsen. Desuden vælger fondsbørsens medlemmer fem **stedfortrædere**, Grosserer-Societetets Komité tre og de noterede aktieselskaber to stedfortrædere.

Formanden for fondsbørsbestyrelsen oppebærer ordentligvis et årligt honorar, hvis størrelse fastsættes af handelsministeren. De øvrige medlemmer af bestyrelsen er ulønnede.

§ 2. I tilfælde af formandens forfald træffer handelsministeren bestemmelse om konstitution af en stedfortræder.

§ 3. Valgene af bestyrelsens medlemmer gælder for et år. **Valgperioden** er kalenderåret. Valg for det følgende år foregår i hvert års december måned.

§ 4. Hvis et valgt bestyrelsesmedlem ophører at have sæde i bestyrelsen inden en valgperiodes udløb, indtræder for den tilbageværende del af perioden en stedfortræder efter raikkefølge i den ledige plads.

Et bestyrelsesmedlem valgt af fondsbørsens medlemmer udtræder af bestyrelsen, hvis han ophører at være medlem af fondsbørsen.

§ 5. Fondsbørsens medlemmer foretager valg til bestyrelsen i en valgforsamling, hvortil bestyrelsens formand med otte dages varsel ved anbefalet brev indkalder samtlige medlemmer. Valget ledes af bestyrelsens formand og foregår således, at der først vælges fem bestyrelsesmedlemmer og derefter fem stedfortrædere.

Valgbar er ethvert medlem af fondsbørsen.

Valgene sker ved skriftlig afstemning. Stemmesedlerne behøver ikke at underskrives. Stemmesedlerne afgives af medlemmerne personlig til bestyrelsens formand. Hvis et medlem er forhindret i at komme til stede, kan dog stemme for ham afgives ved et andet medlem, hvem han ved skriftlig fuldmagt dertil bemyndiger. En stemmeseddel kan indeholde færre end fem navne, men er ugyldig, hvis den indeholder flere end fem.

De fem kandidater inden for hver gruppe, der har opnået det højeste stemmetal, er valgt i den ved stemmetallet givne orden. Ved stemmelighed gør lodtrækning udslaget. Udfaldet af afstemningen meddeles forsamlingen ved valghandlingens slutning.

Indberetning om valget sker derefter til handelsministeren.

Den ved et valgs afholdelse værende bestyrelse afgør alle spørgsmål om valgets gyldighed.

§ 6. Fondsbørsbestyrelsen har, under handelsministerens overtilsyn og under iagttagelse af de i fondsbørs loven af 19. marts 1930 med senere ændringer og i fondsbørsens vedtægter indeholdte bestemmelser, at forestå fondsbørsens ledelse. Bestyrelsen drager omsorg for fondsbørsens afholdelse, orden og tilser kursnoteringen, træffer beslutning om værdipapirers optagelse på eller udslettelse af kurslisten, og afgiver erklæring til handelsministeren over andragender om anerkendelse som medlem af fondsbørsen.

§ 7. Den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende er berettiget til at overvære bestyrelsens møder, deltage i dens forhandlinger og fremsætte forslag til behandling.

Om tid og sted for møders afholdelse gives der den tilsynsførende meddelelse af bestyrelsens formand.

§ 8. Bestyrelsen holder møde, når formanden finder det fornødent, eller det skriftligt forlanges af tre af bestyrelsens medlemmer eller af den tilsynsførende. For at gyldig beslutning kan tages, kræves tilstedeværelse af formanden og mindst seks medlemmer, af hvilke tre repræsenterer fondsbørsens medlemmer, tre Grosserer-Societets Komité og/eller de noterede selskaber.

Over bestyrelsens forhandlinger skal der føres en protokol, hvori de tagne beslutninger indføres med angivelse af stemmetal og, på et medlems forlangende, med angivelse af navnene. Protokollen underskrives af formanden.

Et medlem af bestyrelsen kan ikke deltage i behandlingen af en sag, i hvis afgørelse han personlig eller hans firma er interesseret. Hvorvidt en sag er af den beskaffenhed, at et medlem bør vige sit sæde, afgøres af formanden eller, hvis begæring derom fremsættes, ved afstemning; denne afstemning bør, hvis noget medlem ytrer ønske derom, være hemmelig.

Bestyrelsen bestemmer i øvrigt selv sin **forretningsorden**.

§ 9. Bestyrelsen kan antage fornøden medhjælp. Antagelse og afskedigelse af ledere ved kursnoteringen (jfr. § 42) skal godkendes af handelsministeren. I tilfælde af en leders forfald kan bestyrelsen midlertidig antage en stedfortræder.

§ 10. De fornødne beløb til afholdelse af udgifterne vedrørende bestyrelsen af fondsbørsen fastsættes af handelsministeren, efter at der er gjort indstilling derom fra fondsbørsbestyrelsen.

Fondsbørsens medlemmer.

§ 11. For at blive medlem af fondsbørsen kræves anerkendelse af handelsministeren.

Ansøgning om anerkendelse som medlem af fondsbørsen indgives til fondsbørsbestyrelsen, der med sin erklæring fremsender ansøgningen til handelsministeriet. For at opnå anerkendelse må den pågældende:

- a. være myndig,
- b. have indfødsret og som regel i de sidste fem år have haft bopæl her i landet,
- c. ikke være ude af rådighed over sit bo,
- d. have mindst tre års uddannelse i vekselrerforretning eller tilsvarende bankvirksomhed,
- e. stille et depot af mindst 75 000 kr., i sikre og let sælgelige værdipapirer eller på anden af handelsministeren godkendt måde, til sikkerhed for opfyldelsen af de ham i hans egenskab af medlem af fondsbørsen ifølge fondBørsloven og fondsbørsens vedtægter (derunder i særdeleshed vedtægternes § 14) påhvillende forpligtelser. For fondsbørsmedlemmer, der ikke er deltagere i terminsnotering eller anmeldt til fondsbørsbestyrelsen som reporthus, kan depotet dog, for så vidt handelsministeren efter omstændighederne måtte tillade dette, nedsættes indtil 30 000 kr.,
- f. have næringsadkomst som vekselrer.

Anerkendelsen kan dog nægtes under de i § 78, stk. 2 i straffeloven, jfr. lov nr. 286 af 18. juni 1951, nævnte omstændigheder.

For anerkendelsen oetales til statskassen en kendelse af 200 kr.

Forinden anerkendelsen meddeles, skal den pågældende underskrive en forsikring på tro og love om, at han uegennyttigt vil opfylde de ham af hans kommittenter betroede hverv og i det hele holde sig de i

fondsbørsloven og fondsbørsens vedtægter indeholdte bestemmelser efterrettelig.

§ 12. Medlemmernes navne med vedføjeelse af firma bekendtgøres mindst en gang hvert halvår af fondsbørsbestyrelsen. T bekendtgørelsen anføres, hvilke firmaer der er anmeldt som *reporthuse*. Disse skal på deres forretningspapir og ved opslag i deres forretningslokaler tydeligt angive, at de driver virksomhed som *reporthuse*.

§ 13. Ethvert medlem af fondsbørsen kan få autoriseret en eller flere i hans tjeneste stående fuldmægtige til på hans vegne og ansvar at mode på fondsbørsen og udføre hans forretninger.

Autorisationen meddeles af fondsbørsbestyrelsen ved dennes formand.

For at opnå autorisation må den pågældende:

- a. være myndig,
- b. have indfødsret og i de sidste fem år have haft bopæl her i landet,
- c. ikke være ude af rådighed over sit bo,

Fra fordringen om bopæl her i landet i de sidste fem år kan afvigelse tilstedes under særlige forhold, navnlig når ophold i udlandet har fundet sted for at opnå uddannelse ved arbejde i udenlandsk bank, bankier- eller vekselererforretning.

§ 14. Fondsbørsens medlemmer er enerettigede til at byde og udbyde på fondsbørsen.

Ved bud og udbud såvel ved kursnoteringen som på efterbørsen (jfr. § 40) er medlemmerne af fondsbørsen pligtige til uden indvending gensidig at acceptere hinanden som køber og sælger, ligesom de er ansvarlige over for hinanden for opfyldelsen af de forretninger, som de udfører på fondsbørsen.

§ 15. Et medlem af fondsbørsen må ved kursnoteringen, være sig den ordinære eller den ekstraordinære, kun udføre forretninger i aktier kommissionsvis,

§ 16. Har et fondsbørsmedlem modtaget såvel købe- som salgsordrer i et værdipapir, der er optaget på fondsbørsens kursliste, kan han kompensere ordrene mod hinanden. Kompensation er dog udelukket, hvis kommittenten har betinget, at ordren skal udføres ved kursnoteringen, eller der ved

noteringen den pågældende dag hverken er blevet noteret omsætnings- eller slutkurser.

Når kompensation finder sted, skal der i alle tilfælde afregnes til samme kurs til køber og sælger, og således at kompensationskursen fastsættes inden for de noterede omsætningskurser — eller hvis alene slutkurser er noteret inden for disse — under hensyntagen til samtlige foreliggende forhold.

Kompensation af købe- og salgsordrer i papirer, der ikke er optagne på fondsbørsens kursliste, kan kun finde sted med kommittenternes samtykke.

Bestemmelserne i denne paragraf finder tilsvarende anvendelse på enhver, der *Viden* at være medlem af fondsbørsen driver næring som vekselerer, medmindre den pågældendes virksomhed omfattes af bankloven.

§ 17. Hvis et medlem af fondsbørsen uden for noteringen udfører en modtagen købe- eller salgsordre således, at han selv eller et konsortium, hvori han er deltager, indtræder som sælger eller køber, skal dette i opgørelsen til kommittenten udtrykkelig anføres. I intet tilfælde må selvindtræden finde sted således, at fondsbørsmedlemmet enten selv eller som deltager i et konsortium derved optræder som spekulant imod kommittenten. Kommittenten er ikke forpligtet til at godkende en ved selvindtræden stedfunden udførelse af en købe- eller salgsordre, medmindre han forud for det enkelte tilfælde har samtykket deri og angivet den kurs, inden for hvilken han vil være bunden. Har kommittenten ikke forud givet sådant samtykke, og han agter at rejse indsigelse, må denne fremsættes uden ugrundet ophold, efter at opgørelse er kommet ham i hænde.

For forretninger, der udføres ved selvindtræden, må fondsbørsens medlemmer ikke beregne sig provision.

Bestemmelserne i denne paragraf finder tilsvarende anvendelse på enhver, der uden at være medlem af fondsbørsen driver næring som vekselerer, med mindre den pågældende virksomhed omfattes af bankloven.

§ 18. Et medlem af fondsbørsen må ikke under nogen form udlåne de for en kommittent erhvervede værdipapirer, medmindre han har anmeldt til fondsbørsbesty-

reisen, at han agter at drive forretning som reporthus, jfr. §§ 12, 19 og 21. For at sådant udlån kan ske, kræves yderligere, at kommittenten dertil har givet sit skriftlige samtykke. Dette samtykke skal være forsynet med dato for udstedelsen og være udfærdiget på blanket i overensstemmelse med de som bilag til nærværende vedtægter aftrykte formularer, af hvilke formular A benyttes ved værdipapirers erhvervelse, medens formular B benyttes i forbindelse med kommittentens anerkendelse af konto-kurant.

En udlånstilladelse er i intet tilfælde gyldig udover tre måneder fra udstedelsesdagen. Ønskes bemyndigelsen forlænget, må ny udlånstilladelse udstedes. Kommittenten kan på et hvilket som helst tidspunkt tilbagekalde tilladelsen, når han samtidig tilbyder at indfri det lån, der måtte være ham ydet på papirerne, eller forlange papirerne solgte. Dog kan kommittenten ikke tilbagekalde udlånstilladelsen, når der herom er truffet skriftlig overenskomst, således at der er tillagt ham et særligt vederlag for afkald på opsigelsesretten.

Tilbagekalder kommittenten en udlånstilladelse, idet han samtidig tilbyder at indfri det ham på papirerne ydede lån, skal det pågældende fondsbørsmedlem, hvis tilbagekaldelse er sket en børsdag senest kl. 11, stille den udlånte post papirer til kommittentens rådighed den næste børsdag inden kl. 13. Sker tilbagekaldelsen en børsdag efter kl. 11, forlænges fristen en dag, altså til næstnæste børsdag inden kl. 13. En tilbagekaldelse, der finder sted på en dag, der ikke er børsdag, anses som sket på Jer. nærmest følgende børsdag inden kl. 11. Sker tilbagekaldelse i forbindelse med begæring fra kommittenten om papirernes salg, skal salget udføres i overensstemmelse med kommittentens ordre.

Skriftlig meddelelse om de stedfundne udlåns antal og hvert enkelts varighed skal tilstilles kommittenten umiddelbart efter hvert kvartals afslutning.

Et fondsbørsmedlem kan, såfremt ikke anden aftale er truffen, til enhver tid bringe udlånsforholdet over for kommittenten til ophør ved med dags varsel at tilbagelevere den udlånte post papirer.

Bestemmelserne i denne paragrafs 1. stykke, 2. og 3. punktum, samt paragraffens

2.-5. stykke finder tilsvarende anvendelse på enhver, der uden at være medlem af fondsbørsen driver næring som vekselerer, medmindre den pågældendes virksomhed omfattes af bankloven.

§ 19. Alene de til fondsbørsbestyrelsen som reporthuse anmeldte fondsbørsmedlemmer må foretage blancosalg på kassebørsen, jfr. §§ 12, 18, 19 og 21. Det påhviler vedkommende fondsbørsmedlemmer at lade forretningen indføre i en af fondsbørsbestyrelsens formand dertil autoriseret protokol, samt ufortøvet på en dertil autoriseret blanket til fondsbørsens terminskontor at anmelde den foretagne forretning som et salg på levering. Anmeldelsen skal indeholde:

1. det handlede værdipapirs navn;
2. de kurser, hvortil handel har fandet sted;
3. stykkeantal (henholdsvis beløbet) af det handlede værdipapir,
4. sælgerens navn og navnet på det firma, hos hvem han har lånt stykker til forretningens afvikling, på kassebørsen;
5. forretningens dato.

Ved udlån af stykker til afvikling af forretninger på kassebørsen påhviler det vedkommende fondsbørsmedlemmer, der foretager udlånet, ufortøvet at anmelde dette på en dertil autoriseret blanket til fondsbørsens terminskontor. Anmeldelsen skal indeholde:

1. det udlånte værdipapirs navn;
2. stykkeantal (henholdsvis beløbet) af det udlånte værdipapir;
3. lånerens og udlånerens navn;
4. udlånets dato.

Fondsbørsens medlemnier er pligtige til indbyrdes at foretage regulering af udlån af aktier (stykker) medio og ultimo hver måned uden hensyn til, om eller hvilken kursdifference der da måtte foreligge. Samtidig sendes der vedkommende kommittenter nota angående reguleringen. Reguleringen sker efter en kurs, fastsat af en af fondsbørsbestyrelsen blandt fondsbørsens medlemmer for 1 år ad gangen valgt noteringskomité (med suppleanter) i forbindelse med den tilsynsførende. De således fastsatte kurser opslås på børsen på de af noteringskomiteen bestemte dage, hvorom bekendtgørelse finder sted forud for hvert kalenderår.

Ethvert fondsbørsmedlem er desuden til enhver tid berettiget til at forlange regulering, når der foreligger en difference på 5 pct. eller derover mellem udlånskursen og sidst noterede sælgerkurs. I tilfælde, hvor notering i længere tid ikke har fundet sted, men bevislig omsætning er sket til betydelig lavere, henholdsvis højere kurs end sidst noterede sælgerkurs, eller i lignende tvivlstilfælde, vil spørgsmålet om reguleringskursens rette størrelse kunne indgives til endelig afgørelse af ovennævnte noteringskomité.

Endelig kan et fondsbørsmedlem, der har udlånt værdipapirer til et andet fondsbørsmedlem, såfremt ikke anden aftale er truffen, kræve tilbagelevering af papirerne således, at låntageren, hvis opsigelse sker en børsdag senest kl. 12, er forpligtet til at levere papirerne næste børsdag inden kl. 12. Finder opsigelse sted efter kl. 12, betragtes den som sket den påfølgende børsdag inden kl. 12.

Såfremt et fondsbørsmedlem indstiller sine betalinger, er de øvrige fondsbørsmedlemmer berettigede til uden videre varsel at likvidere samtlige med medlemmet løbende **låneforretninger** for dennes regning og risiko ved køb, henholdsvis salg af vedkommende papirer. Såfremt han ikke rettidigt betaler den ham afkrævede difference, henholdsvis leverer stykkerne, er medkontrahenten berettiget til den følgende børsdag på tilsvarende måde at likvidere samtlige med medlemmet løbende **låneforretninger**.

§ 20. Fondsbørsens medlemmer skal for de af dem kommissionsvis udførte køb eller salg beregne provision efter følgende regler:

- af obligationer, danske og udenlandske, for hvilke der noteres kurs på fondsbørsen, $1\frac{1}{2}$ pro mille af købesummen, dog at mindsteprovisionen udgør 1 kr.;
- af obligationer, danske og udenlandske, for hvilke der ikke noteres kurs på fondsbørsen, $\frac{1}{4}$ pct. af købesummen; mindsteprovisionen udgør $\frac{1}{4}$ pct. af nominalbeløbet, dog mindst 1 kr. for danske obligationer og 2 kr. for udenlandske obligationer;
- af danske aktier, for hvilke der noteres kurs på fondsbørsen, $\frac{1}{2}$ pct. af købesummen eller, hvis kursen er under pari,

af nominalbeløbet, dog at mindsteprovisionen udgør 2 kr.;

- af danske aktier, for hvilke der ikke noteres kurs på fondsbørsen, 1 pct. af købesummen; mindsteprovisionen udgør 1 pct. af nominalbeløbet, dog mindst 2 kr.;
- af udenlandske aktier, 1 pct. af købesummen; mindsteprovisionen udgør 1 pct. af nominalbeløbet, dog mindst 5 kr.;
- for køb og salg af tegningsret i danske selskaber, $\frac{1}{4}$ pct. af købesummen, dog mindst $\frac{1}{4}$ pct. af moderaktiernes nominalbeløb; provisionen kan ikke overstige $\frac{1}{4}$ af købesummen, men udgør dog mindst 2 kr. Samme regler gælder for køb og salg af tegningsret i udenlandske selskaber, dog at mindsteprovisionen udgør 5 kr.;
- for køb og salg af garantibeviser i danske selskaber eller foreninger, $\frac{1}{2}$ pct. af købesummen, dog mindst $\frac{1}{2}$ pct. af nominal beløbet; **provisionen kan ikke** overstige $\frac{1}{4}$ af købesummen, men udgør dog mindst 2 kr. Tilsvarende regler gælder for køb og salg af garantibeviser i udenlandske selskaber, dog **&t** mindsteprovisionen udgør 5 kr.

Udover provision kan der beregnes dækning for afholdte udgifter.

Obligationer, som ifølge prospekt eller anden offentlig bekendtgørelse vil blive søgt optaget til notering på København, Fondsbørs, betragtes som noterede obligationer, ligesom nye aktier i selskaber, hvis aktier allerede er noteret, betragtes som noterede aktier.

Ved baisseforretninger, beregnes provisionen af salget og købet på sædvanlig måde; for stykkelånet debiteres baissistklienten $\frac{1}{4}$ pct. af værdien (dog minimum parikurs) for hver påbegyndt periode på 30 dage.

Over for forretningsdrivende veksellerere, der ikke er medlemmer af fondsbørsen, og over for banker og sparekasser kan provisionen nedsættes til det halve.

§ 21. Medlemmer af fondsbørsen må ikke foretage blancosalg af bankaktier eller af aktier i selskaber, hvis aktiekapital er under 3 mill. kr.; ej heller må de medvirke til sådant salg ved udlån af stykker.

§ 22. Et medlem af fondsbørsen må ikke udføre forretninger på fondsbørsen for funktionærer hos andre fondsbørsmedlemmer. Et fondsbørsmedlem må ej heller under nogen form udføre spekulationsforretninger for de under fondsbørsbestyrelsen eller fondsbørstilsynet ansatte personer, jfr. herved også bestemmelserne i lovekendtgørelse nr. 169 af 15. juni 1956 af lov om banker § 9, stk. 3, og § 19, 2, pkt.

§ 23. Et medlem af fondsbørsen må ikke stå i fast engageringsforhold til personer eller selskaber, der beskæftiger sig med udførelse af kommissionsforretninger i aktier og obligationer.

§ 24. Medlemmer af fondsbørsen må ikke benytte agenter til at skaffe sig kunder. De må ej heller ved henvendelser til offentligheden opfordre til spekulation.

§ 25. Det påhviler fondsbørsens medlemmer foruden de ved den gældende bogføringslov foreskrevne forretningsbøger at føre en særlig protokol, hvori enhver handel, som af dem afsluttes på fondsbørsen, derunder kompensationsforretninger, skal indføres tillige med angivelse af kommittentens navn og adresse samt de kurser, hvortil handlerne er afsluttede, jfr. herved § 19. Protokollen autoriseres af den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende.

§ 26. Fondsbørsen« mediemener er under ansvar efter loven forpligtede til på forlangende at forelægge den tilsynsførende eller dennes befuldmægtigede repræsentant alle for udførelsen af det ham påhvilende tilsyn fornødne oplysninger, derunder at fremlægge forretningsbøger og dokumenter, jfr. herved fondsbørslovens § 11. Samme forpligtelse påhviler enhver anden, der driver næring som vekselerer.

Fondsbørsens medlemmer skal holde den tilsynsførende underrettet om deres forretningsadresse.

§ 27. Af de med fondsbørsens holdelse forbundne udgifter dækkes indtil halvdelen ved hjælp af en af fondsbørsens bestyrelse efter satser, der godkendes af handelsministeren, opkrævet noteringsafgift for selskaber, hvis aktier noteres på børsen; de øvrige udgifter

til fondsbørsens holdelse samt udgifterne til tilsynet dækkes ved hjælp af en medlemmerne af fondsbørsen i forhold til deres ved noteringen på børsen g jorte omsætning pålagt afgift. Til oplysning i så henseende skal ethvert medlem i løbet af den første uge i hvert kvartal til den tilsynsførende indsende en summarisk opgørelse over de forretninger, han i det afvigte kvartal har udført ved noteringen, med angivelse af omsætningsværdien. På grundlag heraf pålignes der ved udløbet af hvert finansår de enkelte medlemmer det dem påhvilende bidrag. Senest fjorten dage efter, at meddelelse er givet om størrelsen af det pålignede bidrag, vil dette være at indbetale. Samtlige afgifter kan inddrives ved udpantning,

§ 28. Stillingen som medlem af fondsbørsen kun af ethvert medlem bringes til ophør fra den 1ste i en måned, når han med fjorten dages varsel afgiver skriftlig meddelelse derom til handelsministeriet.

§ 29. Hvis et medlem af fondsbørsen i væsentlig grad tilsidesætter de ham ifølge fondsbørsloven eller fondsbørsens vedtægter påhvilende pligter, kan handelsministeren midlertidig eller for stedse fratage ham anerkendelsen som medlem.

Standser et fondsbørsmedlem sine betælinger, eller opfylder han ikke længere betingelserne i § 11 a., b., c, e. og f., bliver anerkendelsen at fratage ham.

§ 30. Baratidig med, at retten til virksomhed som medlem af fondsbørsen bortfalder, ophører pligten til at deltage i udredelsen af de beløb, der medgår til dækning af fondsbørsbestyrelsens udgifter og udgifterne ved statens tilsyn med fondsbørsen. Midlertidig fratagelse af anerkendelse som medlem berører ikke denne bidragspligt. Det ifølge § 11 e. stillede depot, med fradrag af det fornødne beløb til dækning af det påløbne bidrag til de nævnte udgifter, bliver at frigive tre måneder efter anerkendelsens bortfald, medmindre frigivelsen udelukkes ved retsforfølgning fra kreditorer.

Kurslisten.

§ 31. Fondsbørsbestyrelsen afgør spørgsmål om værdipapirers optagelse på kurs-

listen til notering og om deres udslettelse af j kurslisten. Fondsbørsbestyrelsen er beføjet j til at skønne over, hvorvidt noteringen af vedkommende værdipapirer har offentlig interesse.

Bestyrelsens afgørelse kan indankes for handelsministeren, som derefter træffer endelig bestemmelse.

§ 32. Intet papir optages til notering på fondsbørsen, medmindre det udstedte beløb er så betydeligt, at papiret kan ventes at blive genstand for stadig omsætning på fondsbørsen, ligesom det må være bekendt, at der allerede er foregået større omsætning deri.

§ 33. For at aktier kan optages og vedblive at være optagne på kurslisten, stilles der følgende betingelser:

- a. at selskabet er indført i aktieselskabsregistret;
- b. at der for mindst ét regnskabsår foreligger et af generalforsamlingen godkendt regnskab;
- c. at aktiekapitalen for den ordinære noterings vedkommende er mindst 2 millioner kroner, og for den ekstraordinære noterings vedkommende mindst 500 000 kroner;
- d. at aktierne er fuldt indbetalt;
- e. at notering i selskabets bøger af transport af aktier kan ske i København;
- f. at selskabets generalforsamlinger er offentlige og med adgang for pressen;
- g. at årsregnskabet er tilgængeligt for offentligheden;
- h. at udbyttet bekendtgøres i mindst ét københavnsk dagblad (for udenbys selskaber tillige i mindst ét stedligt dagblad) og kan haves i København;
- i. at der, når selskabets bestyrelse har besluttet at udbetale et vist å conto udbytte (herunder bonus og lign.) eller at ville indstille til generalforsamlingen at fastsætte et vist udbytte (bonus og lign.) for et regnskabsår, uopholdelig gives meddelelse derom til fondsbørsbestyrelsen tillige med fyldestgørende oplysninger om regnskabsårets overskud og de foreslåede henlæggelser;
- j. at udvidelse af aktiekapitalen, medmindre generalforsamlingen ved særlig beslutning træffer anden bestemmelse, eller udvidelsen sker som betaling for

hel eller delvis overtagelse af en bestående virksomhed, skal foregå efter offentlig tegningsindbydelse og således, at de nye aktier forlods tilbydes selskabets aktionærer;

- k. at ændringer i selskabets vedtægter skal indberette» til fondsbørsbestyrelsen,

Undtagelser fra de foranstående betingelser kan efter omstændighederne tilstedes.

Udenlandske obligationer optages som regel kun til notering, for så vidt de henhører til et lån, der er afsluttet her på pladsen, eller som her har været offentlig fremlagt til tegning; kupons og udtrukne obligationer skal være betalbare her på pladsen, og liste over udtrækning skal offentliggøres i et københavnsk dagblad,

Ved optagelse til notering såvel af tiktier som af obligationer skal det pågældende selskab eller institut forpligte sig til, at det mod den godtgørelse, som fastsættes af fondsbørsbestyrelsen, vil ombytte sådanne af selskabet eller institutet udstedte aktier eller obligationer, som efter fondsbørsbestyrelsens skøn på grund af makulering, beklipning eller på anden måde er blevet uskikkede til levering ved handeler på fondsbørsen.

§ 34. Dersom et aktieselskab, hvis aktier er optagne på kurslisten, udsteder friaktier, nedskriver aktiekapitalen eller sammen-smeltes med et andet aktieselskab, skal fondsbørsbestyrelsen optage til afgørelse, hvorvidt selskabets aktier vedblivende kan være genstand for notering. Det samme gælder, hvis selskabet udsteder obligationer under pari kurs under sådanne forhold, at udstedelsen ikke har karakter af en regelmæssig lånetransaktion.

§ 35. Dersom et aktieselskab eller institut, hvis aktier eller obligationer er optagne til notering, standser sine betalinger, undergives konkursbehandling eller træder i likvidation, skal papirerne slettes af kurslisten,

§ 36. Fondsbørsbestyrelsen i forening med den tilsynsførende kan, når det findes tilrådeligt, suspendere noteringen af et på kurslisten optaget værdipapir. Suspensionen, om hvilken der uopholdelig skal ske indberetning til handelsministeriet, bortfalder, hvis handelsministeren bestemmer det.

§ 37. Aktiekupons kan ikke gøres til genstand for notering på fondsbørsen.

Kursnoteringen.

§ 38. Kursnotermgen foregår offentligt på Københavns børs.

Værdipapirer optages på kurslisten enten til ordinær eller til ekstraordinær notering.

De ved noteringerne afsluttede forretninger er kasseforretninger.

§ 39. Den ordinære kursnotering finder sted på alle årets søgnedage. I tiden fra 1. maj til 31. august finder der dog ikke kursnotering sted om lørdagen.

Den ekstraordinære kursnotering foregår hver mandag, onsdag og fredag, medmindre den pågældende dag er en helligdag.

Handelsministeren kan iøvrigt bestemme, at der på visse dage ikke skal finde kursnotering sted.

§ 40. Hver dag, efter at de fornævnte kursnoteringer har fundet sted, kan der rinde en efterbøre sted.

§ 41. Ved børsdag forstås i denne vedtægt en dag, på hvilken der afholdes ordinær kursnotering.

§ 42. Kursnoteringen foregår ved bud og udbud mellem fondsbørsens medlemmer. Noteringerne ledes af de dertil af fondsbørsbestyrelsen antagne ledere. Ved noteringen skal der i den dertil af fondsbørsbestyrelsen autoriserede protokol indføres såvel de omsætningskurser, hvortil der er sket handel, som slutkurserne, samt en optælling af de omsætninger, der har fundet sted i hvert enkelt papir. Om noteringen udfærdiges lister til opslag i børsalen. Protokollen føres af en af fondsbørsbestyrelsen antagen sekretær,

§ 43. For fremgangsmåden ved noteringen gælder i almindelighed følgende regler:

1. Opråbet gælder ved den ordinære kursnotering for obligationer til pålydende 8 000 kr., for aktier til pålydende 4 000 kr., ved den ekstraordinære kursnotering for værdipapirer til pålydende 2 000 kr.;
2. kursen angives i procent af papirets pålydende;
3. bud og udbud sker i hele, halve og kvart procent.

Forsvidt der til noteringslederen er sket anmeldelse herom, kan der i forbindelse med den ordinære notering finde opråb sted af værdipapirer til pålydende 1 000 kr. For op-

råbet gælder iøvrigt de i stk. 1 under 2 og 3 anførte bestemmelser.

Fondsbørsbestyrelsen kan, når den finder det hensigtsmæssigt, dele de på kurslisten optagne papirer i grupper, som samtidig kan gøres til genstand for kursnotering i forskellige af børsens lokaler.

§ 44. Bydere og udbydere har at henvende sig til lederen på tydelig og klar måde. Bud eller udbud, der rettes til lederen inden opråbet, tages der ikke hensyn til.

Når efter lederens skøn ingen yderligere omsætning i et papir er sandsynlig, afslutter han opråbet og noterer slutkurserne. Når noteringen af et papir er afsluttet, kan opråbet, kun undtagelsesvis og da med den tilsynsførendes eller hans repræsentants samtykke genoptages.

§ 45. Er to eller flere medlemmer af fondsbørsen deltagere i samme firma, kan de ikke i samme papir samtidig byde eller udbyde ved en kursnotering eller på efterbørsen.

§ 46. De ved bud og udbud under noteringen afsluttede forretninger er bindende og kan ikke annulleres uden samtykke af den tilsynsførende.

§ 47. Kursnoteringen såvel som efterbørsen overvåres i deres helhed af den tilsynsførende eller en repræsentant for denne. Han har ved kursnotermgen plads på lederens højre side og påser, at de givne forskrifter overholdes. Han er berettiget til i at afgøre alle tvivlsmaal, der måtte opstå under noteringen. Medlemmerne har at efterkomme hans anvisninger og rette, sig efter hans afgørelser. Den tilsynsførende kan overdrage medlemmer af fondsbørsen det hverv at fungere som hans repræsentant.

Handelers opfyldelse.

§ 48. Køberen skal afhente det købte hos sælgeren.

§ 49. De på fondsbørsen afsluttede handel skal være opfyldt senest kl. 13 den påfølgende børsdag, dog senest kl. 12,30, hvis opfyldelsesdagen falder på en lørdag. Dersom sælgeren på grund af postgangen eller anden lignende årsag er forhindret i rettidig levering, kan tidspunktet for leveringen med køberens samtykke udsættes,

imod at sælgeren leverer køberen en såkaldt godseddel for det solgte. Godsedlen må indfries senest kl. 13 den anden børsdag efter dens udstedelse, medmindre den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende ved påtegning på godsedlen undtagelsesvis indrømmer en længere frist.

§ 50. Ved køb og salg af obligationer betales uden for købesummen de til afviklingsdagen påløbne, men endnu ikke forfaldne renter.

Af obligationer, der bærer rentekupons pr. 2. januar, beregnes renten fra 1. januar.

§ 51. Ved salg af obligationer er stykker på 500 kr. og derunder eller stykker på over 8 000 kr. ikke leveringsmæssige, medmindre opråbet har været gældende for stykker af sådan størrelse.

§ 52. Ved køb og salg af aktier anses ethvert udbytte, der på salgsdagen endnu ikke er forfaldet til udbetaling, som indbefattet i købesummen, medmindre det forinden salget er meddelt ved kursnoteringen, at opråbet gælder for aktien med fradrag af det forestående udbytte,

§ 53. De solgte papirer skal leveres i fuldstændig orden med de ældre transportpåtegninger i behørig noteret stand. Udgifterne ved transport til køberens kommittent er sælgeren uvedkommende.

Køberen af et værdipapir, som kun kan lyde på navn, skal på forlangende opgive, til hvem papiret skal transporteres.

På forlangende er sælgeren pligtig at give køberen en skriftlig indeståelse for ægtheden af alle transportpåtegninger. Forlanges sådan indeståelse for papirer, der skal lyde på navn, skal køberen lade papiret notere straks efter modtagelsen.

§ 54. Et værdipapir, der er udtrukket eller opsagt til indfrielse, er ikke leveringsmæssigt. Ved afgørelsen af, om et værdipapir allerede ved modtagelsen er udtrukket eller opsagt til indfrielse, anses salgsdagen som modtagelsesdag.

Et indenlandsk værdipapir anses som udtrukket fra dagen før den dag, trækningen

finder sted. Hvis denne ikke tilendebringes på 1 dag, regnes den dag, trækningen begynder, som trækningsdag, medmindre det af den officielle bekendtgørelse om trækningen kan ses, hvilken dag de enkelte papirer er udtrukne. I det tidsrum, der forløber mellem dagen før trækningsdagen og offentliggørelsen af den officielle trækningsliste, er sælgeren pligtig til samtidig med leveringen at give køberen en nummerfortegnelse over de leverede papirer.

Et udenlandsk værdipapir anses som udtrukket fra dagen før den dag, dets udtrækning tidligst bevisligt er blevet bekendt her på stedet enten gennem en officiel trækningsliste eller gennem et udenlandsk blad, der fremlægges i læse værelset på Københavns børs.

Er et udtrukket eller til indfrielse opsagt papir blevet modtaget af køberen, er køber og sælger gensidig berettigede og forpligtede til senest 3 søgnedage efter sket opfordring at udveksle det pågældende papir mod et tilsvarende ikke udtrukket eller opsagt. Fristen for at kunne gøre denne gensidige ret til ombytning gældende udløber en måned efter begyndelsen af den rentetermin, der følger nærmest efter salgsdagen. Det mulige rentetab fra salgsdagen indtil ombytningen bæres af køber og sælger hver med halvdelen, hvorimod alt videre rentetab bæres af sælgeren.

§ 55. Fondsbørsbestyrelsen drager omsorg for at træffe en ordning, hvorefter spørgsmål om, hvorvidt et værdipapir er leveringsmæssigt, kan forelægges for en eller flere dertil bemyndigede personer til hurtig og endelig afgørelse. Er der nægtet modtagelse af et papir som ikke leveringsmæssigt, bør sælgeren indanke sagen så vidt mulig samme dag.

§ 56. Denne bekendtgørelse træder i kraft straks.

Bekendtgørelse nr. 193 af 14. juni 1930 om vedtægter for Københavns Fondsbørs samt bekendtgørelse nr. 59 af 8. marts 1954 og bekendtgørelse nr. 143 af 1. maj 1954 om ændringer i bekendtgørelse nr. 193 af 14. juni 1930 ophæves.

Handelsministeriet, den 25. april 1959.

Kjeld Philip.

/ G. Backhaus.

Bilag A.

Hr. vekselerer.....

Herved anerkendes rigtigheden af Deres afregning af.....
 hvorefter De til et beløb af kr.....har indkøbt for mig følgende hos Dem
 for min regning beroende værdipapirer:

Jeg meddeler Dem tilladelse til i den af Dem ifølge anmeldelse til fondsbørsbestyrelsen drevne forretning som reporthus at udlåne den ovennævnte post værdipapirer til brag ved baisse-forretninger. Udlånstilladelsen gælder tre måneder fra dato. Jeg er til enhver tid berettiget til at bringe tilladelsen helt eller delvis til ophor ved salg af samtlige eller nogle af de nævnte værdipapirer eller ved indfrielse af det beløb, jeg til enhver tid måtte være Dem skyldig for lån mod sikkerhed i de papirer, for hvilke udlånstilladelsen tilbagekaldes. Udlånstilladelsen kan dog ikke tilbagekaldes, for så vidt der ved skriftlig overenskomst herom er tillagt mig et særligt vederlag for afkald på opsigelsesretten.

Jeg er indforstået med, at De, såfremt anden aftale ikke er truffen, på Deres side kan bringe udlånsforholdet helt eller delvis til ophor ved med dags varsel at tilbagelevere samtlige eller nogle af de lånte værdipapirer.

....., den.....19...

Hr. vekselerer.....

Herved anerkendes rigtigheden af den med Deres skrivelse af.....
 fremsendte kontokurant, afsluttet pr.....19...., med en saldo
tilgode af
 kr.....

Ligeledes anerkendes rigtigheden af Deres opgørelse pr. samme dag af de for min
 regning hos Dem beroende værdipapirer, hvorefter jeg har et tilgodehavende af:

Jeg meddeler Dem tilladelse til i den af Dem ifølge anmeldelse til fondsbørs-
 bestyrelsen drevne forretning som reporthus at udlåne de ovennævnte værdipapirer til
 brug ved baisse-forretninger. Udlånstilladelsen gælder tre måneder fra dato. Jeg er til
 enhver tid berettiget til at bringe tilladelsen helt eller delvis til ophør ved salg af samtlige
 eller nogle af de nævnte værdipapirer eller ved indfrielse af det beløb, jeg til enhver tid
 måtte være Dem skyldig for lån mod sikkerhed i de papirer, for hvilke udlånstilladelsen
 tilbagekaldes. Udlånstilladelsen kan dog ikke tilbagekaldes, for så vidt der ved skriftlig
 overenskomst herom er tillagt mig et særligt vederlag for afkald på opsigelsesretten.

Jeg er indforstået med, at De, såfremt anden aftale ikke er truffen, på Deres side
 kan bringe udlånsforholdet helt eller delvis til ophør ved med dags varsel at tilbage-
 levere samtlige eller nogle af de lånte værdipapirer.

....., den.....19...

Handelsministeriets *bekendtgørelse* nr. 340 af 22. *september* 1960.

Bekendtgørelse om ændringer i bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930, jfr. lov nr. 492 af 19. december 1951 og lov nr. 353 af 27. december 1958, foretages følgende ændringer i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs:

1. § 49, stk. 1, første punktum affattes således:

„~~De~~ på fondsbørsen afsluttede handler skal være opfyldt senest kl. 12³⁰ den ~~på-~~følgende børsdag. Forsåvidt angår handler, der er afsluttet om fredagen, skal opfyldelse finde sted ~~senest~~ den ~~påfølgende~~ mandag kl. 12³⁰. Afholdes der ikke børs om mandagen, skal opfyldelse finde sted den nærmest følgende børsdag kl. 12³⁰“.

2. § 54, stk. 2, affattes således:

„Et indenlandsk værdipapir anses som udtrukket fra børsdagen før den dag, trækingslisten offentliggøres. Indtil nævnte børsdag følger ~~trækningschancen~~ respektive risikoen ved udtrækningen ~~med~~ værdipapiret. Dog anses et værdipapir, der handles på fredagsbørsen, for udtrukket, såfremt ~~dets~~ udtrækning er medtaget i trækingslisten, der offentliggøres om lørdagen eller derpå følgende børsdag“.

3. § 54, stk. 3, affattes således:

„Et udenlandsk værdipapir anses som udtrukket fra den nærmeste børsdag før den dag, dets udtrækning offentliggøres i ~~det~~ pågældende land“.

Handelsministeriet, den 22. *september* 1960.

Lars P. Jensen.

/ G. Backhaus,,

Handelsministeriets bekendtgørelse af 7. juli 1961.

Bekendtgørelse om ændring i bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930, jfr. lov nr. 492 af 19. december 1951 og lov nr. 353 af 27. december 1958 foretages følgende ændring i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs, jfr. bekendtgørelse nr. 340 af 22. september 1960.

§ 39. stk. 2, affattes således:

„Den ekstraordinære kursnotering foregår indtil videre hver torsdag, medmindre den pågældende dag er en helligdag.“

Handelsministeriet, den 7. juli 1961.

Lars P. Jensen.

/ G. Backhaus.

Handelsministeriets bekendtgørelse af 26. juni 1963.

Bekendtgørelse om ændringer i bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930, jfr. lov nr. 492 af 19. december 1951 og lov nr. 353 af 27. december 1958 foretages følgende ændringer i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs, således som denne er ændret ved bekendtgørelse nr. 340 af 22. september 1960 og bekendtgørelse nr. 246 af 7. juli 1961:

1. § 39, stk. 2 affattes således:

„Den ekstraordinære kursnotering foregår indtil videre hver onsdag for obligationer og hver torsdag for aktier, medmindre den pågældende dag er en helligdag.”

2. § 43 affattes således:

„For fremgangsmåden ved noteringen gælder i almindelighed følgende regler:

1. Opråb gælder for obligationer **til** pålydende 8.000 kr., for aktier til pålydende 4.000 kr.;
2. kursen angives i procent af papirets pålydende;
3. bud og udbud sker i hele, halve og kvarte procent.

Fondsbørsbestyrelsen kan, når den finder det hensigtsmæssigt, dele de på kurslisten optagne papirer i grupper, som samtidig kan gøres til genstand for kursnotering i forskellige af børsens lokaler.”

Handelsministeriet, den 26. juni 1963.

H. Baunsgaard.

/ K. Skjødt.

Handelsministeriets bekendtgørelse af 30. juni 1964.

Bekendtgørelse om ændringer i bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930, jfr. lov nr. 492 af 19. december 1951 og lov nr. 353 af 27. december 1958 foretages følgende ændringer i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs, således som denne er ændret ved bekendtgørelse nr. 340 af 22. september 1960, bekendtgørelse nr. 246 af 7. juli 1961 og bekendtgørelse nr. 277 af 26. juni 1963:

§ 43 affattes således:

„For fremgangsmåden ved noteringen gælder følgende regler:

1. Opråb gælder for obligationer til pålydende 8.000 ~~kr.~~ eller 10.000 kr. efter fondsbørsbestyrelsens bestemmelse. For aktier gælder opråb til pålydende 4.000 kr.;
2. kursen angives i procent af papirets pålydende;
3. bud og udbud sker i hele, halve og kvarte procent.

Fondsbørsbestyrelsen kan, når den finder det hensigtsmæssigt, dele de på kurslisten optagne papirer i grupper, som samtidig kan gøres til genstand for kursnotering i forskellige af børsens lokaler."

Handelsministeriet, den 30. juni 1964.

H. Baunsgaard.

/ K. Skjødt.

Handelsministeriets bekendtgørelse af 24. august 1965.

Bekendtgørelse om ændringer i vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930 foretages følgende ændringer i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs, således som denne senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 223 af 30. juni 1964:

1. § 39 affattes således:

„Den ordinære kursnotering finder sted hver søgnedag undtagen lørdag.

Den ekstraordinære kursnotering finder sted hver onsdag, som er søgnedag.

Handelsministeriet kan bestemme, at der iøvrigt på visse dage ikke skal finde kursnotering sted.”

2. § 49 affattes således:

„De på fondsbørsen afsluttede handler skal være opfyldt *senest* kl. 12,30 den påfølgende børsdag.

Dersom sælgeren på grund af postgangen eller anden lignende årsag er forhindret i rettidig levering, kan tidspunktet for leveringen med køberens samtykke udsættes, imod at sælgeren leverer køberen en såkaldt godseddel for det solgte. Godsedlen må indfries *senest* kl. 13,00 den anden børsdag efter dens udstedelse, medmindre den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende ved påtegning på godsedlen undtagelsesvis indrømmer en længere frist.”

Handelsministeriet, den 24. august 1965.

Lars P. Jensen.

/ K. Skjødt.

Handelsministeriets bekendtgørelse af 24. maj 1968.

Bekendtgørelse om ændringer i vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930 foretages følgende ændringer i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs, således som denne senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 332 af 24. august 1965:

§ 1.

1. § 49 affattes således:

§ 49. „De på fondsbørsenaftsluttede handle skal være opfyldt senest kl. 12,30 den anden børsdag efter handelens afslutning.

Stk. 2. Dersom sælgeren på grund af postgangen eller anden lignende årsag er forhindret i rettidig levering, kan tidspunktet for leveringen med køberens samtykke udsættes, imod at sælgeren leverer køberen en såkaldt godseddel for det solgte. Godsedlen må indfries senest kl. 12,30 den anden børsdag efter dens udstedelse medmindre den af handelsministeren beskikkede tilsynsførende ved påtegning på godsedlen undtagelsesvis indrømmer en længere frist.”

2. § 54 affattes således:

„§ 54. Et værdipapir, der er udtrykket eller opsagt til indfrielse, er ikke leveringsmæssigt.

Stk. 2. Et værdipapir — indenlandsk eller udenlandsk — anses som udtrykket eller opsagt ved begyndelsen af den dag, dets udtrækning eller opsigelse offentliggøres.

Stk. 3. Er et udtrykket eller til indfrielse opsagt papir blevet modtaget af køberen, er køber og sælger gensidig berettigede og forpligtede til senest 3 søgnedage efter sket opfordring at udveksle det pågældende papir med et tilsvarende ikke udtrykket eller opsagt. Fristen for at kunne gøre denne gensidige ret til ombytning gældende udløber en måned efter begyndelsen af den rentetermin, der følger nærmest efter salgsdagen. Det mulige rentetab fra salgsdagen indtil ombytningen bæres af køber og sælger hver med halvdelen, hvorimod alt videre rentetab bæres af sælgeren.”

§2.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 28. maj 1968.

Handelsministeriet, den 24. maj 1968.

Knud Thomsen.

/ K. Skjødt.

Handelsministeriets bekendtgørelse nr. 69 af 13. marts 1969.

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbørs.

I henhold til § 2 i fondsbørsloven af 19. marts 1930 foretages følgende ændringer i bekendtgørelse nr. 139 af 25. april 1959 om vedtægter for Københavns Fondsbørs, således som denne senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 177 af 24. maj 1968:

§ 1.

§ 43 **affattes** således:

„For fremgangsmåden ved noteringen gælder følgende regler:

1. Opråb gælder for obligationer til pålydende 10.000 kr. eller 20.000 kr. efter fondsbørsbestyrelsens bestemmelse.

For aktier gælder opråb til pålydende 4.000 kr.;

2. kursen angives i procent af papirets pålydende;
3. bud og udbud sker i hele, halve og kvarte procent.

Fondsbørsbestyrelsen kan, når den finder det hensigtsmæssigt, dele de på kurslisten optagne papirer i grupper, som samtidig kan gøres til genstand for kursnotering i forskellige af børsens lokaler."

§2.

Denne bekendtgørelse træder i kraft den 17. marts 1969.

Handelsministeriet, den 13. marts 1969.

Knud Thomsen.

/ K. Skjødt.

Handelsministeriets bekendtgørelse af 23. februar 1968.

Bekendtgørelse om fondsbørsvekslereres regnskaber.

I medfør af § 22, stk. 3, og § 30, stk. 2, i næringslov nr. 212 af 8. juni 1966 og § 11, stk. 3, i lov nr. 80 af 19. marts 1930 om afholdelse af fondsbørs fastsættes:

§ 1. Vekselerere, som er medlemmer af Københavns Fondsbørs (fondsbørsvekselerere) skal senest 4 måneder efter udløbet af et regnskabsår indsende deres regnskab til fondsbørstilsynet. Tilsynet kan i særlige tilfælde forlænge den angivne frist.

Stic. 2. Regnskabet skal omfatte såvel fondsbørsvekselererens personlige regnskab som regnskaber for de virksomheder, den pågældende er ansvarlig deltager i.

Stk. 3. De indsendte regnskaber skal have kalenderåret som regnskabsår. Tilsynet kan gøre undtagelse herfra.

Stk. 4. Tilsynet kan afkræve fondsbørsvekselererne sådanne yderligere oplysninger, som tilsynet finder nødvendige for at kunne vurdere de enkelte poster på regnskabet.

§ 2. Regnskaberne skal være revideret af en statsautoriseret revisor.

§ 3. Overtrædelse af § 2 straffes med bøde.

§ 4. Bekendtgørelsen finder anvendelse på regnskaber, der afsluttes pr. 31. december 1967 eller senere. § 2 finder dog alene anvendelse på regnskaber, der afsluttes pr. 31. december 1968 eller senere.

Handelsministeriet, den 23. februar 1968.

Knud Thomsen.

/ G. Backhaus.

Fondsbørstilsynets regulativ om regnskabsaflæggelse og revision for vekselere, der er medlemmer af Københavns Fondsbørs.

1.

I henhold til handelsministeriets bekendtgørelse af 23. februar 1968 skal fondsbørsvekselerere senest 4 måneder efter udløbet af et regnskabsår indsende deres regnskab til fondsbørstilsynet.

Regnskabet, der skal omfatte såvel fondsbørsvekselererens personlige regnskab som regnskaber for de virksomheder, den pågældende er ansvarlig deltager i, skal være revideret af en statsautoriseret revisor.

Kalenderåret skal anvendes som regnskabsår. Fondsbørstilsynet kan gøre undtagelse herfra.

Fondsbørstilsynet kan afkræve fondsbørsvekselererne sådanne yderligere oplysninger, som tilsynet finder nødvendige for at kunne vurdere de enkelte poster på regnskabet.

2.

Vekselererens bogholderi og forretningsgang skal være tilrettelagt således, at der foreligger et tilfredsstillende grundlag for regnskabsaflæggelsen og tilvejebringelse af de oplysninger, der skal afgives samtidig med indsendelse af årsregnskabet.

Depotbogholderiet skal omfatte registrering af samtlige depotkunder med daglige noteringer af enhver bevægelse i hvert enkelt depot.

Depotbogholderiet skal give oplysning om de enkelte depoters størrelse og bestanddele samt opbevaringssted. Viderebelåning eller udlån af depoter eller dele heraf skal fremgå af depotbogholderiet.

Depotbogholderiet skal endvidere omfatte registrering af vekselererens sikkerhedsdepoter og udlånsdepoter i de enkelte banker og hos andre vekselere og bankiers.

3.

Anvendelse af kundedepoter til viderebelåning eller til udlån må kun finde sted mod skriftlig tilladelse fra de pågældende depotkunder.

Kundedepoter må ikke viderebelånes eller udlånes i større omfang, end hvad der modsvarer den til kunden ydede eller bevilgede kredit, medmindre særskilt skriftlig tilladelse hertil er modtaget fra kunderne.

4.

Hvert år pr. 31. december skal af vekseleren til samtlige kunder udsendes saldo- og depotmeddelelser med genpart, som kunderne anmodes om at anvende som svarblanketter, hvorpå godkendelse eller bemærkninger i tilfælde af uoverensstemmelser påføres.

Svarblanketterne skal være forsynet med sådan påtegning og adressering, at besvarelserne direkte tilgår vekselererens statsautoriserede revisor.

5.

Årsregnskabet skal opgøres under omhyggelig hensyntagen til tilstedeværende værdier og forpligtelser.

Beholdninger af værdipapirer skal ansættes til forsvarlige kursværdier. Børsnoterede papirer må højst ansættes til de pr. 31. december noterede kurser.

Vekselererfirmaets regnskab skal omfatte et driftsregnskab og en statusopgørelse, affattet i overensstemmelse med de i bilag A og B angivne standardformer.

Vekselererne er pligtige at meddele den statsautoriserede revisor enhver oplysning, denne begærer til brug for revisionen af regnskabet og udarbejdelsen af revisionsberetningen til fondsbørstilsynet.

6.

Ved indsendelsen af det reviderede årsregnskab til fondsbørstilsynet afgives til tilsynet en revisionsberetning, indeholdende en kortfattet redegørelse for den foretagne revision samt oplysninger til brug for tilsynets gennemgang af regnskabet, herunder især:

Oplysning om, hvor stor en del af den samlede beholdning af egne værdipapirer, der er anvendt til viderebelåning eller udlån.

Specifikation af aktier eller andelsbeviser i selskaber, hvor vekselereren eller dennes nærmeste familie (ægtefælle, børn, forældre, svigerbørn, svigerforældre, søskende og svogre) har den afgørende indflydelse, med angivelse af selskabernes formål samt udtalelse om værdiansættelsens forsvarlighed.

Specifikation af beholdning af pantebreve med pant i ejendomme eller løsøre, tilhørende vekselererens nærmeste familie med udtalelse om værdiansættelsens forsvarlighed.

Specifikation af udlånsengagementer i øvrigt med vekselererens nærmeste familie med angivelse af sikkerhedsstillelser samt udtalelse om engagementernes forsvarlighed.

Specifikation af alle udlånsengagementer, der overstiger 35 pct. af vekselererens samlede egenkapital.

I årets løb udsender revisor saldo- og depotmeddelelser til vekselererens kunder i et efter revisors skøn fornødent omfang.

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet skal revisor selvstændigt vurdere engagementer og forsvarligheden af beholdningernes værdiansættelse.

7.

Vekselererens personlige årsregnskab skal bestå af et driftsregnskab, udvisende hans samlede nettoindtægt specificeret i hovedposter, samt en statusopgørelse, omfattende vekselererens samlede formue, ligeledes opdelt i hovedposter. Regnskabet skal være revideret af en statsautoriseret revisor.

8.

I forbindelse med at revisor skal påse, at såvel firmaets regnskab som vekselererens personlige regnskab er i overensstemmelse med firmaets (vekselererens) bøger, skal han afæske vekselereren en udtalelse om, at alle aktiver og forpligtelser er medtaget, samt at indtægter og udgifter, der vedrører det pågældende regnskabsår, er rigtigt optaget i driftsregnskabet.

Udover det i handelsministeriets bekendtgørelse af 28. juni 1967 om statsautoriserede revisoreis virksomhed, § 3, krævede skal revisor i forbindelse med revisionen af årsregnskabet oplyse,

hvorvidt forretningsgangen er sikkerhedsmæssigt betryggende,

at han har foretaget en selvstændig vurdering af aktiverne, og

at han anser regnskabet for at være et korrekt udtryk for vekselererens (firmaets) stilling og resultat af driften.

9.

Såfremt revisor under sin revision i årets løb konstaterer uregelmæssigheder i regnskabsføringen eller andre forhold af en sådan art, at omgående foranstaltninger skønnes nødvendige, bør indberetning umiddelbart afgives til repræsentantskabet og fondsbørstilsynet.

Når en statsautoriseret revisor påtager sig hvervet som revisor for en fondsbørsvekselerer, skal han give meddelelse herom til fondsbørsvekselerernes repræsentantskab og fondsbørstilsynet, ligesom han skal give meddelelse om sin fratræden til de samme myndigheder.

10.

Fondsbørstilsynet kan forlange, at yderligere oplysninger og specifikationer til indsendte regnskaber attesteres af vekselererens statsautoriserede revisor.

11.

De i regulativet anførte bestemmelser om regnskabsaflæggelse og revision er gældende for regnskaber, der afsluttes pr. 31. december 1968 eller senere.

Fondsbørstilsynet, den 4. december 1968.

E. Sveinbjørnsson.

Standardform for driftsregnskab.*Udgifter.*

1. Renteudgifter.
2. Tab ved værdipapirforretninger.
3. Kursreguleringer af værdipapirbeholdninger.
4. Tab på debitorer.
5. Gager og lønninger.
6. Omkostninger.
7. Afskrivninger på driftsmidler m. v.
8. Andre udgifter.
9. Overskud.

Indtægter.

1. Renteindtægter.
2. Provisioner.
3. Kurtager.
4. Udbytteindtægter.
5. Fortjeneste ved værdipapirforretninger.
6. Kursreguleringer af værdipapirbeholdninger.
7. Andre indtægter.
8. Underskud.

Bilag B:**Standardform for statusopgørelse.***Aktiver.*

1. *Likvide beholdninger*
 - a. Kasse
 - b. Banker, sparekasser, giro
 - c. Vekselerere og bankiers
 - d. Udenlandske korrespondenter
 - e. Fremmed mønt
 - f. Veksler
 - g. Børsmærker
 - h. Kupons
 - i.
 - j.
2. *Egne værdipapirer*
 - a. Aktier
 - b. Obligationer
 - c. Pantebreve
 - d.
 - e.
3. *Debitorer*
 - a. Kundekonti
 - b.
 - c.
 - d.
4. *Diverse aktiver*
 - a. Fast ejendom
 - b. Kontorinventar
 - c. Automobile
 - d. Checksikring
 - e. Deposita
 - f. Forudbetalte udgifter
 - h.
5. *Private mellemregningskonti*
 - a. Private lånekonti
 - b.
 - c.
 - d.

Passiver.

1. *Kreditorer*
 - a. Kundekonti
 - b.
 - c.
 - d.
2. *Banklån m. m.*
 - a. Banker og sparekasser
 - b. Vekselerere og bankiers
 - c. Udenlandske korrespondenter
 - d.
 - e.
3. *Diverse passiver*
 - a. Prioritetsgæld
 - b. Skyldige omkostninger
 - c.
 - d.
4. *Private mellemregningskonti*
 - a. Private indskud
 - b.
 - c.
5. *Egenkapital*
 - a. Kapital konto
 - b. Investeringsfond
 - c.
 - d.

Garantier, kautionsforpligtelser m. v. anføres under regnskabsopstillingen.

BESTYRELSEN FOR KØBENHAVNS FONDSBØRS

København, den 29.november 1962.

Til

Handelsministeriet.

Igennem nogen tid har der i fondsbørsbestyrelsen fundet drøftelser sted angående bestemmelserne i den gældende lov om afholdelse af fondsbørs (lov nr. 80 af 19.marts 1930) og af en række bestemmelser i de i henhold til § 2 i loven udfærdigede vedtægter for Københavns fondsbørs.

I tiden siden fondsbørsloven af 1930 har der kun fundet mindre, uvæsentlige, ændringer sted i loven, nemlig i 1951 og i 1958, i 1951 derved, at den i lovens § 6 omhandlede provision ved køb og salg af obligationer forhøjedes, i 1958 derved, at den i lovens § 12 omhandlede fordeling af udgifterne ved fondsbørsens holdelse ændredes, samt derved, at det i lovens § 3, litra f, omhandlede depot, som vekselerere må stille for at kunne opnå anerkendelse som fondsbørsvekselerer, forhøjedes fra 25.000 til 75.000 kr.

Bestyrelsens overvejelser er resulteret i, at man på et den 5.november 1962 afholdt møde enstemmigt har vedtaget at rette henvendelse til handelsministeren med anmodning om, at der nedsættes et udvalg med den opgave at fremkomme med forslag til en ændret lovgivning angående afholdelse af fondsbørs samt i forbindelse hermed fremsætte forslag om et reglement angående fondsbørsens administration og forhold i det hele.

I de mere end 30 år, der er forløbet, siden den gældende fondsbørslov trådte i kraft, er der sket en udvikling i børsomsætningen, der i sig selv er så omfattende, at det ikke kan undre, at den gældende lovgivning, der er givet på baggrund af erhvervsforhold, der er vidt forskellige fra vore dages, ikke virker tilfredsstillende. I denne forbindelse finder man anledning til at henlede opmærksomheden på, at den nominelle værdi af cirkulerende obligationer og aktier ved udgangen af året 1930 androg henholdsvis 5.235 mill. kr. og 696 mill, kr. De tilsvarende tal ved udgangen af september 1962 var henholdsvis 24.623 mill. kr. og 1.818 mill. kr.

De i den gældende fondsbørslov og i fondsbørsvedtægten indeholdte bestemmelser vedrørende de organer, der efter loven skal ad-

ministrere og kontrollere børsens forhold, harmonerer ikke med de faktiske forhold, hvorunder fondsbørsen i dag administreres. Der kan efter bestyrelsens opfattelse næppe være tvivl om, at den gældende fondsbørslov og vedtægten efter ordlyden forudsætter, at stillingen som formand for bestyrelsen og som tilsynsførende besættes med to forskellige personer. Imidlertid er forholdet det, at formanden for bestyrelsen siden 1930-lovens vedtagelse tillige er tilsynsførende på børsen - et forhold, som, selv om det ikke harmonerer med lovens tekst, dog er i overensstemmelse med de tanker, der i sin tid kom til udtryk under forhandlingerne om fondsbørsloven på rigsdagen, hvor det tydeligt forudsattes, at hvervet som tilsynsførende og som formand for bestyrelsen skulle forenes i én og samme person. Man henviser herom til folketingets forhandlinger angående behandlingen af forslaget til lov om afholdelse af fondsbørs, Rigsdagstidende bl.a. sp. 3941-44. Som forholdene igennem årene har udviklet sig, er en klaring på dette punkt nødvendig. Det er formentlig i sig selv principielt uheldigt, at stillingen som tilsynsførende og som formand for bestyrelsen er forenet, og i øvrigt gør den stigende børsomsætning og børsens fremtrædende stilling ved formidlingen af omsætningen af aktier og obligationer det formentlig påkrævet, at der søges frem til en mere rationel ordning angående bestyrelsens og tilsynets funktioner end den, der for tiden er gældende.

Alene den bestående uklarhed angående tilsyn med og administration af børsen gør det efter bestyrelsens opfattelse påkrævet at søge ændringer gennemført.

Under bestyrelsens drøftelser angående den gældende lovgivning og dennes administration er der imidlertid opstået tvivl på forskellige punkter, som det efter bestyrelsens opfattelse vil være lige så betydningsfuldt at undersøge og tage stilling til.

Medens fondsbørsloven alene omhandler den officielle kursnotering, jfr. lovens § 2, hvorefter der skal sættes kursnotering for alle sådanne værdipapirer, om hvis værdi i handel og vandel det er af interesse for offentligheden at være underrettet, og medens det må antages, at denne offentlige notering er genstand for tilsyn, forudsættes det ved fondsbørsvedtægten, at der tillige kan afholdes en efter den offentlige notering stedfindende efternotering (efterbørs). Bestemmelserne om efterbørsen er sporadiske og ikke klare. I loven findes efternoteringen (efterbørsen) ikke nævnt, kun i vedtægten. Det har af vekselererne igennem en længere årrække været forudsat, at efterbørsen ikke er undergivet tilsyn på tilsvarende måde som den

offentlige notering, men under drøftelser i bestyrelsen har dette spørgsmål givet anledning til en række overvejelser, der er resulteret i, at man, dersom bestyrelsens forslag om nedsættelse af et lovrevisionsudvalg følges, må anse det for påkrævet, at dette spørgsmål gøres til genstand for behandling. I denne forbindelse finder man det i øvrigt naturligt at henlede opmærksomheden på, at de bestemmelser, der i vedtægten findes angående den tilsynsførendes pligter og ansvar, er ufuldstændige og efter deres beskaffenhed egnet til at fremkalde tvivl på en række punkter, som man fra vekselererside gerne ser inddraget under overvejelserne. På efterbørsen noteres aktier i betydeligt omfang, og antallet af de aktier, der noteres på efterbørsen, andrager flere hundrede og overstiger væsentligt antallet af de aktier, der er optaget til notering på den offentlige - ordinære eller ekstraordinære - liste. På efterbørsen noteres både de aktier, der er genstand for offentlig notering, og - som nævnt - et stort antal aktier i en række danske selskaber, bl.a. de fleste provinsbanker. Der er ikke i vedtægten fastsat betingelser for, at aktier kan blive noteret på samme måde som de aktier, der er genstand for offentlig notering og tilsyn. På efterbørsen finder kun en meget begrænset omsætning sted, idet efterbørsens væsentlige funktion er en notering af kurs. Bestyrelsen finder i øvrigt anledning til i denne forbindelse at udtale, at det er bestyrelsens opfattelse, at noteringen af aktier på efterbørsen under vekselerernes ledelse har fungeret tilfredsstillende. Som det vil være bekendt, lægges efterbørsens aktienotering af skattemyndighederne til grund ved de årlige skatteansættelser af sådanne selskabers papirer.

Forskellige andre forhold har medført, at bestyrelsen har anset det for nødvendigt at rette henvendelse til handelsministeren om en revision af den gældende ordning. Man finder her anledning til at henlede opmærksomheden på de gældende regler angående tilvejebringelse af de midler, som er nødvendige for administrationen af børsen. Man henviser herved til bestemmelsen i fondsbørslovens § 12, således som denne paragraf er ændret ved loven af 27. december 1958, hvorefter halvdelen af de med børsens holdelse forbundne udgifter betales af vekselererne, medens den anden halvdel betales af de selskaber, hvis aktier noteres på børsen (d.v.s. den ordinære og den ekstraordinære officielle kursliste). Derimod indeholder loven ingen regler om, at realkreditinstitutterne skal deltage i udgifterne ved fondsbørsens afholdelse. Dette spørgsmål var i sin

tid genstand for drøftelse på rigsdagen. Det fremgår klart af rigsdagsforhandlingerne, at det har været meningen, at realkreditinstitutterne ikke i henhold til loven skulle være pligtige til at deltage i udgifterne ved fondsbørsens afholdelse, jfr. herved Rigsdagstidende angående forslag til lov om afholdelse af fondsbørs pag. 3945 ff. I tidens løb med det meget betydelige antal cirkulerende obligationer har imidlertid den praksis udviklet sig, at der mellem vekselererne og realkreditinstitutterne er truffet en frivillig aftale, hvorefter realkreditinstitutterne til vekselererne årligt indbetaler et nærmere aftalt beløb for vekselerernes bistand ved - fortrinsvis i forbindelse med de halvårslige terminer - at formidle den nødvendige bistandsydelse, som opstår ved notering af udtrukne og omsatte obligationer. Dette forhold har været gjort til genstand for drøftelse i bestyrelsen, som finder, at der også på dette punkt bør tilvejebringes klarhed i en kommende lov.

Udgifterne ved tilsynet afholdes af vekselererne alene og andrager i øvrigt kun et beskedent beløb.

I denne forbindelse finder bestyrelsen det naturligt at henlede opmærksomheden på, at de beløb, der i henhold til den gældende lov udskrives hos vekselererne og hos de børsnoterede selskaber, i det hele er beskedne. De årlige budgetter igennem det sidste par år angår et beløb på ca. 125.000 kr. Det er under de årlige møder angående budget og regnskab gang på gang blevet fremhævet, at det ville være hensigtsmæssigt, om der kunne tilvejebringes større indtægtsmuligheder for børsens afholdelse og administration, dels fordi administrationen, således som denne nu er tilrettelagt, er af beskedent format, som næppe i det lange løb er tilstrækkelig, når henses til den meget væsentlige omsætning, der formidles på børsen, dels også af den grund, at det efter vekselerernes og hele bestyrelsens opfattelse vil være betydningsfuldt, om der kunne tilvejebringes større muligheder end hidtil for at formidle den efter bestyrelsens opfattelse nødvendige informering for bredere kredse af børsens funktion og børsomsætningen i det hele. Bestyrelsen anser det ikke i denne sin skrivelse for hensigtsmæssigt at uddybe dette spørgsmål nærmere, men fra vekselererside anser man det for nødvendigt, at der i det af bestyrelsen foreslåede udvalg gives vekselererne adgang til nærmere at redegøre for deres betragtninger på dette punkt, som man tillægger megen betydning. Kun anser man det for hensigtsmæssigt her at nævne, at det fremover formentlig må være betydningsfuldt,

at aktiemarkedets papirer gennem nødvendigt oplysningsarbejde gøres tilgængelige for et bredere publikum, der ønsker at investere i erhvervslivets virksomheder.

Af andre forhold, som bestyrelsen anser det for hensigtsmæssigt at henlede opmærksomheden på, nævner man, at den i juni måned 1962 af folketinget vedtagne ændring i aktieselskabslovens § 57, dersom lovens bestemmelser får praktisk betydning, og dersom børsen skal medvirke til omsætning af aktier i de selskaber, der gør brug af ændringerne i aktieselskabsloven, efter bestyrelsens opfattelse må forudsætte, at forskellige bestemmelser i den gældende fondsbørsvedtægt må ændres. Vedtægtens regler om omsætning og afregning af omsatte beløb forudsætter en kontant afregning, som ikke vil kunne overholdes, medmindre de herhenhørende bestemmelser i fondsbørsvedtægten ajourføres med henblik på den foretagne ændring af aktieselskabslovens § 57»

Bestyrelsen finder fremdeles anledning til at henlede opmærksomheden på, at de i loven og i vedtægterne indeholdte bestemmelser angående de krav, der stilles til vekselererne om indfødsret, bopæl m.v., ikke længer er tidssvarende, og at bestemmelserne i lovens § 3 derfor må tilpasses den øvrige lovgivnings bestemmelser. Endelig anser man det for naturligt at pege på, at Danmarks eventuelle tilslutning til det europæiske fællesmarked formentlig vil nødvendiggøre en tilpasning af forskellige af lovens bestemmelser på samme måde som med hensyn til en række af erhvervslivets øvrige love, ligesom Danmarks optagelse i fællesmarkedet formentlig i det hele nødvendiggør overvejelser angående børsens funktioner ved omsætning af værdipapirer.

De oven for nævnte betragtninger angående det efter bestyrelsens opfattelse nødvendige i at revidere børslovgivningen angår forskellige væsentlige spørgsmål, som må optages til overvejelse med henblik på en ajourføring og modernisering. En række yderligere problemer af mindre væsentlig karakter, som man ikke i nærværende skrivelse anser det for nødvendigt at komme ind på, må samtidig drøftes og reglerne tilpasses de forventede nye bestemmelser på de områder, der er nævnt ovenfor.

Under henvisning til foranstående anmoder bestyrelsen derfor handelsministeren om at ville imødekomme bestyrelsens anmodning om nedsættelse af et udvalg med det oven for skitserede arbejdsområde.

Arne Eken

Sammanfattning

Nuvarande typ av aktiebrev jämte de därtill hörande kupongerna förkroppsligar aktieägarens samtliga ekonomiska rättigheter: värdepapperet betecknas såsom bärare av rättigheterna. Med denna konstruktion följer att man vid hantering av aktiebrev och kuponger är hänvisad till metoder som kräver individuell behandling och redovisning av varje särskilt **dokument** som ägaren har **att** förete i anslutning till någon transaktion. **De**ta förhållande i förening med den omfattande och starkt växande volymen av aktiebrev och kuponger har fått till följd att kostnaderna för hantering av sådana värdepapper blivit synnerligen höga och att de fortsätter att kraftigt stiga.

I syfte att förenkla bolagens och bankernas arbete med utdelningsbetalning och aktieemissioner samt att möjliggöra övergång till ADB (automatisk databehandling) vid förande av aktiebok föreslås i fondbörsutredningens nu föreliggande delbetänkande vissa regler såsom alternativ till motsvarande bestämmelser i gällande **aktiebolagslagstiftning**.

Förslaget innebär, att den som är införd i aktieboken såsom aktieägare en viss dag, *av stämningdagen*, är att anse som berättigad att motta utdelningsbelopp och delta i kapitalökning. Till följd av att aktieägare normalt får ett positivt intresse av att låta registrera sig kommer aktieboken också att ge en riktigare bild av ägarförhållandena. Aktieboken är nu upplagd efter aktiernas

nummer och ger därför ej någon direkt överblick över aktieägarna. För att möjliggöra en sådan föreslås att den skall föras alfabetiskt. Bolaget, å sin sida, får rätt att vid utsändande av utdelningsbelopp och av bevis om rättighet att delta i en emission följa uppgifterna i aktieboken. Därvid är det dock en förutsättning att bolaget är i god tro beträffande äganderättsförhållandena. I den nu nämnda **presumptionsregeln** ligger den juridiskt sett avgörande nyhet på det aktiebolagsrättsliga området som **förslaget** innehåller.

Förslaget är inte avsett att medföra ändring av gällande rätt i något annat sammanhang, där företeende av aktiebrev f. n. är villkor för aktieägares behörighet att utöva de rättigheter som följer med aktieinnehavet, t. ex. vid utskiftning i samband med likvidation. Endast i fråga om rätt till utdelning och till deltagande i kapitalökning innebär förslaget att vad som tidigare varit en verkan av innehavet av aktiebrev (kupong) i stället blir en effekt av införandet i aktieboken av vederbörande aktieägare.

Det föreslås att aktieboken hos de ifrågasvarande bolagen får föras med hjälp av ADB. Eftersom någon ändring ej föreslås i regeln att aktieboken skall tillhandahållas för allmänheten, blir det i fortsättningen utskrift av densamma i klartext som skall hållas tillgänglig på begäran.

Den som innehar *panträtt* i aktie eller *uppdrag att förvalta* aktie för ägarens räk-

ning skall kunna anmäla sig hos bolaget för att motta utdelning etc. i aktieägarens ställe. Bolaget skall då anteckna förhållandet i ett särskilt register. - I dessa fall måste skriftligt uppdrag från den hos bolaget registrerade aktieägarens sida kunna åberopas. Därjämte föreslås av hänsyn till förhållandena i de främmande länder där svenska aktier har en marknad, att bolaget undantagsvis efter särskilt tillstånd av myndighet, skall kunna i aktieboken registrera förvaltningsuppdrag utan att den verkliga aktieägaren behöver vara känd för bolaget.

Underhandskontakter med Svenska bankföreningen har klargjort att några tekniska hinder ej föreligger mot bildande av ett för bankerna gemensamt organ, en *värdepapperscentral* (vpc), som skulle kunna erbjuda de börsintroducerade och de därmed i fråga om aktieutgivning jämförbara bolagen att föra deras aktiebok, utfärda deras aktiebrev och emissionsbevis samt distribuera utdelningsbelopp etc. Från bankernas sida har uttalats ett positivt intresse för att medverka i ett dylikt arrangemang. Fondbörsutredningen föreslår att sådan verksamhet som avses med nämnda vpc skall få bedrivas efter *auktorisation* av myndighet och att verksamheten ställs under fortlöpande *tillsyn* av bankspektionen.

De regler som innefattar förslag till ändringar i gällande aktiebolagslagstiftning har sammanförts i ett utkast till *lag med särskilda bestämmelser för vissa bolag om aktiebrev och aktiebok m.m.* Denna lag avses ersätta motsvarande stadganden i aktiebokslagen, lagen om försäkringsrörelse

samt banklagen. Enligt förslaget skall visserligen varje bolag kunna göra den särskilda lagen tillämplig på sig genom att i sin bolagsordning inta föreskrift härom. Fondbörsutredningen har ansett att den särskilda lagen med dess regler för aktiebokens förande etc. bör vara obligatorisk för de börsintroducerade bolagen. Föreskrift som är avsedd att bära upp denna obligatoriska reglering har införts i ett särskilt förslag om *ändring av börsordningen*. De nya bestämmelserna i börsordningen innebär, att det blir ett ytterligare villkor för börsregistrering att vederbörande bolag gjort den särskilda lagen tillämplig för sin del. Börsstyrelsen avses dock få befogenhet att medge undantag, något som kan bli aktuellt för mindre bolag.

I fråga om de vid lagens ikraftträdande redan börsregistrerade bolagen föreslås en *övergångsperiod av fem år*. Det läggs i börsstyrelsens hand att övervaka att de olika bolagen övergår till det nya systemet. Den nyssnämnda femårsperioden har bestämts med hänsyn till det omfattande arbete som de börsnoterade bolagens övergång till det nya systemet medför.

Fondbörsutredningen har uppmärksammat att de delar av förslaget som rör sättet för utdelningsbetalning ej utan vidare är förenliga med gällande *taxerings- och kupongskatteförordningar*. Vissa ändringar däri synes därför komma att bli erforderliga.

En utförligare översikt av förslagets konstruktion återfinns i kap. 5. Därjämte har gjorts ett särskilt sammandrag på engelska.

Torkel Stern:

Nya former för aktieemissioner, betalning av utdelning och övrig aktiehantering

Fondbörsutredningen har nyligen framlagt ett betänkande: *Förenklad aktiehantering. Nya regler för aktiebrev och aktiebok* (SOU 1968:59). I följande artikel lämnas en kortfattad redogörelse för förslagets huvudpunkter och några därmed sammanhängande frågor.

Fondbörsutredningens direktiv m. m.

Fondbörsutredningen tillsattes i början av 1966 och arbetar under ordförandeskap av generaldirektör Wulff i bankinspektionen. Utredningen har i uppdrag att företa en översyn av börslagstiftningen i allmänhet. I samband därmed skall enligt direktiven bl. a. undersökas möjligheterna att förbättra informationerna angående aktiebolagens ekonomiska situation och framtidsutsikter samt om ägarförhållandena. I anslutning till frågan om bättre redovisning av äganderätten till aktier har det ålagts utredningen att belysa de civilrättsliga reglerna angående aktiebrev och aktiebok och att i samråd med den tidigare tillsatta obligations teknikkommittén undersöka om man inte skulle kunna rationalisera värdepapperstekniken. Svenska bankföreningen har dessutom hos Kungl. Maj:t hemställt att fondbörsutredningen, skulle få i uppdrag att utarbeta förslag till ett rationellare aktiehanteringssystem. I sitt hittillsvarande arbete har fondbörsutredningen nu färdigbehandlat de värdepapperetekniska frågor som den fått att överväga. Resultatet föreligger i form av nämnda betänkande. Bland övriga frågor, till vilkas lösning det åligger fondbörsutredningen att i fortsättningen inkomma med förslag, märks förutom den nyssnämnda som rör ekonomisk information även den som avser fondbörsens organisation.

De nu föreslagna reglerna är nännast avsedda för de på börsen introducerade bolagen, för vilka de föreslås gälla obligatoriskt. Men vilket bolag som helst skall, oavsett aktiekapitalets storlek eller den marknad som existerar för dess aktier, genom bestämelse i bolagsordningen frivilligt kunna göra reglerna tillämpliga. Dessa har sammanförts till ett förslag till lag med särskilda bestämmelser för vissa bolag om aktiebrev och aktiebok m. m., varjämte ett tillägg till börsordningen föreslås. Innan redogörelsen för några huvudpunkter i förelaget lämnas, skall nu gällande föreskrifter och praxis först i korthet behandlas.

Bankdirektör Torkel Stern, som är anställd i Skandinaviska Banken, Stockholm, har tjänstgjort som fondbörsutredningens sekreterare och är såsom expert knuten till dels denna utredning, dels obligationsteknikkommittén.

Rådande hanteringsförhållanden

En aktieägars samtliga ekonomiska lättigheter (i motsats till den förvaltningsrätt som kan utövas via bolagsstämman) är knutna till innehavet av aktiebrev jämte tillhörande kupongark. I mindre bolag av familjeföretagskaraktär kan det visserligen tänkas att man underlåter att utge aktiebrev eller kupongark. Det finns nämligen inte några lagregler som framtvingar utfärdande av sådana handlingar. Av praktiska skäl har det dock ej ifrågakommit annat än att aktieägarna i större bolag skall utfå aktiebrev och kuponger. Resp. värdehandlingar måste sedan regelmässigt företes i samband med olika transaktioner, såsom deltagande i ny- och fondemissioner eller lyftande av utdelningen. Tillsammans uppgår antalet börsintroducerade bolag och de bolag vilkas aktier noteras på svenska fondhandlareföreningens lista till ca etthundrafemtio. Alla de aktiebrev med kupongark som utgivits av dessa bolag har beräknats för närvarande uppgå till sammanlagt minst ca 23 miljoner enheter. I sin nuvarande form medger dessa aktiebrev och kuponger endast rent hantverksmässiga hanteringsmetoder. De uppkommande förvaltningskostnaderna har därför med tiden blivit allt högre, allteftersom aktiekapitalen vuxit och lönekostnaderna stigit. Nuvarande system synes ej ge utrymme för några åtgärder som skulle vara ägnade att bryta denna kostnadstrend.

Nuvarande aktiebok svåröverskådlig* och inaktuell

Enligt nuvarande regler skall bolag visserligen föra en aktiebok, utvisande vem som tecknat aktie eller efter äganderättsövergång anmält sig såsom förvärvare därav. Men aktieboken systematiseras efter aktiernas nummer och inte efter aktieägarna (t. ex. i alfabetisk ordning). I ett stort bolag är det därför ogörligt att utan orimliga arbetsinsatser ur aktieboken få fram hur många aktier som är inregistrerade på en bestämd ägare. Dessutom är det ett välbekant förhållande att flertalet vanliga aktieplaceringar i dagens läge saknar anledning att inregistrera sig i aktieboken. Där återfinner man blott — förutom namnen på dem som ursprungligen tecknat aktier i olika emissioner — sådana aktieägare som önskar delta i bolagsstämman. Därjämte föreskriver förmynderskapslagstiftningen att omyndiga skall inregistreras för sina aktieinnehav. Antalet aktieägare i de olika börsnoterade bolagen skiftar helt naturligt i relation till bolags-

gens resp. aktiekapital. Ett ägarantal om ca 50 000 och därutöver är dock ett för svenska förhållanden mycket högt tal som blott förekommer i de allra största bolagen, vilkas aktier vunnit spridning genom att under längre tid omsättas inom fondhandeln. Inte minst för bolagen själva har bristen på en effektiv aktieägarregistrering i många sammanhang framstått som ett hinder för etablerandet av goda kommunikationer med aktieägarna. Visserligen upprättar många bolag interna aktieägarregister på basis av de utdelningsuppgifter som var och en årligen har att avlämna i samband med att utdelningen lyftes. Denna registreringsteknik är emellertid av flera skäl otillförlitlig. Från rättslig synpunkt skulle den heller inte kunna utgöra någon tillräckligt stabil grund för utbetalningar etc. från bolagets sida.

Verkan av att aktieägare blir införd i aktieboken

Förslaget ger bolag rätt att betrakta de aktieägare som är införda i aktieboken såsom legitimerade att ta emot utdelningsbelopp och bevis om rättighet att delta i aktieemission. Till de aktieägare som en viss dag, *avstämningsdagen*, är införda i aktieboken skall sålunda från bolagets sida utdelning och emissionsbevis distribueras. Då aktieägare därför får ett självklart intresse av att låta registrera sig, kommer aktieboken att ge en i det närmaste fullständig bild av ägarförhållandena. Genom att den enligt förslaget skall föras alfabetiskt, blir den också lättare att orientera sig i. Bolagets rätt att följa uppgifterna i aktieboken i samband med utsändandet av utdelningsbelopp och av emissionsbevis till dem som är införda däri förutsätter dock att bolaget på den särskilt utsatta avstämningsdagen är i god tro beträffande äganderättsförhållandena. Det är i den nu återgivna presumptionsregeln som den juridiskt sett avgörande nyheten med förslaget ligger. Detta avser däremot ej att ändra gällande regler i andra sammanhang, där de innebär att aktiebrev skall företes för att ägaren skall anses behörig att utöva den rätt aktieinnehavet ger honom. Exempel på en sådan situation är att en aktieägare påyrkar att bli införd i aktieboken. För detta krävs alltså såväl för närvarande som i fortsättningen att aktieägaren kan styrka sin rätt genom att presentera aktiebrevet. Det är sålunda bara ifråga om rätt att uppbära utdelning och att delta i aktieemission som den ändringen föreslås att vad som nu ter sig såsom en funktion av innehavet av ett aktiebrev jämte kupong i fortsättningen blir en effekt av att vara registrerad i aktieboken.

Aktieboken — en upplysningskälla för envar — får föras med ADB

Gällande aktiebolagslag medger ej att aktieboken uteslutande består av innehållet i ett automatiskt dataminne; den får däremot utgöras av betryggande lösblads- eller kortsystem. Men enligt förslaget skall aktieboken kunna föras med hjälp av ADB. Denna möjlighet skulle i praktiken lätt kunna komma i kollision med gällande regel att aktieboken skall hållas tillgänglig för var och en som vill ta del därav. För att kringgå denna svårighet föreskrivs i förslaget att en för människor läsbar utskrift av aktieboken skall framställas vid vissa tidpunkter. Utskriften skall därefter hållas tillgänglig på begäran av envar som söker upplysning om aktieägare i bolaget och om antalet ägda aktier. Sådan utskriftstidpunkt inträffar dels inför varje bolagsstämma, dels en gång var tredje månad. De nämnda utskrifterna skall framtagas på bolagets egen bekostnad och hållas tillgängliga på bolagets kontor. För att den gamla regeln att aktieboken skall tillhandahållas för den som önskar ta del därav skall bli fullt effektiv, skall emellertid dessutom alla ha rätt att när som helst begära framtagande av en uppgift ur aktieboken och utskrift av denna uppgift. Sådan utskrift, som kan avse en eller flera, eventuellt samtliga aktieägare och hur många aktier vederbörande äger, får den frågande själv betala kostnaden för. Genom att den förstnämnda utskriftsskyldigheten för bolagen inträffar med så täta intervall som var tredje månad, antas dessa i allmänhet inte behöva räkna med något större antal förfrågningar under mellantiden.

Register över panthavare m. fl.

För att skapa en klar regel om hur pantsättning av aktier och uppdrag att förvalta aktier skall förverkligas i det föreslagna systemet föreslås en bestämmelse att bolag skall vara skyldigt att föra ett *särskilt register* över anmälda pantsättningar och förvaltningsuppdrag. Praktiska exempel på vad som avses är att man lämnat aktier som säkerhet för en checkräkningskredit eller i depå hos en notariatavdelning. I båda fallen skall banken kunna anmäla sig hos bolaget för införing i det särskilda registret med den verkan att utdelningar och emissionsbevis expedieras till banken i stället för till aktieägaren. Som underlag för en dylik anmälan måste enligt förslaget företes en skriftlig, av den i aktieboken registrerade ägaren utfärdad handling som styrker det uppgivna förhållandet (pantförskrivningshandling, fullmak;

etc.). — Detta särskilda register skall inte utgöra någon del av aktieboken och är alltså *ej* underkastat regeln om öppet tillhandahållande för var och en. Ingenting hindrar dock att det föres med hjälp av ADB eller att det internt hos bolaget får utgöra ett appendix till aktieboken.

Med hänsyn till de förvaltningskutymer beträffande i utlandet befintliga svenska aktier som kan förekomma i olika främmande länder innehåller förslaget en viss undantagsregel. Enligt denna skall det svenska bolaget med särskilt tillstånd av vederbörande myndighet undantagsvis kunna i *själva aktieboken* registrera ett förvaltningsuppdrag avseende i utlandet befintliga aktier utan att aktieägaren själv behöver vara känd för bolaget. Blott den utländska bank eller bankirfirma eller liknande institution som erhållit vederbörande aktieägars uppdrag att förvalta aktierna behöver i så fall synas i aktieboken. I utlandet ligger som bekant aktieägars värdepapper ofta deponerade hos banker eller andra institut och förvaltas dessutom ej sällan i vederbörande instituts eget namn och alltså utan att det i varje förekommande ärende behöver uppges för vems räkning en transaktion göres. Det är för att undvika att förslaget skall kollidera med sådana utländska kutymer som den nämnda dispensregeln föreslås. Men varken den aktieägare, vars äganderätt omfattas av en nominell införing av angivet slag i bolagets aktiebok, eller det däri införda utländska förvaltningsinstitutet får genom sådan införing någon möjlighet att utöva rösträtt. Dylik anses nämligen enligt gällande svensk rätt kunna utövas endast av den som verkligen har äganderätten. Skulle vederbörande aktieägare emellertid vilja delta i en bolagsstämma, får han, åtminstone temporärt, låta i bolagets aktiebok omregistrera sin aktie på sig själv.

Aktiebrev av ny typ

Som tidigare nämnts spelar för närvarande det nummer som enligt lag skall åsättas varje enskild aktie en stor roll för aktieboken, vilken bygger på ett angivande av aktierna nummer för nummer. Eftersom förslaget istället systematiserar aktieboken efter aktieägarna i alfabetisk ordning, mister aktienumret sin betydelse och det föreslås också att aktiebrevet i framtiden skall ange *antalet* av de med brevet avsedda aktierna, ej aktiernas nummer. — Enligt förslaget tänker man sig också att helt kunna komma ifrån det nuvarande bruket av aktiebrev i vissa standardvalörer såsom på 1, 5 eller 10 aktier per aktiebrev. Istället skall varje aktie-

brev kunna utfärdas för just det antal aktier av viss serie som en aktieägare innehar. Aktiebrevantalet skulle därmed radikalt kunna nedbringas. För närvarande räknar man erfarenhetsmässigt med att aktiebrev i ett börsbolag genomsnittligt fördelar sig med ca 35 % på aktiebrev å en aktie och med ca 65 % på fleraktiebrev. I det nya systemet, där man sålunda blott får ett eller ett fåtal aktiebrev per aktieägare, skulle redan av detta skäl många av de förvarings- och hanteringsbesvär elimineras, som för närvarande är så kännbara.

En förutsättning för att ett system, byggande på principen om ett eller ett fåtal aktiebrev per ägare, skall kunna fungera smidigt i piraktiken är naturligtvis att aktieägarna skall ha tillgång till bekväma rutiner för växling av sina aktiebrev. Förslaget ger också aktieägare rätt att få sitt aktiebrev växlat. Samtidigt får bolaget möjlighet att — under beaktande av de fördelningsönskemål aktieägaren kan ha — byta ut aktiebrev i samband med registrering i aktieboken av äganderättsövergång. Man tänker sig alltså vissa rutiner som innebär ett successivt utbyte av aktiebrev en allteftersom de byter ägare. Detta är sin sida medför att aktiebrevens genomsnittliga cirkulationstid kommer att krympa. Några längre överlåtelsekedjor av det slag man nu ej sällan ser tecknade på aktiebrevens insidor, kommer alltså normalt aldrig att utvecklas. Aktiebrev kommer i det nya systemet inte heller att åtföljas av några utdelningskuponger. Med stöd av de i aktieboken införda uppgifterna kan bolaget tillstålla aktieägarna deras utdelningsbelopp på det sätt som har avtalats med aktieägaren, kanske ofta genom kreditering av något konto eller, i brist på särskild överenskommelse, via bank- eller postgiro. Aktiebrev kommer alltså ej att behöva bestå av mer än fram- och baksida. Något utrymme för påstämpling om deltagande i emissioner kommer vidare inte att behövas då emissionsbevis och fondaktier skall expedieras av bolaget på grundval av aktieboken. (Teckningsrättsbevis vid nyemission och, vid fondemission, delbevis och fondaktier kommer sålunda att utsändas i rek eller på annat säkert sätt.) Det finns därför också anledning räkna med att aktiebrevens format kan krympas från nuvarande, som aldrig är mindre än A4, ner till kanske hälften (A5) eller vad som eljest visar sig vara lämpligt från teknisk synpunkt. Detta innebär naturligtvis ett avsevärt minskat utrymmesbehov för såväl privata aktieägare som de institutionella aktieförvaltarna.

Något om kostnaderna

Det stöter på inånga svårigheter att beräkna vad det nuvarande sätt, på vilket utdelning företages och aktieemissioner genomföres, drar för kostnader. Dessa är nämligen förgrenade i mycket vid utsträckning. De träffar sålunda såväl aktieägarna som bolagen och banksystemet och det torde knappast på något av dessa håll föreligga möjlighet till sådan särredovisning som i sin tur skulle möjliggöra en samlad bedömning av beloppen. Med stöd av kännedom om vissa belopp som debiteras bolag för bestämda tjänster, som bankerna och värdepapperstryckerierna utför i dessa sammanhang, kan man emellertid få en uppfattning om till vilken storleksordning posterna uppgår. En aktieemission synes sålunda — bortsett från emissionsstämpeln och registreringskostnaden hos patentverket — för större bolags del belastas med en engångskostnad av mellan ca 1,75 och 2 % av det kapital som genom emissionen tillföres bolaget. Vad utdelningen beträffar brukar den i ett bolag med ca 50 000 aktieägare kosta drygt kr 145 000. — om året. Detta skulle betyda att varje utdelning, oavsett beloppet, drar en omkostnad av ca kr 3.— per aktieägare. Ju mindre aktieägarantalet är, desto högre blir beloppet per capita. De kostnader som betingas av åtgärder, vilka i likhet med utdelning och emission avser hela aktiekapitalet, är de som belastar bolaget tyngst vid administrerandet av det egna kapitalet. Utdelning och emissioner berör sålunda enligt sin natur samtliga aktier i ett bolag. Det aktieantal, däremot, som blir föremål för affärer inom fondhandeln, varierar naturligtvis alltefter omsättningens intensitet och alltså i relation till de skiftande konjunkturerna på aktiemarknaden, men det utgör en relativt obetydlig del av det totala aktiekapitalet i ett bolag. Man anser erfarenhetsmässigt att denna del genomsnittligen ligger mellan 2 och 4 %. Det är möjligt att i det nya systemet den aktivitet som betingas av omregistreringar i anledning av varje äganderättsövergång i jämförelse med nuläget kan något fördyra den dagliga handeln med aktier. Men vägd mot de besparingar som sker ifråga om sådana operationer som utdelning och emissioner, vilka träffar hela aktiekapitalet i ett bolag, torde denna kostnadsökning inte behöva bli så tyngande. Den kan sägas utgöra priset för att bolaget skall få fram en aktiebok som är så ojämförligt mycket bättre än den nuvarande. Det finns dessutom flera, hitills ej omnämnda drag i helhetsbilden, som kan vara ägnade att hålla kostnaderna i det nya systemet nere, och som nu skall behandlas.

Bankerna beredda att starta en värdepapperscentral

Fondbörsutredningen har helt naturligt haft anledning att under hand höra sig för med representanter för bankväsendet på vilket sätt bankerna skulle kunna stå bolagen och deras aktieägare till tjänst i det nya system som förelaget ger upphov till. Mot denna bakgrund har man från såväl affärs- som sparbankshåll liksom även från jordbrukskassereörelsens sida förklarat sig ha för avsikt att, om förslaget leder till lagstiftning, gemensamt bilda ett särskilt organ i aktiebolagsform med uppgift att biträda bolagen med förändring av aktiebok och utfärdande av aktiebrev och emissionsbevis, verkställande av utdelning samt distribuerande av meddelanden m. m. Detta centrala organ går under arbetsnamnet *viirdepapperscentralen*. Det är naturligtvis av vikt för börshandeln att rutinerna med omregistrering av ägarerna inte innebär onödig omgång och försening. Redan av denna anledning ligger tanken på ett centralorgan i lokal anslutning till marknadsplatsen, Stockholms fondbörs, nära till hands. Om man sedan något överväger tanken att de särskilda bolagen vart och ett för sig har att fullgöra likartade funktioner beträffande aktiebokens förändring och olika administrativa åtgärder i anslutning därtill, är det lockande att söka höja effektiviteten genom att tillvarata stordriftens fördelar. Detta kan förverkligas om så många av de ifrågasvarande bolagen som möjligt ansluter sig till ett specialorgan av angivet slag. — Det ligger i såväl bolagens som allmänhetens intresse att ett centraliserat och specialiserat organ av denna karaktär i sin verksamhet tillgodoser högt ställda krav på rättslig och ekonomisk säkerhet. För att söka skapa garantier härför föreslår fondbörsutredningen att fristående, yrkesmässig verksamhet av detta slag skall göras beroende av auktorisation från Kungl. Maj:ts sida och stå under fortlöpande tillsyn av bankinspektionen.

Övergångstiden fem år för börsbolagen. Omlägningsproceduren

Inledningsvis uppgavs att den nya lagen med särskilda bestämmelser om aktiebrev och aktiebok etc. föreslås bli obligatorisk för de börsintroducerade bolagen. En sådan föreskrift skall intas i börsordningen. Den innebär följande. I fråga om bolag, vilkas aktier är börsintroducerade redan när den nya lagen träder i kraft, får börsstyrelsen i uppgift att övervaka att övergång sker inom *fem* år. En möjlighet att

ge dispens har dock lagts i dess hand för att man skall kunna komma till rätta med speciella omständigheter som kan tänkas föreligga i något undantagsfall. För bolag som i fortsättningen söker inregistrering på börsen blir tillämpning av den nya lagen en av förutsättningarna för att ansökan skall kunna beviljas.

Sedan ett bolag ändrat sin bolagsordning så att den föreslagna lagen skall gälla för bolaget, skall de äldre aktiebrev med tillhörande kupongark inte längre medföra någon rätt för aktieägaren att uppbära utdelning eller delta i eventuell emission. För att i fortsättningen komma i åtnjutande av dessa sina rättigheter måste aktieägaren återställa innehavda gamla aktiebrev jämte kuponger till bolaget. Bolaget skall då införa honom i ny aktiebok och utfärda i anslutning därtill nytt aktiebrev. Därefter kan utdelning betalas och emissionsbevis utsändas enligt de föreslagna reglerna. Inte förrän aktieägaren på nämnda sätt kommit in i det nya systemet, kan registrering av panthavare m. fl. äga rum på det sätt som förut beskrivits. I den mån det fortfarande finns gamla aktier utelöpande, måste bolag fortsätta att sända ut underrättelse om beslutad nyemission i rekommenderade brev på det för närvarande föreskrivna sättet. Enligt det nya systemet behöver bolagen annars inte utsända dylika rekommenderade meddelanden till de aktieägare som återfinnes i aktieboken; dessa får genom att mota de från bolaget översända teckningsrättsbevisen etc. kännedom om själva kapitalökningen. Tillsammans med värdehandlingarna lämnas samtidigt all erforderlig information om vad de bar att iaktta för att bevaka sina intressen i anledning därav.

Rationaliseringssträvanden i Sverige och andra länder

Det är naturligtvis inte bara i Sverige som utvecklingen på värdepappersområdet förorsakat växande bekymmer för dem som utger, förmedlar och förvärvar dylika dokument. Det rinner en strid flod av papper genom många av de västerländska industriländerna och på flera håll har man därför också företagit olika åtgärder för att undgå hotet om översvämning. Det skulle föra för långt att här närmare försöka skildra rationaliseringssträvandena på aktieområdet i, exempelvis, Tyskland, Frankrike eller USA. En presentation av de i dessa länder tillämpade metoderna har f. ö. bifogats fondbörsutredningens betänkande. Det får räcka att konstatera att bankväsendet i respektive land på skilda vägar

byggt upp stordepåer för de enskilda aktieägarnas räkning. Dessa depåer är kollektiva i den meningen att aktier i ett och samma bolag kan förvaras gemensamt utan hänsyn till vilka individuella aktiebrev som ursprungligen inlagts av viss ägare. Anslutningen till resp. typ av kollektiv förvaringsform synes i de olika främmande länderna i relativa tal vara större än motsvarande mått på utnyttjandet av den traditionella typen av notariatförvaring i Sverige.

Varje till stordepå anslutet innehav och skeende förändring däri bokföres hos en bank eller bank närstående förvaltningsinstitution. I den mån bankens totala aktiesaldo hos den kollektiva depån påverkas av äganderättsövergång, kommer ändringen naturligtvis även till uttryck i ställningen av bankens konto hos kollektivdepån. Gentemot resp. bolag företrädes — ifråga om inkasserande av utdelning och deltagande i emission — den aktieägare, som deponerat sina aktiebrev på dessa villkor av banken (förvaltningsinstitutionen) i egenskap av rent nominell ägare. Parentetiskt får i detta sammanhang anmärkas att man genom olika slags föreskrifter velat förhindra att den rösträtt som tillkommer de deponerade aktierna okontrollerat skall kunna utövas av banker etc.

I det svenska reformarbetet har det emellertid hittills framstått som utsiktslöst, politiskt sett, att välja en linje som skulle leda till att utrymmet för aktieägarnas anonymitet gentemot bolagen bevarades eller t. o. m. ökades. Detta även om en sådan linje kunde te sig rationell med hänsyn till lättskött förvaring och smidig omsättning. En jämförelse i detta hänseende mellan situationen i vissa främmande länder och den som råder här skulle i fråga om de praktiska konsekvenserna schematiskt kunna göras på följande sätt. In- och omregistrering för varje särskild sådan aktieägare som via sin bankförbindelse anslutit sig till stordepå slipper man företa hos de äysftade *utländska bolagen*. Dessa bolag behöver då ej makulera de gamla aktiebrev och utfärda nya till följd av äganderättsövergång. Hos de ifrågasvarande *utländska bankerna och förvaltningsinstitutionerna* måste man naturligtvis företa alla erforderliga bokföringsåtgärder för att vara i stånd att ge varje aktieägare/deponent en korrekt redovisning av innehavet. Institutionerna i fråga behöver dock ej överföra omsatta aktiebrev från en depå till en annan, så länge både köpare och säljare låter sina aktier ingå i kollektivet. I vad avser hos *svenska notariatavdelningar* deponerade aktier får man således, som fondbörsutredningens förslag är konstruerat, fortsättningsvis alltid ett dubbelt registreringsförfarande: hos såväl notaria-

tet som bolaget. Så länge aktiemarknaden i Sverige kräver utgivande av aktiebrev, får också bolagen och fondhandeln utföra de prestationer som är förknippade med aktiebrevens utfärdande, makulering och hantering i övrigt, även om antalet brev — i enlighet med de av fondbörsutredningen uppdragna linjerna — kommer att kunna starkt begränsas.

Även i ett nordiskt grannland, Norge, kan man finna exempel på rationaliseringssträvanden i fråga om aktiehantering. Sedan början av år 1966 behöver kuponger ej utfärdas. Såväl utdelningsbelopp som teckningsrätter vid **nyemissioner** kan i stället expedieras direkt **från** bolaget till aktieägarna på basis av ADB-förda register. Enligt uppgift från norskt bankhåll har man hittills de bästa erfarenheter av de nya möjligheterna, som lär ha medfört betydande kostnads-

besparingar. Det faktum att man alltså i Norge redan slagit in på vägar som, i princip, är helt likartade dem som nu föreslås av fondbörsutredningen är intressant också från följande synpunkt. Sedan flera år pågår i fyra av de nordiska länderna — på svensk sida under ledning av professor Nial — ett lagstiftningsarbete beträffande aktiebolagsrätten i syfte att åstadkomma överensstämmande aktiebolagslagar i **alla** länderna. (Även Island följer detta arbete.) I det sammanhanget framträder visserligen den värdepapperstekniska problematiken mera som en detalj. Även om så är, kan det dock vara värt att observera att man, om fondbörsutredningens förslag i sinom tid kommer att genomföras, på **en** praktiskt sett mycket betydelsefull sektor av bolagsrätten redan därmed skulle ha etablerat nära överensstämmelse mellan två av de nordiska länderna.

Forsikringsbrev G Nr. 53208

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-AKTIESELSKAB

OPRETTET 1895

GL.TORV 14. KØBENHAVN K. CENTRAL 6143

TELEGRAM-ADRESSE.: KAUTION

POSTGIRO 1010

Denne garanti er udstedt
i h.t. forsikringskontrakt
af /11-69, stemplet
med kr. 3.75.-

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-AKTIESELSKAB indestår herved som selvskyld-
nerkautionist

MINISTERIET FOR HANDEL, INDUSTRI OG SØFART

for et beløb af

kr. 75.000,00

.....*skriver syvifemt tusinde kroner*.....

der skal tjene til sikkerhed for opfyldelsen af de

herr vekselerer

i hans egenskab af medlem af fondsborsen påhvilende forpligtelser, jfr. lov nr. 80 af
19. marts 1930 om afholdelse af fondsbors og ændringer heri i h. t. lov nr. 353 af
27. december 1958 samt bekendtgørelse om vedtægter for Københavns Fondsbors.

Selskabet er forpligtet til - indtil ovennævnte sum - at erstatte ethvert nævnte vekselerer
til opfyldelse af hans forpligtelser i henhold til foranstående påhvilende beløb med samme
retsvirkning, som om ministeriet havde fået dækning i et af vekselereren selv stillet de-
positum.

~~kr. 25.000,00~~ ~~der hermed udgår~~

København, den11. november 1969.....

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-
AKTIESELSKAB
[Signature]

R. HENRIQUES JR.
HØJBROPLADS 9.
TELEFON (01) 12 00 52.

1200 KØBENHAVN K., DEN

GOD FOR:

KR.		
"		
"		
"		
IALT KR.		

TIL

VALUTA MODTAGET.

p. p. R. HENRIQUES JR.

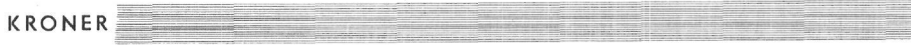
N° 7300

GODSEDDDEL

Nr. 2114

Imod nærværende godseddél har jeg/vi dags dato modtaget til låns af

KRONER

hvilke værdipapirer jeg/vi erklærer at besidde på bankens vegne som dennes ejendom, og hvilke jeg/vi forpligter mig/os til at tilbagelevere til banken på anfordring, men dog senest kl. 14.— på nærværende godseddels udstedelsesdag (lørdage senest kl. 12.30).

Jeg/Vi skal dog være berettiget til at overtage ovennævnte værdipapirer til effektivering af bankens salg til mig/os af en tilsvarende post, men kun mod erlæggelse til banken af købesummen kontant eller i en af banken godkendt check.

København, den _____

R. HENRIQUES JR.

HØJBROPLADS 9.

TELEFON (01) 12 00 52

1200 København K, den

GODSEDEL

Nærværende godseddel gælder for følgende værdipapirer, som jeg har solgt til

Kr.	
"	
"	
"	
Ialt kr.	

hvilke værdipapirer jeg vil modtage og besidde på bankens vegne som dennes ejendom.

Jeg forpligter mig til at indfri nærværende godseddel på anfordring, men dog senest udstedelsesdagen kl. 14.—
(lørdage senest kl. 12.30) eller — såfremt dette ikke kan ske — at tilbagebetale den modtagne købesum.

p. p. R. HENRIQUES JR.

Nr. 8000

Forsikringsbrev nr. G. 53125

Nærværende police afløser
 police nr. G. 53125 af
 13/9-1963, som samtidig
 hermed udgår. Denne police
 var stemplet med kr. 666,80.

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-AKTIESELSKAB

OPRETTELSE 1895
 GL. TORV 14, KØBENHAVN K. CENTRAL 6143
 TELEGRAM-ADRESSE: KAUTION
 POSTGIRO 1010

Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab forsikrer herved

FORENINGEN AF STATS-AUTORISEREDE FONDSBØRSVEKSELERERE

mod det tab, som de i vedhæftede fortegnelse anførte medlemmer af fondsbørsen måtte påføre deres kunder med hensyn til penge og andre værdier, som er betrodde de pågældende vekselerere af deres kunder, eller som de besidder på deres vegne, og som hidrører fra, at de tabforvoldende vekselerere i forsikringens løbetid standser deres betalinger, erklæres konkurs eller afgår ved døden.

Det er en forudsætning, at fordringerne er prøvede og godkendte i den tabforvoldende vekselerers bo.

Som kunder betragtes ikke vekselererens kompagnoner eller andre medinteressenter, der derfor ikke kan opnå erstatning i henhold til nærværende police.

Undtaget fra at opnå erstatning i henhold til policen er banker og kolleger. Endvidere kunder i det omfang, de opnår erstatning fra checksikringen og/eller anden sikkerhedsordning.

En vekselerer må ikke uden betryggende sikkerhedsstillelse yde lån til ægtefælle, børn, forældre, svigerforældre, søskende og svogre.

Den samlede erstatning for tab forvoldt af en eller flere vekselerere, som selskabet kan komme til at udrede, kan ikke overstige

kr. 5.000.000,-,

skriver: fem millioner kroner,

og til en enkelt kunde hos en tabforvoldende vekselerer kan der højst ydes erstatning for tab indtil et beløb af kr. 500.000,- i forbindelse med depoter af værdipapirer beregnet efter skattekursen på tidspunktet for betalingsstandsningen, konkursen eller dødsfald og højst indtil kr. 150.000,- i forbindelse med kontante indskud.

Forud for forsikringen bærer forsikringstageren en selvrisiko på 10% af den del af det konstaterede tab, som er dækket under nærværende police, dog maximum kr. 500.000,-.

Det fastsætte erstatningsbeløb kommer til udbetaling senest 30 dage efter afslutning af den tabforvoldende vekselerers bo, dog tidligst efter udløbet af det forsikringsår, hvori den pågældende vekselerer har standset sine betalinger, er erklæret konkurs eller afgået ved døden. Såfremt der i et forsikringsår måtte opstå flere skader, skal erstatningsudbetaling først finde sted, når alle de pågældende boer er afsluttet, idet erstatning, såfremt forsikringssummen måtte vise sig utilstrækkelig til dækning af de i et forsikringsår konstaterede tab, fordeles i forhold til tabenes størrelse.

Udbetaling af erstatning sker til forsikringstageren, med mindre anden aftale er truffet med denne i de enkelte skadestilfælde.

Det er en betingelse, at Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab fra samtlige forsikrede vekselerere modtager årlig status revideret af statsautoriseret revisor, der skal indsendes senest 4 måneder efter regnskabsårets udløb. Endvidere er det en betingelse, at revisor samtidig med status fremsender revisionsberetning, som blandt andet skal omfatte redegørelse for og vurdering af engagementer med ovennævnte familiemedlemmer.

Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab er berettiget til i de tilfælde, hvor status ikke er tilfredsstillende, tillige at forlange den pågældende vekselerers driftsregnskab indsendt til gennemsyn. Skulle det fremsendte regnskabsmateriale efter Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskabs skøn være af en sådan karakter, at Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab ikke fremover vil forsikre det pågældende medlem, er Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab berettiget til efter samråd med formanden for Repræsentantskabet for Fondsbørsens medlemmer med 1 måneds varsel at opsige policen for såvidt angår det pågældende medlem.

Det er endelig en betingelse, at revisionen er foretaget i overensstemmelse med Fondsbørstilsynets regulativ om regnskabsaflæggelse og revision for vekselerere, der er medlemmer af Københavns Fondsbørs.

Forsikringen løber for et år ad gangen fra den 1. september 1968 at regne og betragtes som vedvarende, med mindre den opsiges fra en af siderne med 3 måneders varsel til et forsikringsårs udløb.

Den samlede erstatningsudbetaling for et eller flere forsikringsår kan ikke overstige kr. 5.000.000,-, og forsikringssummen nedsættes med det udbetalte erstatningsbeløb og præmien tilsvarende, med mindre anden aftale træffes.

Forsikringen omfatter alene tab, der er opstået ved skadeforvoldende handling i forsikringens løbetid. Denne bestemmelse bortfalder 1. juli 1969.

For forsikringen betales en årlig præmie af kr. 75.000,-, der erlægges forud hvert års 1. september.

København, den 13. september 1968.

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-AKTIESELSKAB

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-AKTIESELSKAB

OPRETTET 1893

GL.TORV 14. KØBENHAVN K. CENTRAL 6143

TELEGRAM-ADRESSE.: KAUTION

POSTGIRO 1010

TILLÆG nr. 1

TIL

POLICE nr. G. 53125

FORSIKRINGSTAGERENS NAVN, STILLING OG ADRESSE

Foreningen af Statsautoriserede Fondsbørsvekselerere

Det noteres herved, at den samlede erstatning for en eller flere vekselerere, som Dansk Kautionsforsikrings-Aktieselskab i henhold til police G. 53125 af 13. september 1968 kan komme til at udrede, fra og med dags dato at regne forhøjes fra kr. 5.000.000,- til

kr. 6.000.000,-

skriver: seks millioner kroner.

Dette tillæg har samme gyldighed som ovennævnte police nr. G. 53125

og de for denne gældende betingelser og vilkår gælder også for tillægget.

København, den 19. november 1970

DANSK KAUTIONSFORSIKRINGS-
AKTIESELSKAB

Heiberg, Thomsen & Co. m.

V E D T Æ G T E R
for
Fondsbørsvekslerernes Checksikring

I. Foreningens navn, hjemsted og formål.

§ 1.

Foreningens navn er "Fondsbørsvekslerernes Checksikring".
Dens hjemsted er København.

§ 2.

Foreningens formål er gennem fondsdannelser og på anden måde at begrænse en eventuel afviklingsrisiko som følge af manglende honorering af checks og godsedier, samt påtage sig sådanne garantier og forpligtelser, som må skønnes at være hensigtsmæssige for styrkelse af standen indadtil og udadtil.

II. Medlemmer. Indtræden og udtræden.

§ 3.

Ethvert medlem af Foreningen af Fondsbørsvekslerere skal være medlem af Checksikringen.

Ophører et medlem med at være Fondsbørsvekslerer, udtræder han dermed af foreningen.

Udtrædelsens retsvirkninger regnes fra ugedagen efter beskikkelsens bortfald.

§ 4.

Ethvert nyt medlem indbetaler et kontant indskud og udsteder en forskrivning, hvis størrelse er fastsat af generalforsamlingen.

Ændringer af indskud og forskrivningers størrelse kan kun finde sted ved generalforsamlingsbeslutning og efter indstilling af bestyrelsen eller Repræsentantskabet for Fondsbørsens Medlemmer .

§ 5.

Et udtrådt medlem får ved udtrædelsen udbetalt den ham pro rata tilkommende andel i formuen - dog maksimalt kr. 20.000.

I skader, der er indtrådt inden udtrædelsen, deltager det udtrådte medlem pro rata.

Er der ved udtrædelsen rejst krav mod Checksikringen, der endnu ikke er endelig godkendt af skadelidte, er bestyrelsen berettiget til at tilbageholde det udtrådte medlems andel indtil skadesagen er afsluttet.

§ 6.

Medlemmerne indbetaler hvert år et medlemskontingent, hvis størrelse fastsættes af generalforsamlingen.

III. Checksikringens formue.

§ 7.

Halvdelen af formuen anbringes i obligationer, der omsættes på Københavns børs, medens halvdelen kan anbringes i aktier efter reglerne om anbringelse af myndiges båndlagte midler.

IV. Sikring af ikke medlemmer for checks og godsedier.

§ 8.

Indenfor et beløb af kr. 250.000.- pr. fondsbørsvekslerer-firma stiller foreningen en garanti, der nærmere begrænses således:

Garantien omfatter opfyldelsen af et medlems forpligtelser overfor andre end medlemmer hidrørende fra checks, godsedier og kvitteringer udstedt i forbindelse med køb og salg af værdipapirer, for til salg indleverede værdipapirer, eller som forudbetalt købesum for sådanne, alt for såvidt papirerne kan omsættes på Københavns børs.

Det er en betingelse for at blive omfattet af garantien, at nødlidende checks er præsenteret til betaling senest 8 dage efter udstedelsen, at godsedier og kvitteringer forgæves er søgt indløst senest 14 dage efter udstedelsen, at anmeldelse om den manglende opfyldelse skriftlig og uden unødigt ophold efter at forholdet er kommet til kundskab er indgivet til foreningens bestyrelse samt at skadelidte ikke har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed.

V. Sikring af medlemmer for checks og godsedier.

§ 9.

Foreningen dækker 95% af et fondsbørsvekslererfirma's tab ved nødlidende checks, udstedt af foreningens medlemmer, dog kun såvidt angår betaling ved køb og salg af obligationer og aktier eller ved afvikling af udlån og lån af stykker. På samme måde dækkes checks udstedt som tilbagebetalt købesum på misligholdte godsedier.

Erstatningen kan ikke overstige kr. 600.000.- pr. skadelidt firma ved en enkelt afvikling.

§ 10.

Det er en betingelse for at opnå erstatning efter § 9:

at den nødlidende check skal være trukket på Københavnsk bank og omfatte hele dagens afvikling med det pågældende firma, at den skal være deponeret i Københavnsk bank på udstedelsesdagen, at anmeldelse om den manglende betaling skriftlig er bestyrelsen i hænde umiddelbart efter at forholdet er kommet til den skadelidtes kundskab samt at den skadelidte ikke har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed.

§ 11.

Er et fondsbørsvekslererfirma i besiddelse af uindløste godsedier, udstedt i anledning af køb eller salg af aktier og obligationer fra et medlem, der standser sine betalinger eller går konkurs, dækker foreningen 95% af inddækningssummen for de værdipapirer, godsedlen repræsenterer.

Denne erstatning er uafhængig af eventuelle krav efter § 9.

Foreningens samlede erstatningstilsvær for godsedier kan ikke overstige kr. 250.000.- ved et enkelt firmas standsning. Overstiger værdien af godsedlerne dette beløb, nedsættes de skadelidte medieruners erstatninger forholdsmæssigt.

Hver skadelidt firma kan maksimalt anmelde godsedier for kr. 100.000.

§ 12.

Det er en betingelse for at opnå erstatning efter § 11, at godseddelinée-haveren senest næste torsdag inden kl. 13 har krævet godsedlen indløst og udstederen ikke enten har leveret værdipapirerne eller tilbagebetalt købesummen, at anmeldelse af den manglende opfyldelse skriftlig er indgivet til bestyrelsen umiddelbart efter, at forholdet er kommet til den skadelidtes kundskab samt at skadelidte ikke ved at modtage godsedlen har gjort sig skyldig i uagtsomhed.

VI. Erstatningens fastsættelse, udbetaling m.v.

§ 13.

Når bestyrelsen modtager skadeanmeldelse, skal Fondsbørsvekslerernes Repræsentantskab straks underrettes.

Bestyrelsen skal herefter omgående søge samråd med repræsentantskabet for fondsbørsens medlemmer og i fællesmødet afgøres, hvilke skridt der videre bør foretages.

I tilfælde af stemmelighed på fællesmødet har Repræsentantskabets formand to stemmer.

§ 14.

Ethvert krav, der måtte blive rejst mod Checksikringen om erstatningsudbetaling fra medlemmer eller andre, om udbetaling af andele m.v., afares i tilfælde af uenighed af Fondsbørsvekslerernes repræsentantskab og Checksikringens bestyrelse i forening. Hver institution stemmer under eet, og i tilfælde af stemmelighed afgøres spørgsmålet af repræsentantskabets formand. Er således truffet afgørelse kan ikke indbringes for domstolene.

§ 15.

I tilfælde af krav mod foreningens formue dækkes krav efter kap. IV forud for krav efter kap. V.

§ 16.

I det omfang en skadelidt har fået eller kan få sit tab dækket gennem den i Fordsbørsvedtægtens § 12 omtalte sikkerhedsstillelse, nedsættes hans krav mod Checksikringen. Bestyrelsen skal påse, at krav rejses mod sikkerhedsstillingen i det omfang, det er muligt, og at den del af erstatningen, der svarer til sikkerheden, ikke udbetales før forholdet til sikkerhedsstillingen er afgjort.

§ 17.

For skade, som foreningen måtte erstatte, hæfter medlemmerne principalt pro rata, subsidiært solidarisk, dog kan intet medlem afkræves mere, end hans forskrivningens nålydende.

Foreningen indtræder på medlemmernes vegne i regressen mod skadevolderen.

Det skadelidte medlem bærer selv 5% af tabet og deltager i regreskravet med den tilsvarende procent.

§ 18.

Ingen skadelidt kan rejse noget krav mod medlemmerne personligt i henhold til reglerne i nærværende vedtægt.

§ 19.

Er betingelserne i §§ 8, 10 og 12 onfyldt, udbetales erstatningen til skadelidte senest 14 dage efter, at fordringen er anerkendt af skadevolderen eller dennes bo, mod at skadelidte **meddeler foreningen** transport på fordringen i det omfang, der **er sket fyldestgørelse** gennem **garantien**.

VII. Regnskabsår og Revision.

§ 20.

Foreningens regnskabsår er kalenderåret.

§ 21.

På den ordinære generalforsamling vælges to revisorer, hvoraf een er indehaver af et medlemsfirma og een, der ikke er tilknyttet et medlemsfirma.

Regnskabet - der skal afleveres underskrevet af bestyrelsen til revisorerne inden udgangen af februar - revideres og underskrives af revisorerne til forelæggelse på den ordinære generalforsamling.

VIII. Generalforsamlinger.

§ 22.

Foreningens højeste myndighed er generalforsamlingen.

§ 23.

Der skal hvert år afholdes ordinær generalforsamling inden for tiden 1. marts - 15. april, hvortil bestyrelsen indkalder.

Den ordinære generalforsamling afholdes samme dag og straks efter generalforsamlingen i Foreningen af Fondsbørsvekselerere.

Indkaldelsen skal være skriftlig, indeholde dagsorden og afgives med mindst 14 dages varsel til hvert medlem.

§ 24.

Den ordinære generalforsamling skal indeholde følgende dagsorden:

1. Formandens beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.
2. Forelæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse.
3. Valg til bestyrelsen.
4. Valg af revisorer.
5. Rastsættelse af kontingent, jfr. § 6.
6. Eventuelt.

§ 25.

Forslag, som et medlem ønsker drøftet på den ordinære generalforsamling, skal skriftligt indgives til bestyrelsen senest 15. februar det pågældende år.

Forslag, som et medlem ønsker drøftet på en ekstraordinær generalforsamling, skal skriftlig indgives til bestyrelsen senest 8 dage før dennes afholdelse.

§ 26.

Generalforsamlingen vælger selv en dirigent, der afgør alle spørgsmål vedrørende sagernes behandling og stemmeafgivningen. Dirigenten må ikke være medlem af bestyrelsen. Over forhandlingerne føres en protokol, der underskrives af dirigenten og bestyrelsens formand og er bindende referat af det på generalforsamlingen passerede.

Stemmeafgivningen finder sted ved håndsoprækning, med mindre eet medlem kræver skriftlig afstemning.

Alle afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed, med mindre andet fremgår af nærværende vedtægt.

§ 27.

Hvert medlem har een stemme, der kan afgives ved fuldmagt til et andet medlem.

§ 28.

På begæring af 1/3 af medlemmerne, bestyrelsen eller Repræsentantskabet skal der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling.

Reglerne med hensyn til varsel, dirigent, stemmeafgivning, protokolførelse m.v. er som ved den ordinære generalforsamling.

Begæring om generalforsamling fra medlemmernes side skal afgives skriftligt med motiveret dagsorden til bestyrelsens formand, der herefter - og senest 1 måned efter modtagelsen - skal indkalde medlemmerne.

XX. Bestyrelsen.

§ 29.

Foreningen ledes af en på den ordinære generalforsamling valgt bestyrelse, der har ansvar overfor generalforsamlingen.

§ 30.

Bestyrelsen består af 3 - 5 medlemmer.

Valgbar er ethvert medlem af Checksikringen med undtagelse af medlemmer af Fondsbørsvekselerernes Repræsentantskab. To medlemmer af samme firma kan ikke have sæde i bestyrelsen.

Af bestyrelsen afgår hvert år eet medlem efter anciennitet. Står to lige i anciennitet, trækkes der lod.

I tilfælde af vakance i årets løb, supplerer bestyrelsen sig selv. Det således tilkomne bestyrelsesmedlem afgår ved første ordinære valg. Genvalg kan finde sted.

§ 31.

Snarest muligt efter bestyrelsesvalget konstituerer bestyrelsen sig og vælger sin formand.

Den bestemmer selv sin forretningsorden.

§ 32.

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når tre medlemmer er til stede, hvoraf det ene er formanden.

Samtlige spørgsmål afgøres ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed tæller formandens stemme dobbelt.

§ 33.

Foreningen tegnes af to medlemmer af bestyrelsen i forening.

§ 34.

Hvervet som bestyrelsesmedlem er ulønnet.

Bestyrelsen kan antage lønnet medhjælp og er berettiget til at afholde samtlige udgifter, der skønnes nødvendige til opfyldelse af Checksikringens formål, derunder betaling af forsikringspræmier.

X. Vedtægtsændringer og opløsning.

§ 35.

Til ændring af nærværende vedtægt kræves, at vedtægtsændringen er godkendt af Foreningen af Fondsbørsvekselerere. Den skal ved-

tages på en generalforsamling, hvor mindst 2/3 af medlemmerne er til stede. Halvdelen af de mødte skal derhos stemme for vedtægtsændringen.

Vedtages ændringen med den fornødne majoritet, men er 2/3 af medlemmerne ikke til stede, skal bestyrelsen indkalde til en ny generalforsamling inden 10 dage, hvor vedtægtsændringen - i uforandret skikkelse - kan vedtages, hvis halvdelen af de mødte - uanset antal - stemmer for forslaget.

§ 36.

Til foreningens opløsning kræves, at 3/4 af samtlige medlemmer stemmer for opløsningen, samt at Repræsentantskabet endeligt tiltræder foreningens opløsning. Repræsentantskabet for Fondsbørsens Medlemmer træffer bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med foreningens formue.

Opløsning kan dog ikke finde sted, sålænge fondsbørsloven indeholder krav om medlemsskab af foreningen.

Således som vedtaget på ekstraordinær generalforsamling den 16. oktober 1969.

FORSIKRINGSKONTRAKT

Nr. V 29296

Forsikrings-Aktieselskabet DANSKE LLOYD
forsikrer for

Repræsentantskabet for Fondsbørsens Medlemmer, København

et beløb af indtil kroner 4 millioner "for det tab, som en dansk bank - herunder Danmarks Nationalbank - påføres ved, at et medlem misligholder sin afregningspligt i henhold til en ydet afviklingskredit. Den anførte forsikringssum danner maksimum for assurandørernes ansvar inden for et forsikringsår.

Dækningen omfatter de forretninger i aktier og obligationer såvel køb som salg, som inden for kontraktens løbetid overlades til et medlem af Københavns Fondsbørs, såvel ved noteringen som uden for denne, og det er uden betydning, om tabet er opstået ved misbrug af røde eller blå godsedier, eller ved at checks viser sig at være nødlidende.

Det er en forudsætning for denne kontrakt, at den af medlemmerne etablerede checksikring ikke forringes og således til enhver tid repræsenterer en værdi af mindst 1 1/2 million kroner i værdipapirer og forskrivninger tilsammen, og at der ved et af denne kontrakt omfattet tab forlods udrodes erstatning fra disse midler op til kr. 250.000,- i forhold til andre erstatningsberettigede i henhold til "Vedtægter af 27/11 1964 for DEN GENSIDIGE CHECKSIKRING FOR MEDLEMMERNE AF KØBENHAVNS FONDSBØRS", der er vedhæftet kontraktens som integrerende bilag. Endvidere skal der ved svigagtigt forhold ved godsedlerne forsøges vindication i henhold til ejendomsforbeholdet.

I tilfælde af, at der som følge af samme forhold påføres flere banker tab, der tilsammen overstiger policens forsikringssum, efter at checksikringens andel er uddelt, opgøres erstatningen i forhold til de involverede beløb (tab).

Kontrakten løber for eet år ad gangen fra den 1. april 1968 og fornyes uforandret, medmindre den af en af parterne opsiges med 30 dages varsel til et forsikringsårs udløb.

Denne kontrakt er udfærdiget og underskrevet i to eksemplarer, hvoraf hver af parterne har modtaget et.

København, den 25. marts 1968 København, den 25. marts 1968

Signeret

Forsikrings-Aktieselskabet

" " "
Henrik Henriques
Ole Mauritzen

D A N S K E L L O Y D

Signeret

J. Svend-Hansen
pp M. Polander

DANSKE LLOYD

STIFTET 1899

HOLMENS KANAL 42 - KØBENHAVN K

TELEFON: (01) 12 11 60 - POSTGIRO: 2900

TFLEGRAM-ADR.: DANSKELLOYD

TELEX: 19335

P R O F O R M A

Indtil

kr. 500.000.-, hvoraf kun

Kr. 50.000.- i kontanter etc.

Nr.

KOLLEKTIV VALORENTRANSPORTFORSIKRING

Forsikrings-Aktieselskabet **DANSKE LLOYD** forsikrer herved for

REPRÆSENTANTSKABET FOR FONDSBØRSENS MEDLEMMER: her

et beløb af indtil kroner fem hundrede tusinde oo/loo i værdipapirer, hvoraf maksimum

~~50~~ kroner femti tusinde oo/loo må være premieobligationer, kupons, kontanter

(dansk eller fremmed valuta)

som forsendes med betroet funktionær mellem 18 - 70 år; medmindre dispensation er givet, til eller fra banker, sparekasser eller andre pengeinstituter samt forsikringsselskaber eller general-agenturer, alle domicilleret i København.

24 Forsikrings- ansat til kursværdien på transportdagen, og der må i muligt om-
25 værdien er ~~ikke~~ ~~ikke~~ angivet i kursværdien på transportdagen, og der må i muligt om-
26 fang foretages eller fremskaffes serieangivelse, nummerfortegnelse og andre

[illegible]

Er ingen takst angivet i policen, påhviler det den forsikrede i skadestilfælde at bevise forsikringsværdien.

Matematika adalah ilmu yang mempelajari tentang sifat, bentuk, ukuran, dan hubungan antara objek-objek matematika. Matematika adalah ilmu yang mempelajari tentang sifat, bentuk, ukuran, dan hubungan antara objek-objek matematika.

For forsikkingen gjelder omstendene **ALM NDEKKER DAMSKER ELLINGESER** samt følgende: **SEENY VILKÅR**

For forsikringen gælder følgende vilkår:

Denne police, der er en kollektiv forsikring, omfatter samtlige statsautoriserede fondsbørsvekslerere, hvorover selskabet modtager en fortegnelse, der til enhver tid à jour-føres. Policen løber for eet år ad gangen fra den

_____ og fornyes uforandret, medmindre den af en af parterne opsiges med 80 dages varsel til forsikringsårets udløb.

Forsikringen dækker med ovennævnte begrænsninger det umiddelbare, økonomiske tab, der opstår ved, at de transporterede effekter stjæles eller røves undervejs, også hvis årsagen er, at budet som følge af pludseligt sygdomstilfælde, trafikulykke eller lignende ulykkelig hændelse er ude af stand til at tage

vare på værdierne. Mortifikations- og efterlysningsomkostninger i den forbindelse erstattes også.

Forsikrede bærer de første kr. 1.000.- af enhver skade.

Forsikringen dækker ikke tab, der skyldes underslæt eller anden uhæderlighed fra forsikredes eller forsikredes ansattes side.

Dækningen er subsidær i forhold til en anden på effekterne hvilende forsikring.

I tilfælde af skade på de forsikrede varer

maå henvendelse uopholdeligt ske til: selskabets hovedkontor, ligesom alle nødvendige forholdsregler til sikring mod uretmæssig udnyttelse, herunder politianmeldelse, må foretages.

København, den 18. april 1969.

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

DANSKE LLOYD

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

DANSKE LLOYD

STIFTET 1899

Repræsentantskabet for
Fondsbørsens Medlemmer,
København K.

TILLÆG nr. 1

til police nr. 428.215 - kollektiv valorentransport-
forsikring indtil kr. 500.000.-, hvoraf kun kr. 50.000.-
i kontanter etc.

Ifølge aftale forhøjes totalforsikrings-
gummen under ovennævnte police med virkning fra den
8. juli 1969 til

kr. 1.000.000.-

or kroner een million, hvoraf

kr. 100.000.-

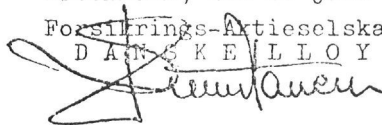
or kroner eet hundrede tusinde i kontanter.

Årspremien andrager herefter kr. 12.500.-.

I alle andre henseender forbliver policen
i øvrigt uforandret.

København, den 8. juli 1969

Forsikrings-Aktieselskabet
DANSKE LLOYD

DANMARKS REDERIFORENING

(DANISH SHIPOWNERS' ASSOCIATION)
(COPENHAGEN)

AMALIEGADE 33 . 1256 KØBENHAVN K . TLF.: (01) 11 40 88 . TELEGR.ADR.: REDERFOREN

Udvalget til revision af
fondsbørsordningen,
c/o hr.ekspeditionssekretær K.Skjødt,
Handelsministeriet,
Slotsholmsgade 12,
1216 København K.

DATO 23.februar 1971.

direktion
VOR REFERENCE 14.0102-Ka/GE

DERES REFERENCE

Vi henviser til forhandlingen på udvalgsmødet tirsdag den 16.ds. og tillader os herved som aftalt at rekapitulere de synspunkter, som Danmarks Rederiforenings repræsentanter ved denne lejlighed fremførte vedrørende udvalgets udkast til forslag til revision af fondsbørsordningen.

Danmarks Rederiforenings største betænkelighed ved forslaget knytter sig til de meget vidtgående krav til afgivelse af oplysninger om regnskabsmæssige forhold, som foreslås stillet til de børsnoterede selskaber, jfr. navnlig bekendtgørelsesudkastets § 13. Disse krav er væsentligt større end dem, der er foreslået i den i 1969 afgivne betænkning om en fællesnordisk aktieselskabslovgivning, og som forventes at ville komme til at danne grundlag for handelsministerens forestående lovforslag til revision af aktieselskabsloven. Der er her lagt op til en meget væsentlig udvidelse af oplysningspligten, og vi finder det uheldigt, at man ved en ny fondsbørsordning yderligere vil skærpe disse krav. Ligeledes finder vi det betænkeligt, at oplysningskravene fastsættes ved bekendtgørelse og ikke ved lov, idet det under hensyn til spørgsmålets betydning for dansk erhvervsliv synes rigtigst, at der gives Folketinget mulighed for nærmere at vurdere kravenes berettigelse.

Det må i forbindelse med kravene om udvidet oplysningspligt erindres, at danske rederier, og i øvrigt også andre danske virksomheder, der arbejder på verdensmarkedet, i disse år møder et meget hårdt konkurrencemæssigt klima, og at en så vidtgående oplysningspligt, som der her lægges op til, meget vel kan medføre vanskeligheder for de pågældende virksomheder i forholdet til deres udenlandske konkurrenter. Hertil kommer, at der navnlig for vore større rederier hyppigt er tale om samarbejdsarrangementer med udenlandske erhvervs- virksomheder, og at det ikke sjældent vil være et vilkår fra de uden-

DANMARKS REDERIFORENING

landske partners side, at det økonomiske mellemværende i denne forbindelse ikke offentliggøres.

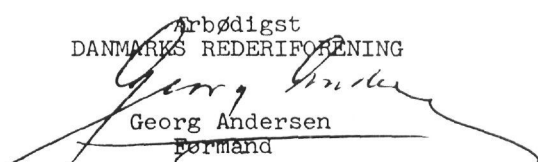
På denne baggrund må Danmarks Rederiforening henstille, at man ved revisionen af fondsbørsordningen på indeværende tidspunkt ikke går videre med hensyn til oplysningskrav, end der er lagt op til ved den bebudede revision af aktieselskabsloven, idet vi må fremhæve det rimelige i, at man ikke igennem fondsbørsloven eller endog blot i henhold til en bekendtgørelse hertil søger at gennemføre en række krav, som der ikke har været stemning for i det fællesnordiske aktielovssamarbejde.-

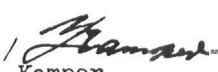
Danmarks Rederiforening har bemærket, at udvalgsforslaget indebærer, at efterbørsen fremtidig skal underkastes fondsbørsbestyrelsens myndighed, og at der med hensyn til de her noterede selskaber fremtidig vil blive stillet de samme krav, som gælder for de selskaber, som noteres på hovedbørsen bortset fra kravet til aktiekapitalens størrelse. I den anledning må vi gøre opmærksom på, at skærpede krav til selskaber, der noteres på efterbørsen, meget vel vil kunne bevirke, at selskaber, der i dag noteres her, vil overveje at trække sig ud, og at selskaber, der ellers kunne have interesse i at blive optaget, vil undlade dette.

Af de af udvalgets formand på mødet fremsatte udtalelser har vi i øvrigt forstået, at det ligger helt klart - også med hensyn til den foreslåede nyordning - at et på efterbørsen noteret selskab til enhver tid vil kunne forlange at blive slettet af noteringen, og at i det hele taget optagelse resp. overflytning imellem de forskellige former for notering kun vil kunne ske på grundlag af en anmodning fra det pågældende selskab. Vi henstiller, at dette præciseres i udvalgsbetænkningen.

I bekendtgørelsesudkastets § 16 foreslås det, at dersom et aktieselskab udsteder fondsaktier, skal fondsbørsbestyrelsen optage til afgørelse, hvorvidt selskabets aktier vedblivende kan være genstand for notering. Vi finder denne bestemmelse uheldig, fordi den kan bidrage til at styrke en misvisende opfattelse af begrebet fondsaktier, og henstiller derfor, at den udgår.

Arbødigst
DANMARKS REDERIFORENING

Georg Andersen
Formand

Kamper